ČASOPIS SVAZU STROJÍRENSKÉ TECHNOLOGIE

Svět strojírenské techniky

duben 2015 www.sst.cz

Ukázka špičkové produkce závitořezných nástrojů společnosti NAREX Ždánice
/str. 22/

Návštěva prezidenta republiky Miloše Zemana ve společnosti TOS VARNSDORF
/str. 8/

Účastníci diskusního panelu věnovaného problematice technického školství
/str. 4/

Výuka mladých programátorů v COP Sezimovo Ústí
/str. 38/

57. mezinárodní strojírenský veletrh

MSV 2015

AUTOMATIZACE

Měřicí, řídicí, automatizační a regulační technika

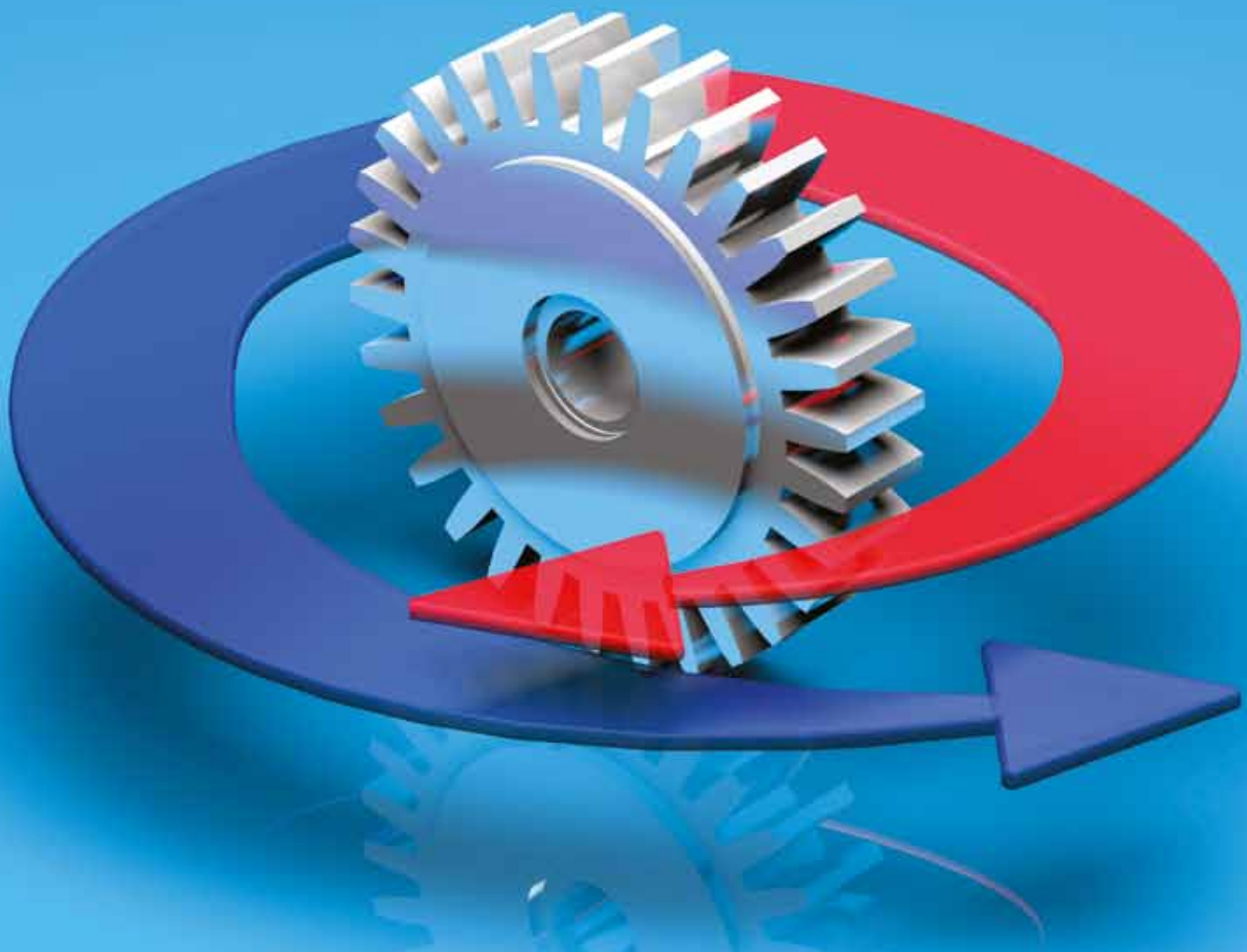

14.–18. 9. 2015

Brno – Výstaviště

www.bvv.cz/msv

Central European Exhibition Centre

BVV Veletrhy Brno

OBSAH

Editorial

Strategická role průmyslu výrobních strojů v rozvinuté ekonomice 4

Aktuálně z SST

Je třeba změnit exportní politiku, přístup k podpoře inovací a reformovat technické školství 4

Konzultační seminář k problematice zboží dvojího užití. 8

Návštěva prezidenta České republiky ve společnosti TOS VARNSDORF 8

KOVOSVIT MAS, a.s. v minulém roce navýšil tržby téměř o 21 procent, na 2,2 miliardy korun. 10

KOVOSVIT MAS, a.s. rozšířil byznys o novou Divizi MAS HYDRO. 10

Výsledky vzájemné spolupráce ocení především zákazník. 11

Nezaměstnanost kontra nedostatek kvalifikovaných pracovníků ve strojírenství. 11

Mezinárodní strojírenský veletrh 2014 v Brně očima italského novináře 12

Měnovou politiku ovlivňuje především budoucí cenový vývoj, ne ten právě pozorovaný. 14

Česká spořitelna a. s. – partner SST

Blíží se rozuzlení řecké tragédie? 15

Svaz průmyslu a dopravy ČR

Personální změny v aparátu Svazu průmyslu a dopravy České republiky. 16

Výsledky českého průmyslu v roce 2014 16

Zástupci SPČR a ministr průmyslu a obchodu jednali o problematice technického školství 17

Hospodářská komora ČR

České zboží a technologie mají šanci uspět na americkém trhu 18

Unie kapitálových trhů: kde nejsou zdroje, není perspektiva. 18

Statistika Sektoru

Vývoz a dovoz obráběcích a tvářecích strojů – statistické údaje za Českou republiku za rok 2014 ve srovnání s rokem 2013 19

Představujeme členy SST

NAREX Ždánice, spol. s r.o. vstoupila do rodiny členských firem SST. 22

CECIMO

Ohlédnutí za výstavou EMTE-EASTPO, Šanghaj 2014 23

Evropský sektor obráběcích strojů – očekávání a vyhlídky evropské obchodní politiky. 24

Evropský průmysl výrobních strojů podporuje transatlantickou regulativní spolupráci 25

CECIMO – Evropská komise

Vyspělý zpracovatelský průmysl musí být pro Evropskou komisi hlavní prioritou 25

CECIMO TOOLBOX 27

CECIMO – EMO Milano

Milánské výstaviště se úspěšně zaplňuje 31

Mezinárodní veletrhy a mise

Veletrh MACHINE TOOL v Jakartě. 31

Veletrh IMTEX v Bangalore. 32

Mezinárodní Trhy

Zástupci výrobních podniků doprovázeli českého velvyslance na návštěvě v Rostovské oblasti. 34

JAPONSKO – náročný, ale solidní obchodní partner 34

Věda a výzkum

Vyhlášení vítězů soutěže Česká inovace. 35

KOVOSVIT MAS a ČVUT v Praze – další krok v úspěšné spolupráci. 36

Vzdělávání

Jak na problémy technického vzdělávání i bez duálního systému 36

Příklad dobré praxe v Centru odborné přípravy v Sezimově Ústí. 38

Projekty

Projekt: „Propojení praxe s výukou mechatroniky a automatizace pro žáky středních odborných škol a učilišť“, reg. č. CZ.1.07/1.1.00/54.0057 38

Vláda schválila dvacet programů podpory OP PIK. 42

Vydává Svaz strojírenské technologie, zdarma pro potřeby členů SST a odborné veřejnosti I evid. číslo MK ČR 15126, ISSN 1803-5736

Redakce: PhDr. Blanka Markovičová, CSc., svaz@sst.cz I Adresa redakce: SST, Politických vězňů 1419/11, 113 42 Praha 1

tel.: +420 234 698 441, mobil: +420 604 245 616, fax: +420 224 214 789

Sazba: DTP studio, Business Media CZ

Strategická role průmyslu výrobních strojů v rozvinuté ekonomice

Sektor výrobních strojů zaměstnává dnes méně než 1 % celkového počtu pracovníků. Jak je tedy možné, že je **tento průmysl základní složkou téměř všech rozvinutých ekonomik?** Četná další inovativní odvětví, počínaje výrobou chirurgických nástrojů a konče stavbou lodí, jsou závislá na jeho výrobcích. **Výrobní stroje jsou často nazývány „matkou strojů", vzhledem k jejich klíčovému významu prakticky pro všechna další průmyslová odvětví.**

Přesto, jak vyplývá ze studie profesora Univerzity v Tennessee Donalda V. Kalafskyho, průmysl výrobních strojů nezaujímá takové místo, které by si zasloužil, alespoň pokud jde o zájem veřejnosti. Například v USA, stejně jako v mnoha dalších průmyslově vyspělých zemí, se lidé často dívají na průmyslovou výrobu jako na nositele „tří D" – špinavá (dirty), nebezpečná (dangerous) a nesnadná (difficult). Je zajímavé, že se toto chápání práce v průmyslu netýká jen několika zemí. Například také v Japonsku je tento přístup vyjádřen jako „tři K": kitanai, kuklen, kitsui … což má zhruba stejný význam. Širokou veřejnost je i přes občasnou – pohříchu spíše kampaňovitou snahu médií – zkrátka obtížné přesvědčit o významu průmyslu výrobních strojů (a ostatně průmyslu vůbec).

Navzdory tomuto chybnému vnímání a nedostatku pozornosti veřejnosti, je průmysl výrobních strojů již dlouho stěžejním oborem pro rozvoj ekonomiky. Například japonský ministr zahraničního obchodu a průmyslu pokládá toto odvětví za kritický faktor pro obrození ekonomiky, ke kterému došlo v Japonsku ve druhé polovině 20. století. Stejný důraz na sektor výrobních strojů můžeme pozorovat v Jižní Koreji. Všimněte si, že v obou těchto zemích se období rozvoje průmyslu výrobních strojů v podstatě kryje s periodou prudkého růstu hrubého domácího produktu.

Kromě dopadu na makroekomomické ukazatele má průmysl výrobních strojů i další účinky. **Jeho dobrá kondice může být považována za indikátor úrovně inovativnosti výroby a mimo jiné přispívá i ke generování a udržení vysoce kvalifikovaných pracovních sil**, které se pak ze sektoru výrobních strojů přelévají i do ostatních oborů napříč celou ekonomikou. Tento efekt lze pozorovat například v takových dynamických výrobních regionech, jako je v Japonsku region Nagoya a v Německu Porúří. Ekonomická aktivita a průmyslová zdatnost těchto regionů dokazují, že tento sektor je základem dlouhodobého ekonomického rozvoje a tvorby pracovních příležitostí v dalších odvětvích a přispívá i ke zvyšování podílu nadprůměrně placených pracovních míst.

Konečně je nutno zmínit roli **globálně konkurenceschopného průmyslu výrobních strojů v mezinárodním obchodě**. Protože tyto stroje najdeme skutečně ve všech továrnách po celém světě, je **jejich export významným přispěvatelem do národní či regionální ekonomiky**. Podle Gardnerovy zprávy mělo **v roce 2014 v sektoru výrobních strojů jen 12 zemí (Japonsko, Německo, Itálie, Taiwan, Švýcarsko, Jižní Korea, Španělsko, Rakousko, Česká republika, Belgie, Finsko, Nizozemsko) aktivní zahraničněobchodní bilanci.** Přitom profesní asociace devíti z nich jsou členy CECIMO. To dokazuje pokračující růst významu průmyslu výrobních strojů jako životaschopného prvku úspěšných ekonomik, který si zaslouží pozornost a podporu ze strany politiků a celé světové veřejnosti.

Zdroj: CECIMO Brusel

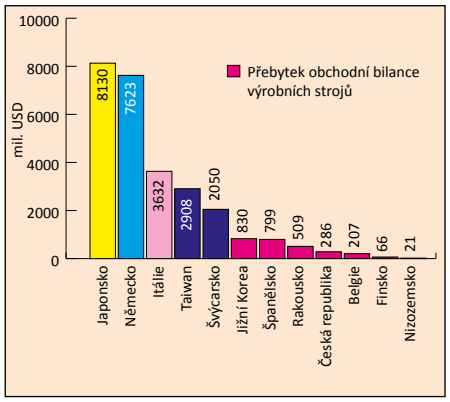

Přebytek zahraničněobchodní bilance výrobních strojů

strojírenské fórum

ROK PRŮMYSLU A TECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

EXPONEX

cecimo

Je třeba změnit exportní politiku, přístup k podpoře inovací a reformovat technické školství

V polovině března hostila Praha už druhý ročník Strojírenského fóra. Na dva dny se zde sešlo na dvě stovky lídrů strojírenských firem, ředitelů odborných škol, zástupců odborných útvarů ministerstev i dalších institucí státní správy a oborových svazů. V krásném prostředí Sladkovského sálu Obecního domu diskutovali především o možnostech podpory exportu a jeho financování a pojišťování i o nutnosti intenzivnější státní podpory aplikovaného výzkumu ve výzkumných centrech i přímo ve firemní sféře. Celý druhý den patřil tématu technického školství, které je již delší dobu poměrně ožehavé. Strojaři na závěr fóra deklarovali hlavní požadavky, které pomohou rozvoji jejich oboru.

Denisa Ranochová

Hned úvodní přednáška Zbyňka Frolíka, majitele firmy LINET Group, vyvolala bouřlivý ohlas. Firmy se podle něj často zbytečně drží příliš při zemi a spokojují se na zahraničních trzích s rolí pouhého subdodavatele. Takový přístup vede k tomu, že české výrobní podniky neusilují o pozici spolutvůrce trhu, chybí jim motivace k inovacím a k vytváření nabídky s vysokou přidanou hodnotou. Aby české firmy dosáhly v globalizovaném světě úspěchu, musejí být podle Zbyňka Frolíka mnohem ambicióznější.

Stejně to vidí i další zástupci strojírenského oboru. Pro export jsou naprosto klíčové aktivity firem – jejich výjimečnost, inovativnost, pracovní úsilí a schopnosti zaměstnanců i managementu. „Pozitivně vnímáme práci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, působení pojišťovací společnosti EGAP, České exportní banky, agentur CzechTrade a CzechInvest i činnost „ekonomických diplomatů" při zastupitelských úřadech České republiky v zahraničí. Nicméně základem zůstanou pravě aktivity nás – výrobců a exportérů," znělo od strojařů. Podle nich je průmysl, a především strojírenství, hybnou silou české ekonomiky. Podpora strojírenství

a jeho růst jsou nezbytné pro zlepšení stavu celého hospodářství.

Nová ekonomická diplomacie ČR

Po Radku Špicarovi, viceprezidentovi pro hospodářskou politiku a konkurenceschopnost Svazu průmyslu a dopravy ČR, který hovořil o důležitosti kreativity a inovací v *konkurenčním boji Evropy s Asií, vystoupil Martin Šperl, ředitel* Odboru řízení exportní strategie a služeb *Ministerstva průmyslu a obchodu. Ten před účastníky Strojírenského fóra hovořil především* o novém nastavení obchodní diplomacie České republiky využívajícím synergických efektů propojeného vlivu dvou ministerstev. MPO a MZV podle něj spolupracují jako partneři v zájmu co možná nejlepších výsledků zahraničního obchodu, udržení pozice na stávajících trzích a otevření nových perspektivních teritorií pro český export. Jednotná zahraniční síť ČR na podporu exportu dnes nabízí mnoho užitečných služeb, většinu z nich bezplatně, a to na základě impulzů od exportérů samotných. Ekonomická diplomacie jako celek chce být podle Martina Šperla pro české firmy spolehlivým a efektivním partnerem.

Strategii nové ekonomické diplomacie okomentoval pro Strojírenské fórum ze své zahraniční cesty také Vladimír Bärtl, náměstek ministra průmyslu a obchodu. „Veškeré změny, na kterých nyní technicky i obsahově pracujeme, pramení zejména z reakcí na aktuální dění a z vyhodnocení jeho důsledků na vývozní aktivity našich podniků. Situace kolem rusko-ukrajinského konfliktu není jediná významná geopolitická a ekonomická změna, se kterou se musí české firmy vypořádávat. Proto je nyní, více než kdykoli předtím, zapotřebí uplatnit flexibilitu a akceschopnost v otázkách konkrétních opatření, která exportérům pomohou.“

Jedním z řečníků zahajovacího bloku Strojírenského fóra byl náměstek ministra průmyslu a obchodu pan Eduard Muřický

Klíčovým faktorem úspěchu je výjimečnost produktu a služeb

Odpolední blok, který moderoval uznávaný expert na oblast inovací profesor Ján Košturiak, patřil otázkám výzkumu, vývoje a inovací. Tématem jeho úvodní přednášky byly zkušenosti z inovací ve firmách. „Vyhledávat příležitosti na trhu a vytvářet výjimečná řešení pro zákazníky je lepší, než jen redukovat náklady. Neznám nikoho, kdo by se takto „prošetřil“ k bohatství,“ konstatoval vtipně Košturiak.

Také podle lídrů průmyslové sféry je nutné, aby firmy i přes všechny stávající překážky inovovaly. Konkurenceschopnost nelze dlouhodobě stavět pouze na nízkých nákladech. Klíčovým faktorem úspěchu je výjimečnost produktu a služeb. Inovace vedou k možnosti vytvoření vlastního tržního prostoru, odlišení se od konkurence a k prodeji za vyšší ceny. Cesta k úspěchu podle všech účastníků fóra začíná právě u inovativních produktů.

Podporuje stát dostatečně aplikovaný výzkum?

Na téma dopady dotační politiky ČR na současný stav výzkumné sféry a o postavení výzkumných organizací v tržním prostředí hovořil profesor Miroslav Václavík, generální ředitel a předseda představenstva VÚTS Liberec a ředitel Centra rozvoje strojírenského výzkumu při VÚTS Liberec. Podle něj výrobní podniky rády spolupracují s výzkumnými organizacemi, které jim mají co nabídnout. Ve své přednášce poukazoval především na nepoměr mezi státní podporou směrovanou do sféry základního výzkumu a „zbytkem“ finančních prostředků, které „vybojuje“ oblast výzkumu aplikovaného. Čísla jsou více než vý-

Platformou pro neformální diskusi se stal i vydařený společenský večer

Sladkovského sál Obecního domu byl zaplněn do posledního místečka

mluvná – za loňský rok to byl poměr 82,5 ku 17,5 procenta. Tento stav je pro konkurenceschopnost firem v podstatě likvidační.

Po změně v rozdělování státní podpory volají představitelé strojírenství rovněž ve své deklaraci. Podle nich je nezbytné především jasně definovat pravidla a následně zjednodušit komplikovanou administrativu u všech typů spolupráce výzkumných organizací a průmyslových podniků. Ze strany státu je nutné stanovit jednoznačnou metodiku a dále rozvíjet systém daňových odpočtů pro výzkumné a vývojové aktivity firem. „V rámci podpory aplikovaného výzkumu vyzýváme k aktivní státní podpoře výzkumných center a projektů aplikovaného výzkumu ve firmách. Také technické vysoké školy by se měly více zapojovat do aplikovaného výzkumu v rámci průmyslových podniků a tam získávat náměty pro svou výzkumnou práci. Pracovníci ve výzkumu musí znát konkrétní potřeby firem. Jen tak bude výsledek spolupráce přínosem pro konkrétní produkt firmy," říká Oldřich Paclík, ředitel Svazu strojírenské technologie.

Zájem mezi účastníky vzbudila také vystoupení Ivety Ocáskové z Komerční banky, Jiřího Holoubka, předsedy představenstva společnosti ELCOM a prezidenta Českomoravské elektrotechnické asociace i Miroslava Janečky, člena předsednictva Technologické agentury ČR, který hovořil na téma **současnost a budoucnost podpory výzkumu, vývoje a inovací**.

Budoucnost odborného školství

Budoucnost technického školství bylo ostře diskutované téma celého druhého dne Strojírenského fóra. Za poslední čtvrt století totiž zaznamenalo značné otřesy. Podle strojařů je systém duálního vzdělávání logickým návratem k principu, který zde historicky po řadu let fungoval, ale bohužel od něj bylo v posledních dvaceti letech upuštěno. Je potřeba tento model modifikovat tak, aby odpovídal realitě 21. století. „Odborná příprava žáků by měla v maximální možné míře probíhat na reálných pracovištích. Zaměstnavatele je k tomu třeba motivovat, a to nejen daňovými odpočty," upozorňuje Miloš Rathouský z Expertního týmu pro rozvoj lidských zdrojů Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Je současná podpora dostatečná?

I přes to, že od roku 2014 nově přibyla do zákona o daních z příjmů možnost daňových odpočtů na podporu odborného vzdělávání, které mají motivovat firmy, aby se více otevřely spolupráci se školami a aktivněji se podílely na praxi žáků a studentů, stav jejich využívání je stále neuspokojivý.

Strategii vzdělávací politiky do roku 2020, kterou Ministerstvo školství ČR navrhuje, účastníci diskusního panelu z průmyslové sféry v její stávající podobě nemohou akceptovat. K materiálu je řada připomínek, které je potřeba vypořádat tak, aby se upustilo od málo efektivních experimentů „páchaných" na vzdělávacím systému. Ten totiž vyžaduje dlouhou dobu od zavedení změn k získání prvních výstupů. Následně je zapotřebí zajistit také dlouhodobou udržitelnost této strategie.

Vývoj v oblasti středních škol vedl k poklesu zájmu o technické vzdělání

V České republice dochází od roku 1994 k demografickému poklesu, který se nyní projevuje na středních školách. Mimo jiné i zavedení víceletých gymnázií vedlo k poklesu zájmu o vzdělávání na průmyslových školách. Navíc úroveň všeobecného vzdělání upadá. Tento stav je potřeba řešit. Je nezbytné preferovat technické a polytechnické vzdělávání na všech stupních škol, zejména pak na základních školách. Součástí řešení nesouladu mezi oborovou nabídkou škol a potřebami zaměstnavatelů je zavedení predikčního systému krátkodobých potřeb regionálního trhu práce, garantovaného MŠMT a MPSV.

Účastníci Strojírenského fóra poukazovali zejména na problémy kvality výuky – až tři čtvrtiny firem upozorňují na nedostatečnou připravenost absolventů pro praxi.

„Vážný problém představuje také značný konzervatizmus ve výukových metodách, nedostatečné využívání moderních technologií na mnoha školách, biflování a memorování fakt na úkor péče o rozvoj tvořivého myšlení," konstatuje Roman Dvořák, moderátor, šéfredaktor prestižního časopisu MM Průmyslové spektrum a odborný garant odpolední panelové diskuse. „Tyto neduhy postihují ostatně

Účastníci pozorně sledují vystoupení jednotlivých řečníků

celou sféru vzdělávání od základních škol přes střední školy až po vysoké. Je třeba se však zaměřit už na mateřské školy, kde často vinou pasivního přístupu dochází k likvidaci přirozené kreativity dětí. Profesorský sbor celé řady škol všech úrovní se nemůže náležitě věnovat rozvoji odborných kvalit studentů, neboť v rámci boje o přežití jsou vděčny doslova za každého žáka a přijmou tudíž každého bez ohledu na jeho schopnosti zvládnout výuku a tudíž i budoucí profesi," dodává Dvořák.

O současné situaci odborného vzdělávání v ČR a jeho budoucnosti hovořila také Ivana Dobešová, poslankyně, místopředsedkyně výboru pro vědu, vzdělávání a mládež a předsedkyně podvýboru pro střední a vyšší odborné školství. Velký ohlas měla také prezentace Vladimíra Sotáka, předsedy představenstva a generálního ředitele akciové společnosti Železiarne Podbrezová, který mluvil o **duálním systému vzdělávání a jeho fungování v podmínkách škol založených jeho akciovou společností.**

O Strojírenské fórum byl letos velký zájem

Akci druhým rokem organizovala společnost Exponex pod odbornou patronací Svazu strojírenské technologie a Svazu průmyslu a dopravy ČR. „České a slovenské firmy mají o témata diskutovaná na Strojírenském fóru zájem. Proti prvnímu ročníku se zvýšil počet účastníků dvojnásobně. V příštím roce se chceme ještě více věnovat vlivu inovací na zvýšení konkurenceschopnosti českých firem," konstatuje Aleš Pohl, ředitel pořadatelské firmy Exponex.

Podle Oldřicha Paclíka hodlá Svaz strojírenské technologie, ve spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy ČR, příslušnými ministerstvy a organizátorem akce, na příští rok připravit další nová a aktuální témata k široké diskusi. Již dnes není pochyb o tom, že jich nebude málo a nebudou o nic méně naléhavá.

Akci podporuje MPO

Podle Ministerstva průmyslu a obchodu ČR je Strojírenské fórum, jakož i obdobné odvětvové a oborové aktivity, velmi důležité pro vzájemnou výměnu informací mezi firmami a státními institucemi. Podle Martina Šperla mohou být čeští výrobci na tuzemském trhu v konkurenčním postavení, avšak při působení na zahraničích trzích si naopak jsou schopni pomáhat a doplňovat se v komplexnosti nabídky českého zboží a služeb. Takový typ spolupráce pak vzájemně chrání a posiluje firmy, které se soustřeďují například v exportních aliancích nebo klastrech a mají tak možnost navzájem těžit ze svých zkušeností. Pro zástupce státní správy je pak v rámci těchto odborných akcí neocenitelná okamžitá zpětná vazba a sběr podnětů pro jejich další práci v oblastech, ve kterých firmy pomoc státu potřebují nejnaléhavěji.

Strojírenské fórum bylo přijato jako součást širší kampaně Svazu průmyslu a dopravy ČR, nazvané „Rok průmyslu a technického vzdělávání". Svaz strojírenské technologie byl i letos, stejně jako v loňském roce, odborným garantem obsahové náplně fóra. „Pečlivá odborná příprava obou ročníků se vyplatila. Strojírenské fórum mělo mezi strojaři značný ohlas. Chceme z něj proto vytvořit dlouhodobou a pravidelnou platformu pro setkávání nejen odborníků z oboru, ale i těch zástupců české veřejnosti a institucí, kterým by na prosperitě strojírenství mělo záležet," uzavírá Oldřich Paclík.

Ze Strojírenského fóra vzešlo 11 požadavků pro rozvoj strojírenského oboru

Podpora exportu

1. Průmysl a především strojírenství jsou hybnou silou naší ekonomiky. Podpora strojírenství a jeho růst jsou nezbytné pro zlepšení stavu hospodářství.
2. Pro export jsou naprosto klíčové aktivity firem – jejich výjimečnost, inovativnost, pracovní úsilí a schopnosti zaměstnanců. Pozitivně vnímáme práci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, působení pojišťovací společnosti EGAP, České exportní banky, agentur CzechTrade a CzechInvest, jakož i činnost „ekonomických diplomatů" při zastupitelských úřadech České republiky v zahraničí, nicméně základem zůstanou pravě aktivity samotných výrobců a exportérů.

Výzkum, vývoj, inovace

3. Je nutné, aby firmy i přes všechny stávající překážky inovovaly. Konkurenceschopnost nelze dlouhodobě stavět pouze na nízkých nákladech. Klíčovým faktorem úspěchu je výjimečnost produktu a služeb. Inovace vedou k možnosti vytvoření vlastního tržního prostoru, odlišení se od konkurence a k prodeji za vyšší ceny. Cesta k úspěchu tedy začíná u inovativních produktů.
4. Je třeba změnit přístup k podpoře aplikovaného výzkumu. Stálé podceňování aplikovaného výzkumu a vývoje z hlediska dotační politiky státu – poměr státní podpory základního k aplikovanému výzkumu byl za minulý rok 82,5 ku 17,5 procentům. To je pro konkurenceschopnost firem likvidační.
5. V rámci podpory je nezbytné především jasně definovat pravidla a následně zjednodušit komplikovanou administrativu pro všechny typy spolupráce výzkumných organizací a průmyslových podniků.
6. Ze strany státu je nutné stanovit jednoznačnou metodiku a dále rozvíjet systém daňových odpočtů pro výzkumné a vývojové aktivity firem.
7. V rámci podpory aplikovaného výzkumu vyzýváme k aktivní státní podpoře výzkumných center a projektů aplikovaného výzkumu ve firmách.
8. Technické vysoké školy by se měly více zapojovat do aplikovaného výzkumu v rámci průmyslových podniků a tam získávat praktické zkušenosti. Musí poznat konkrétní potřeby firem a výsledek spolupráce musí být přínosem pro produkt firmy.

Technické školství

9. Systém duálního vzdělávání je logickým návratem k principu, který zde po řadu let fungoval, ale bohužel od něj bylo v posledních dvaceti letech upuštěno. Je potřeba tento návrh modifikovat tak, aby odpovídal realitě 21. století. Odborná příprava žáků by v maximální možné míře měla probíhat na reálných pracovištích. Zaměstnavatele je k tomu třeba motivovat, a to nejen daňovými odpočty.
10. Strategii vzdělávací politiky do roku 2020, kterou Ministerstvo školství ČR navrhuje, účastníci diskusního panelu z průmyslové sféry v celé její podobě neakceptují. K materiálu je řada připomínek, které je potřeba vypořádat tak, aby se nečinily pokusy na vzdělávacím systému, který vyžaduje dlouhou dobu od zavedení k získání prvních výstupů. Následně je zapotřebí zajistit její dlouhodobou udržitelnost.
11. V České republice dochází od roku 1994 k demografickému poklesu, který se projevuje na středních školách. Také zavedením víceletých gymnázií došlo k poklesu zájmu o vzdělávání na průmyslových školách. Navíc kvalita všeobecného vzdělání upadá. Tento stav je potřeba řešit. Je nezbytné preferovat technické a polytechnické vzdělávání na všech stupních, zejména na základních školách. Řešením nesouladu mezi oborovou nabídkou škol a potřebami zaměstnavatelů je zavedení predikčního systému krátkodobých potřeb regionálního trhu práce, garantovaného MŠMT a MPSV.

Konzultační seminář k problematice zboží dvojího užití.

Na základě požadavků celé řady členských firem SST exportujících do zemí, které představují určitý stupeň rizika z hlediska vývozu strojů využitelných pro lokální zbrojní průmysl, uspořádal dne 16. února 2015 Svaz strojírenské technologie ve spolupráci s Oddělením mezinárodních kontrolních režimů Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ČR odborný Konzultační seminář k problematice zboží dvojího užití.

PhDr. Blanka Markovičová, CSc., SST

Účastníci semináře ze 16 členských podniků (ALTA, Pilous, Retos, Mikronex, Gearspect Group, TOSHULÍN, Strojimport, HOL-MONTA, Slovácké strojírny, RTS TOS Rakovník, TOS VARNSDORF, TOS Kuřim, HESTEGO a Kuličkové šrouby Kuřim, ŠKODA Machine Tool, TAJMAC – ZPS Zlín, ŽĎAS) a aparátu SST, v čele s jeho ředitelem Ing. Oldřichem Paclíkem, CSc., vyslechli úvodní prezentaci, v níž se Ing. Zora Ondrejčíková soustředila na dva hlavní aspekty výše uvedené problematiky, kterými je **legislativa Evropské unie a České republiky týkající se kontroly vývozu a pak i konkrétní postupy a procedury při podání žádosti o povolení k vývozu**. Z prezentace vyplynulo, že na kontrolu exportu zboží dvojího užití se vztahuje celá řada nařízení Rady Evropského společenství, Komise EU, Evropského parlamentu i české vlády a jejich příslušných novel a úprav.

V zásadě se dá říci, že **povolovací řízení se vztahuje jednak na zboží, které je jmenovitě obsaženo v tzv. Seznamu kontrolovaného zboží, pak na přepravu tohoto zboží, zprostředkovatelské služby a konečně i na poskytování technické pomoci**. Situaci do značné míry komplikuje skutečnost, že v rámci platné legislativy existuje ještě řada výjimek a tzv. zvláštních případů, které jsou vždy posuzovány individuálně a mimo jiné i v souvislosti s aktuálními politicko-bezpečnostními riziky v příslušném teritoriu.

Při posuzování žádostí o vývozní povolení hraje hlavní roli přesná identifikace vyváženého zboží, míra rizika, kterou představuje cílová destinace, spolehlivost obchodního partnera, tedy uživatele vyvážené komodity a konečně také věrohodnost informací, kterou poskytl o skutečném účelu jejího užití. K tomu nutno podotknout, že i pracovníci Licenční správy MPO jsou nuceni přiznat, že pravdivost řady výše jmenovaných klíčových skutečností je mnohdy velmi obtížné posoudit kromě jiného proto, že se v cílovém regionu geopolitická situace vyvíjí často těžko odhadnutelným směrem.

Účastníci semináře získali řadu užitečných informací – například o všech náležitostech a povinné dokumentaci, které musí doprovázet žádost o vývozní povolení, a o dalších povinnostech vývozce. Účinný nástroj kontroly exportu představuje zavedení vnitřního programu kontroly ICP do vnitropodnikové praxe. Tento program v maximální míře vyloučí riziko porušení právních předpisů v oblasti vývozu zboží dvojího užití a stává se tak důležitým aspektem, kterým se každý exportér podílí na ochraně národní bezpečnosti, prosazování zahraniční politiky a ekonomických zájmů státu.

Za předsednickým stolem zasedli zprava Ing. Ondrejčíková, Ing. Leitgeb, Mgr. Korbáš a Mgr. Ernest.

Na konkrétní otázky, kterých bylo vzhledem k atraktivnosti tématu skutečně více než dost, pak v následném diskusním bloku trpělivě odpovídali Ing. Svatopluk Leitgeb, vedoucí Oddělení mezinárodních kontrolních režimů Licenční správy Ministertsva průmyslu a obchodu ČR, Mgr. Dušan Ernest z Generálního ředitelství cel a Mgr. Petr Korbáš z Finančně analytického útvaru Ministerstva financí České republiky.

Návštěva prezidenta České republiky ve společnosti TOS VARNSDORF

V úterý 3. února 2015 navštívil společnost TOS VARNSDORF a.s. prezident České republiky pan Miloš Zeman. Návštěva proběhla v rámci třídenního pobytu pana prezidenta v Ústeckém kraji, během něhož ho doprovázel hejtman Ústeckého kraje pan Oldřich Bubeníček. Před vstupem do firmy přivítal vzácné hosty předseda správní rady společnosti Ing. Jan Rýdl st., který pak prezidenta i s doprovodnou delegací uvedl do budovy Školicího střediska. Zde se sešli rovněž se statutárním a generálním ředitelem společnosti Ing. Janem Rýdlem ml. a zbývajícími členy vedení firmy.

Po krátkém uvítání se členové delegace seznámili s historií i současností firmy. Společnost TOS VARNSDORF a.s., se sídlem ve Varnsdorfu, má ve výrobě obráběcích strojů dlouholetou tradici. Společnost byla pod jménem Strojírny Arno Plauert založena již v roce 1903 a do dnešního dne vyrostla ve velký strojírenský podnik známý po celém světě. Podnik dnes zaměstnává cca 500 pracovníků.

Společnost se zabývá vývojem, výrobou a prodejem obráběcích strojů, doplněných širokou nabídkou služeb – celkové tržby společnosti v roce 2014 činily cca 2 mld. Kč. Firma disponuje vlastním konstrukčním týmem čítajícím na třicet konstruktérů a projektantů, kteří zajišťují vlastní vývoj strojů, a silnou výrobní základnou. Náklady na technický rozvoj produktového portfolia činily za poslední čtyři roky přibližně 190 mil. Kč a celkové investice do rozvoje firmy pak přesáhly během čtyř let půl miliardy Kč.

Výrobní program společnosti sestává ze tří skupin produktů: stolové obráběcí stroje pro univerzální použití a výkonné obrábění dílců od 5 do 30 tun, velké deskové stroje typu WRD pro nejtěžší technologické operace pro obrobky do hmotnosti 130 tun a špičková obráběcí centra řady TOStec a WHtec využívající nejmodernější technologie a nástroje. Tato centra umožňují aplikaci automatické výměny nástrojů, obrobků a integraci do automatických výrobních systémů.

Mezi hlavní aplikační segmenty těchto strojů patří energetický průmysl (části větrných elektráren, části a tělesa turbín, čerpadel a ventilů), těžební a stavební průmysl (rámy a komponenty důlních a staveních strojů

Slavnostní okamžik zápisu do Pamětní knihy

a části pohonů) a dopravní průmysl (podvozky kolejových a silničních vozidel, části lodí, komponenty dopravních letadel).

Mezi v současnosti nejprodávanější stroje patří stroje typu WHN13/15 a stroje typu WRD 130/150/170 (celkem tvoří cca 65 % tržeb). Nejúspěšnější novinkou posledního roku je stroj s typovým označením WHR 13, jehož se od loňského června prodalo již 10 kusů, což v oboru obráběcích strojů této velikosti je poměrně neobvyklé a pro firmu velice povzbudivé.

Služby nabízené k těmto produktům pokrývají jak nabídku školení ovládání či programování strojů, tak zpracování technologických studií a nabídek, ale také poradenství při umístění stroje do dílny nebo při výrobě základu pro stroj. Společnost disponuje silným servisním týmem pro zajištění všech požadavků záručního a pozáručního servisu.

Společnost dále poskytuje služby ve formě nabídky kooperací (zakázkové kovoobrábění, měření a chemicko-tepelné zpracování strojírenských výrobků).

Struktura skupiny TOS VARNSDORF a.s. zahrnuje rovněž následující dceřiné společnosti: obchodně-servisní zastoupení TOS TRADE Canada (Kanada), TOS TRADE North America (USA), TOS Machine Tool Shanghai (Čína), TOS India Machine Tools (Indie) a TOS Varnsdorf-RUS (Sankt-Petěrburg, Ruská federace) a dvě výrobní a prodejní společnosti (joint venture), TOS Kunming Machine Tool v Číně a GRS Ural v Ruské federaci. Kromě těchto společností disponuje silnou celosvětovou sítí prodejců a obchodních partnerů čítající více jak padesát zavedených firem.

Společnost TOS VARNSDORF je současně vlastníkem společnosti TOS Olomouc s.r.o (výroba malých obráběcích a vrtacích strojů) a Slévárny Rumburk s.r.o. (výroba odlitků pro hlavní produkty).

Prodeje společnosti v roce 2014 čítaly více než 140 kusů strojů (cca 2,0 mld. Kč). Podíl exportu činil cca 80 % a směřoval zejména do těchto teritorií: rusky mluvící státy (cca 25 %), státy Střední a Východní Evropy (cca 22 %), německy mluvící Evropa (cca 12 %), Skandinávie (8 %), Severní a Jižní Amerika (cca 3%) a Asie (zejména Čína) cca 10%. I dodávky na vnitřní trh zaznamenaly výborný výsledek s pětatřiceti dodanými stroji.

Po této úvodní informaci proběhly rozhovory, během nichž se pan prezident zajímal o celkovou situaci ve firmě, byl seznámen se mzdovými a sociálními podmínkami zaměstnanců. Na základě poznatků z návštěv jiných podniků ho velmi příjemně překvapila nízká fluktuace pracovních sil.

V další části jednání byl pan prezident informován o aktuální situaci v exportu obráběcích strojů, zejména o současných možnostech vývozu do Ruské federace a do Číny. Dalším tématem, o kterém se hovořilo poměrně dlouho, byla otázka technického školství, zejména pak konkrétní situace v přípravě technického dorostu a na trhu práce v severočeském regionu.

Po skončení uzavřeného jednání s vedením firmy se pan prezident krátce setkal se shromážděnými zaměstnanci, jež informoval o obsahu jednání, vyjádřil obdiv nad výsledky společnosti a pochvalu za pozici, kterou si firma TOS VARNSDORF vydobyla na světovém trhu s obráběcími stroji. Potvrdil slova hejtmana Ústeckého kraje pana Bubeníčka, který na začátku setkání zdůvodnil, proč byla pro návštěvu prezidenta republiky vybrána právě společnost TOS VARNSDORF. Ocenil především skutečnost, že se jedná o prosperující rodinnou firmu s výhradně českým kapitálem.

Na závěr setkání pan prezident zodpověděl dotazy z pléna, podepsal se do Pamětní knihy a byly mu předány upomínkové dárky: kniha o Varnsdorfu a firmě TOS a historické měřítko z třicátých let, které představuje jeden z mála dochovaných předmětů z vybavení původní firmy zpracované do podoby ozdobného těžítka.

Po rozloučení se zaměstnanci a vedením firmy pokračoval prezident v návštěvě města Varnsdorfu. Prezidentská kolona zamířila do Centra Panorama, kde proběhlo setkání se zástupci města a především s varnsdorfskými občany.

Zdroje: Technický týdeník č.4/2015
Tisková zpráva společnosti TOS VARNSDORF

Vedení společnosti TOS VARNSDORF si z úst prezidenta republiky vyslechlo slova chvály.

KOVOSVIT MAS, a.s. v roce 2014

KOVOSVIT MAS, a.s. v minulém roce navýšil tržby téměř o 21 procent, na 2,2 miliardy korun.

***„Rok 2014 byl jeden z nejúspěšnějších roků naší společnosti od roku 2011. Když jsem do společnosti nastupoval, byla na pokraji bankrotu. Během následujících let se podařilo firmu restrukturalizovat a v současné době je jedním ze šesti světových výrobců hi-tech strojírenských technologií,“* říká majitel společnosti a předseda představenstva Ing. František Komárek.**

Iva Ruskovská, tiskový servis KOVOSVIT MAS, a.s.

KOVOSVIT MAS, a. s. dodal v roce 2014 na trh 360 strojů v poměru 50 % hi-tech technologie a 50 % klasických CNC obráběcích strojů, což je o 14 % více než v roce 2013. Hlavním důvodem je zvýšená poptávka po vysoce sofistikovaných strojírenských produktech a po kompletních strojních celcích na klíč. Dodávky byly směřovány především do zahraničí, kam z celkového objemu výroby šlo 66 % zakázek. 34 % pak mířilo k českému zákazníkovi.

I v minulém roce společnost investovala nemalé finanční prostředky do rozvoje výroby a růstu firmy. ***„V roce 2014 jsme proinvestovali téměř 220 milionů korun.*** *Mezi zásadní investice patřilo vybudování nové lakovny, která je po dobu jednoho roku ve zkušebním provozu. Po jejím ověření bude odpovídat nejvyšším standardům ekologické zátěže pro životní prostředí v regionu, tak pro pracovní prostředí zaměstnanců,“* říká generální ředitel společnosti Pavel Justin. Další významné investice šly například do nákupu nové, v pořadí již druhé tavicí pece v hodnotě 10 milionů korun (první byla pořízena v roce 2013 za 40 milionů korun). KOVOSVIT MAS, a.s. je jednou z mála společností, která od roku 1940 disponuje vlastní slévárnou, přičemž 60 % odlitků jde na export.

„S rozšiřováním výroby a exportu přijímáme průběžně nové zaměstnance,“ pokračuje generální ředitel. *„Optimalizovali jsme také systém odměňování. V tomto roce navyšujeme plošně variabilní složku mzdy o 4 procenta, abychom ocenili pracovité, inovativní a tvořivé zaměstnance. Pro pracovníky výrobních profesí jsme vytvořili skokovou motivaci. Dosáhnou-li vyšších výkonů v porovnání výsledků let 2014 a 2015, potom jim náleží bonus ve výši až 10 %,“* dodává generální ředitel.

KOVOSVIT MAS, a.s. vytvořil za poslední tři roky téměř 200 nových pracovních míst a je s 870 zaměstnanci jedním z největších zaměstnavatelů v Jihočeském kraji.

KOVOSVIT MAS, a.s. rozšířil byznys o novou Divizi MAS HYDRO.

Značka MAS nově vstupuje na trh v oblasti energetiky a hydrotechniky s nabídkou inovativní technologie pro malé vodní elektrárny. V oblasti hydroenergetiky se jedná především o ekonomicky efektivní turbíny pro nízkospádové lokality. ***„Rozhodli jsme se využít malé hydroenergetické revoluce, která se postupně šíří Evropou. Investujeme do výzkumu, vývoje a výroby a klasický typ turbíny obohacujeme o naše inovace. Přidanou hodnotou je především využití nízkospádových lokalit jinak obtížně ekonomicky využitelných s dosud běžně používanými technologiemi vodních motorů,“*** **říká ředitel divize František Švec.**

Iva Ruskovská, tiskový servis KOVOSVIT MAS, a.s.

KOVOSVIT MAS, a.s. tak navázal na tradici produkce obráběcích strojů zahrnující standardní typ turbín, který je běžně dodáván zákazníkům. *„My se nezabýváme klasickou sériovou výrobou, ale každý produkt děláme na míru přímo pro lokalitu, kde se zákazník rozhodl elektrárnu postavit. Klasické typy turbín vyžadují ve většině případů velké zásahy do přírody a přinášejí s sebou nemalý objem stavebních prací. Výsledné stavební úpravy jsou často obtížně vratné a mohou také ovlivňovat ekologickou rovnováhu okolní krajiny. Naše řešení je naopak velmi ekologické a ekonomicky efektivní. Minimalizujeme potřeby stavebních konstrukcí a úprav okolí toku. Jsme schopni turbínu vyrobit v kompaktním provedení a instalovat ji i do obtížněji přístupných lokalit, včetně extrémních geografických poloh,“* vysvětluje František Švec.

O tom, že se nová strategie společnosti vyplatila, svědčí i uzavření několika zajímavých kontraktů v sousedním Německu, kam byly dodány již tři projekty. Několik dalších firma realizovala také v tuzemsku. *„Německo je kvalitativně velmi náročný zákazník a zároveň je to jedna z nejvýznamnějších cílových destinací pro naši produkci. Jednáme také o partnerství s kolegy v Anglii, kde existuje výrazná podpora pro malé vodní elektrárny. Připravujeme několik projektů i pro francouzský a italský trh,“* pokračuje ředitel divize František Švec.

Se vznikem divize MAS HYDRO vyvstala i potřeba náboru nových pracovníků. V současné době má divize dvacet zaměstnanců. Každoročně pak společnost plánuje navýšit jejich počet až o deset zaměstnanců. Cílový stav v roce 2020 by se měl pohybovat okolo sta zaměstnanců různých odborností. *„Naše divize má samostatnou vývojovou základnu, která zahrnuje hydrotechnickou laboratoř, kde jsme, mimo jiné, také přijali čtyři mladé konstruktéry. Spolupracujeme i s několika univerzitami. Naše činnost má přesah i na jiné firmy v regionu, kde pravidelně poptáváme odborné práce a zaměstnáváme další externisty z celé republiky,“* uzavírá František Švec.

Výsledky vzájemné spolupráce ocení především zákazník.

To, že se dlouholetá spolupráce vyplatí, potvrdil již desátý ročník odborného semináře izraelské firmy ISCAR a KOVOSVITU MAS, a.s.

Iva Ruskovská, tiskový servis KOVOSVIT MAS, a.s.

Více než sto padesát odborníků z Čech a ze Slovenska se ve dnech 25. a 26. února 2015 sešlo v sídle společnosti KOVOSVIT MAS, a.s. v Sezimově Ústí, kde se uskutečnil společný seminář firmy ISCAR a KOVOSVITU MAS. Na úvod účastníky pozdravila členka představenstva KOVOSVITU MAS paní Larisa Táborová, která mimo jiné připomněla více jak dvacetiletou spolupráci obou firem a desetiletou tradici v pořádání společných seminářů.

Cílem akce bylo prezentovat propojení dvou renomovaných firem, a to prostřednictvím kvalitních inovativních nástrojů pro obrábění ISCAR, které jsou součástí hi-tech technologií MAS. *„Šlo především o nástroje nové řady IQ produktů firmy ISCAR, které jsme se rozhodli předvést na obráběcích strojích firmy KOVOSVIT MAS jako současného lídra v České republice,“ vysvětlil manažer ISCAR Miroslav Řehoř. „Velký přínos vidíme především v tom, že jsme během dvou dnů na jednom místě a v reálných podmínkách ukázali našim partnerům a zákazníkům nejnovější trendy z výrobního portfolia obou společností,“* dodává vedoucí marketingu KOVOSVITU MAS Martin Volný.

Záběr ze společného semináře firmy ISCAR a společnosti KOVOSVIT MAS

Organizátoři akce také ocenili konkrétní výstupy v podobě obchodních příležitostí, které se již v průběhu semináře ukázaly jako reálné. Obě strany vnímají seminář jako pozitivní marketingový nástroj a efektivní způsob, jak informovat zákazníky o vývoji v oblasti obráběcích technologiích.

Pozitivní ohlasy zazněly také ze strany účastníků: *“Akce proběhla v hezkém prostředí a byla profesionálně připravena. Nešlo jen o teorii, ale viděli jsme zde i zajímavé praktické ukázky, jak nové technologie fungují přímo v praxi,“* pochválil akci Jan Král z firmy WAMAG.

Nezaměstnanost kontra nedostatek kvalifikovaných pracovníků ve strojírenství

Výsledky analýzy společnosti CEEC Research

CEEC Research je největší analytickou společností specializující se na stavebnictví, projektový a developerský sektor, strojírenství a oblast veřejných zakázek v zemích střední a východní Evropy. Byla založena v roce 2005 a od té doby bezplatně poskytuje studie o aktuálním stavu a očekávaném vývoji v těchto segmentech v deseti zemích střední a východní Evropy. Všechny studie a analýzy CEEC Research jsou založeny výhradně na údajích získaných z pravidelných strukturovaných interview s klíčovými představiteli vybraných největších, středních i malých společností. CEEC Research navíc k pravidelným a bezplatným analýzám stavebního, projektového, developerského, strojírenského a veřejného sektoru také organizuje specializovaně zaměřené konference, kterých se účastní generální ředitelé nejvýznamnějších stavebních, developerských, projektových a strojírenských společností, prezidenti svazů, cechů a komor z těchto oblastí, aby diskutovali s nejvyššími představiteli vybraných zemí.

Z připravované *Studie českého strojírenství H1/2015* zpracované analytickou společností CEEC Research například vyplývá, že mírně nadpoloviční většina (56 %) strojírenských společností působících v Česku má stejný objem práce jako před rokem. Další téměř třetina (31 %) hlásí dokonce nárůst objemu práce ve srovnání s předchozím obdobím. Naopak menší objem zakázek uvádí pouze 13 % strojírenských společností. Vytížení kapacit strojírenských společností bylo koncem roku 2014 v průměru 86 procent. Podobně na tom byly velké (88 procent) i malé a střední firmy (86 procent). **České strojírenství pokračuje v mírném růstu**, obavy ale vznikají ohledně dalšího vývoje v souvislosti s potenciálními problémy v případě dlouhodobějšího trvání sankcí vůči Rusku. Pro další směřování sektoru bude klíčovým prvkem vývoj i na ostatních trzích, zejména pak v Německu.

Aktuální pozitivní stav českého strojírenství potvrzuje fakt, že **téměř polovina (43 procent) ředitelů společností plánuje v letošním roce přijímat nové zaměstnance**. Padesát procent firem zachová současný stav. Pouhých 7 procent zástupců firem potvrdilo problémy, které povedou k propouštění. Více práce budou mít personalisté ve velkých firmách. 57 procent

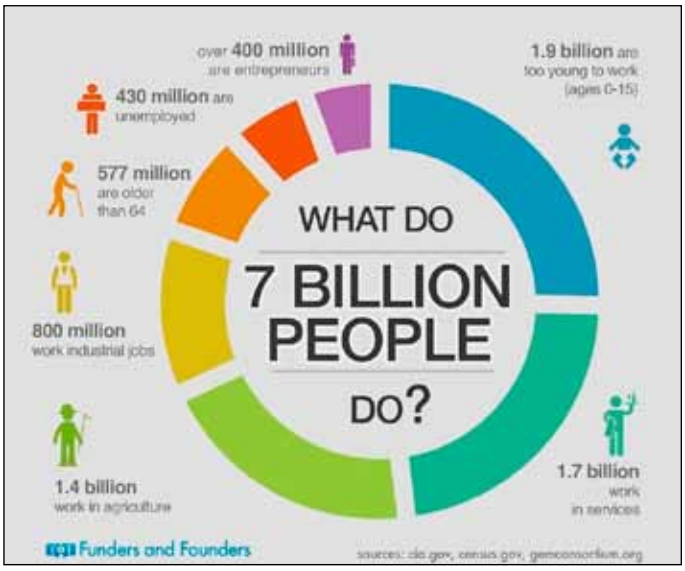

Graf světové zaměstnanosti podle sektorů

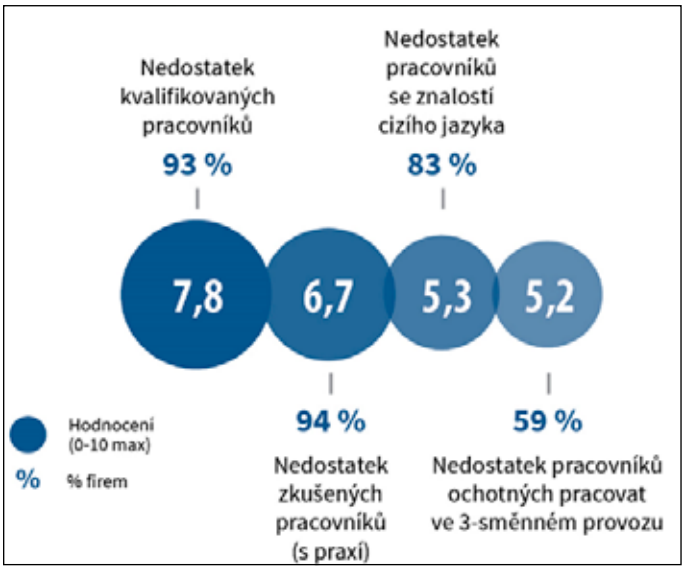

Problémy při nabírání nových zaměstnanců

z nich bude hledat posily k rozšíření současných týmů. V malých a středních společnostech půjde o čtyři firmy z deseti.

Personalisté se ale při výběru vhodných lidí potýkají především s nedostatečnou kvalifikací a malými zkušenostmi zájemců o práci. Problémem pro firmy dnes totiž není získat zaměstnance ochotné pracovat například v třísměnném provozu, ale takové pracovníky, jejichž kvalifikace by odpovídala nárokům a požadavkům zaměstnavatele. V porovnání s rokem 2008, který vykázal ve strojírenském průmyslu v dlouhodobém srovnání rekordní výsledky, máme dnes období relativně vysoké nezaměstnanosti. Pokud ale společnosti hledají větší počet kvalifikovaných zaměstnanců, nastane velký problém. **Většina firem musí vybrané uchazeče dlouhodobě a nákladně rekvalifikovat, aby byly schopny pokrýt specifikovanou poptávku.**

Proto také většina podnikatelů uvítala, že Svaz průmyslu a dopravy vyhlásil rok 2015 Rokem průmyslu a technického vzdělávání. Pro další osud technického vzdělávání by mohlo jít svým způsobem o zlomovou kampaň, v rámci které se předpokládá, že se ve spolupráci s resortem školství a českými zaměstnavateli podaří zlepšit podmínky pro technické vzdělávání a zvýšit zájem mládeže.

Řada firem vyžaduje pro část pracovních pozic znalost jednoho nebo i více cizích jazyků. Nejčastěji se jedná o angličtinu (požaduje 87 procent firem) nebo němčinu (požaduje 63 procent firem). Přibližně třetina firem vyžaduje znalost ruštiny (31 procent firem). Naopak znalost dalších jazyků (například francouzštiny, španělštiny, polštiny a arabštiny) vyžadují firmy již podstatně méně často. Náročnější jsou v tomto směru zejména velké nadnárodní společnosti. Potřebná úroveň jazykových znalostí aspirantů na pracovní místa se však ve většině případů nekryje s úrovní jazykové výuky poskytované našimi školami.

Mezinárodní strojírenský veletrh 2014 v Brně očima italského novináře

Na pozvání Svazu strojírenské technologie a s finanční podporou akciové společnosti Veletrhy Brno přicestoval do Brna ve dnech konání loňského ročníku Mezinárodního strojírenského veletrhu **italský novinář pan Marco Leonesio, který je vědeckým pracovníkem Centro Nazionale delle Ricerche (Národní výzkumné centrum) v Miláně a externím redaktorem prestižního technického magazínu *Tecnologie Meccaniche***, pro jehož prosincové číslo připravil článek s fotodokumentací.

Na veletrhu navštívil stánky následujících svazových firem: **TOS VARNSDORF, KOVOSVIT MAS a TAJMAC-ZPS**, kde uskutečnil rozhovor s italským majitelem panem Michelem Tajariolem, zaměřený na specifické aspekty podnikání zahraničního subjektu v České republice. Řadu otázek týkajících se cílů a aktivit Svazu strojírenské technologie položil i řediteli SST panu Oldřichu Paclíkovi. Kromě jiného **navštívil též výukové centrum SST v pavilonu A1 a expozice nejvýznamnějších italských firem**, které se loňského ročníku veletrhu zúčastnily. Z nich se soustředil především na **společnosti Amadio Meccanica, FAR** a **ITALINOX**.

Vycházíme-li z textu článku, který byl SST dán k dispozici ještě před jeho uveřejněním v Itálii, zaujala italského novináře už sama skutečnost, že se veletrh konal v roce 2014 už po šestapadesáté. Každoroční pravidelnost této podzimní významné výstavní události nepřerušily tudíž ani politické změny po roce 1989, ani následné tendence preferovat sféru služeb na úkor sféry výrobní. Italského pozorovatele pak neudivil ani tak počet vystavovatelů a návštěvníků – ať už místních nebo zahraničních – jako spíše struktura návštěvníků. Hovoří o překvapivé převaze tzv. decision makers a osobností náležejících k top managementu předních strojírenských podniků, jejichž počet významně převyšoval obvyklý „dav zvědavců“ zatěžující jiné významné evropské i mimoevropské veletrhy.

„Po pádu železné opony,“ píše Marco Leonesio, *„a totálním rozpadu sovětského bloku pochopili kapitáni českého průmyslu velice rychle, že strategie dalšího růstu a hlavně konkurenceschopnosti strojírenské výroby v České republice povede přes úzkou spolupráci se zeměmi západní Evropy. V prvních létech šlo tedy především o navázání tzv. technological partnership.“*

Tento postup, stejně jako i výsledky vlastního výzkumu a vývoje, vedly v České republice podle autora článku k současné skutečnosti, kdy jsou české stroje na zahraničních trzích rovnocennými konkurenty západní produkce. Po krizi, která započala v roce 2008, se český strojírenský průmysl poměrně rychle vzpamatovává, často rychleji, než tomu bylo u tohoto odvětví v řadě západoevropských zemí. To přičítá Leonesio faktu, že české strojírenské podniky dokázaly mnohem rychleji najít uplatnění pro své stroje na „nových“ trzích neboť ekonomické vazby s Čínou a Ruskem byly v minulosti velice silné a bylo tudíž možno v tomto směru na co pružně navázat. Svou roli zde sehrály – u orientace na ruské a postsovětské trhy – také znalost kulturního backgroundu, jazyka a mentality ruských partnerů.

Pro české výrobní podniky, a to včetně strojírenských, je stále ještě výhodou nižší cena

REPORTAGE

Area da **scoprire**

AREA DA SCOPRIRE

GLI IMPIANTI PRODUTTIVI DELL'EST EUROPA

PRIMA O POI DOVRANNO ALLINEARSI AI NOSTRI

práce ve srovnání se západní Evropou, stejně jako nedávná devalvace české koruny ve vztahu k euru. Stále větší hrozbu konkurenceschopnosti české produkce však představuje nízká produktivita práce a nedostatečné investice.

„Co se týče vzájemných obchodních vztahů mezi Itálií a Českou republikou, představovala Itálie pro české obráběcí a tvářecí stroje tradičně zajímavý trh. Situace se výrazně změnila v době ekonomického poklesu minulých let, kdy se jakákoli zahraniční produkce stala nevítanou konkurencí pro domácí italské firmy, které ostatně patří právě v tomto oboru k evropské, ne-li světové špičce,“ píše dále Marco Leonesio.

Důkazem ojedinělé symbiózy české strojírenské tradice a italského managementu je společnost **TAJMAC – ZPS**, kterou vlastní italská průmyslnická rodina Tajarin a jejíž výrobky se na italském trhu velmi dobře uplatňují. **Společnost TAJMAC-ZPS** vystavovala tentokrát na ploše 384 m² hned šest strojů, a to pětiosé portálové obráběcí centrum MCV 1210, horizontální obráběcí centrum H 500, vertikální obráběcí centrum MCFV 1060, dlouhotočný CNC automat MANURHIN 732 EVO a dlouhotočný CNC automat MANURHIN 413 s podavačem. Šestý stroj, pětiosé portálové obráběcí centrum MCV 1210, byl umístěn v expozici společnosti RENISHAW.

„Vstup České republiky do Evropské unie znamenal pro český zahraniční obchod výrazné plus, a to i přes skutečnost, že země stále ještě nepřijala společnou evropskou měnu. Jaký potenciál naopak představuje trh České republiky pro italské obráběcí stroje?“ ptá se autor článku a vychází přitom z přítomnosti italských firem na posledním ročníku MSV v Brně. Z 9 italských vystavovatelů si vybral 3 firmy, jejichž produkce by mohla být z mnoha aspektů zajímavá i pro eventuální české odběratele.

Malá výrobní společnost **Amadio Meccanica** se sídlem v městečku San Benedetto del Tronto poblíž Ascoli Piceno v provincii Marche je pozoruhodná především díky kreativní práci kolektivu mladých nápaditých inženýrů. Firma vyrábí speciální stroje pro automobilový a teplárenský průmysl, které jsou často vyprojektovány přímo v továrně, kde jsou následně vyrobeny, odzkoušeny a stávají se tak ve svém oboru vysoce konkurenceschopným inovativním produktem nabízeným navíc za přijatelnou cenu. Pro firemní management představují trhy východoevropských zemí aktivní živnou půdu pro uplatnění neotřelých nápadů a zajímavých technických řešení.

Obdobnou filozofii vyznává i vedení podniku **FAR**, společnosti s ručením omezeným, sídlící v městečku Zola Predosa poblíž Boloně a zaměstnávající 140 pracovníků. Do jeho výrobního portfolia patří především nýtovačky a další speciální stroje na spojovací materiál využívající pokročilé technologie. Inženýr Montevecchi, zástupce společnosti, který poskytl Marku Leonesimu rozhovor, zdůraznil především skutečnost, že trhy západní Evropy jsou v současné době značně saturované, zatímco nové členské země EU ze střední Evropy, které jsou geograficky i kulturně Itálii blízké a tudíž strategicky dostupné, představují pro zahraniční partnery jistý absorpční potenciál. Zároveň ale vyjádřil určité zklamání nad malým zájmem o italskou produkci prezentovanou na veletrhu, který ovšem přičítá jisté celosvětově se projevující krizi veletržních a vystavovatelských akcí jako marketingového konceptu „přežívajícího v digitální éře“.

Zcela jinou zkušenost tlumočili svému krajanovi zástupci úspěšné firmy **ITALINOX**, která vyrábí plechy válcované za studena i za tepla, trubky, armatury a především příslušenství z vysoce legované oceli inox určené hlavně pro automobilový průmysl. Spolupracuje s takovými velikány, jakými jsou výrobci nákladních automobilů IVECO, VOLVO, DAF, MAN, RENAULT nebo Mercedes-Benz. Zhruba před dvaceti lety zakoupily ocelárny Vender se sídlem v Parmě v České republice strojírenský podnik v Říčanech u Prahy, který se postupem let stal úspěšnou odnoží ITALINOXu. Firma produkuje především ocelové polotovary, které dodává do celé řady středoevropských a východoevropských zemí. ITALINOX těží ze schopnosti navazovat kontakty a zachovávat ve firmě příjemnou rodinnou atmosféru, která byla patrná i na stánku **ITALINOX Česká republika**, s.r.o. umístěném v pavilonu V brněnského výstaviště. Vedení podniku využilo nedávné krize k uskutečnění výrazných investic, což připravilo podniku podmínky pro dobrý start v pokrizovém období. Zajímavé je, že firma ITALINOX Česká republika nebyla i v nejtěžších létech krize ani jediný rok ve ztrátě.

Marco Leonesio uzavřel svůj článek věnovaný brněnskému veletrhu několika myšlenkami. Jednak se domnívá, že současná úroveň výroby obráběcích a tvářecích strojů v České republice, založená na stopadesátileté tradici strojírenství, a velká konkurence především německých a japonských firem, neposkytuje italským výrobcům působícím v oboru mnoho možností, jak ještě rozšířit export na tento trh nad současný podíl, který v roce 2013 činil téměř 10 % celkového objemu českého importu. Itálie se tradičně umísťuje mezi prvními třemi až pěti zeměmi s nejvyšším podílem na dovozu obráběcích strojů do České republiky.

Celkové klima na veletrhu odráželo podle bystrého italského pozorovatele trend růstu a pozitivní atmosféry svědčící o velice uspokojivém stavu českého strojírenství, zvláště pak oboru obráběcích strojů, který v posledních létech zaznamenává každoroční navyšování objemu produkce. Ovzduší nadšení, tvůrčího ruchu a nefalšovaného zájmu o obor pak vycítil i zahraniční návštěvník v pavilonu A1, kde se na ploše 234 m² nacházelo **Výukové centrum**. Zde probíhala po celý týden již pošesté **soutěž mladých programátorů CNC obráběcích strojů organizovaná Svazem strojírenské technologie** ve spolupráci s firmami FANUC, HEIDENHAIN a SIEMENS. Podle uznalých slov Marka Leonesia vyzařovalo ze studentů středních technických škol a učilišť mimořádné zaujetí a zdravá soutěživost, které představují pro budoucnost českého strojírenství velikou naději.

Zdroj: Tecnologie meccaniche, dicembre 2014, pp. 208–211
Překlad z italštiny: PhDr. Blanka Markovičová

MSV 2015

Měnovou politiku ovlivňuje především budoucí cenový vývoj, ne ten právě pozorovaný

Propad vývoje spotřebitelských cen v Evropě směrem k nulovým hodnotám, způsobený setrvalými deflačními tlaky generovanými slabou poptávkovou situací v eurozóně, propadem cen ropy a slušnou úrodou zemědělských produktů určených k výrobě potravin, vyvolal debatu na téma měnových politik evropských centrálních bank včetně té naší. Tato debata stojí za komentář. Už proto, že odráží to, že i širší odborná veřejnost stále často do určité míry ignoruje dva velmi podstatné rysy režimu inflačního cílování.

Miroslav Singer, Česká národní banka

Tím první rysem je, že **inflační cílování je režim, v němž centrální banka cíluje budoucí inflaci, inflaci na horizontu, kde ji změny měnové politiky nejvíce ovlivňují**. Jenže značná část protiinflačních impulzů, které přinášejí poklesy cen ropy a potravin, se již do cen začala promítat, a to dokonce o něco rychleji, než jsme předpokládali. Tato část primárních dopadů těchto impulzů tedy odezní ještě před tímto obdobím. Tak ale výrazně ovlivní inflaci pouze v tomto roce a na počátku roku příštího, která je ovšem už do značné míry daná minulou měnovou politikou ČNB. I čistě matematicky, indexy meziročních růstů cen se v příštím roce již budou vztahovat k letošním cenám, ve kterých se poklesy cen již začaly, opakuji, rychleji, než jsme čekali, promítat a nebudou tedy v příštím roce, na horizontu měnové politiky, stávajícím propadem cen tlačeny dolů.

Druhým takovým rysem je, že **centrální banky při cílování budoucí inflace většinou věnují menší pozornost přímým dopadům faktorů, které sice krátkodobě mění inflaci, ale nejsou odrazem ve změně poptávkové situace ekonomiky (extrémním příkladem takového faktoru je změna daní, např. DPH)**. Takovými faktory jsou ale právě dva ze tří, které stlačily meziroční nárůst cen v prosinci směrem k nule, tedy pokles cen ropy a slušná úroda loňského roku. U takových faktorů měnové politiky se v úvahu berou pouze jejich druhotné dopady, jež už mohou ovlivnit i poptávku a tím i inflaci ve střednědobém horizontu, tedy například míru, ve které ovlivní inflační očekávání, či třeba v případě poklesu cen ropy, snížit i budoucí růst mezd. Jenže pokles cen ropy je současně pro českou ekonomiku velmi dobrá zpráva, která ke zpomalení růstu mezd vést nemusí (byť vyloučit to nelze), a ani nad slušnou úrodou netřeba hořekovat. Neboli přinejmenším část druhotných efektů propadu ceny ropy a potravin bude působit proti jejich primárnímu vyznění. Obecněji, **poptávkové faktory v ekonomice a jejich budoucí dopady se mezi cenovými okruhy nejvíce odrážejí v tzv. jádrové inflaci; ta je u nás, konečně, po více než pětiletém období poklesu díky uvolnění měnové politiky, už zhruba rok setrvale na pozitivních hodnotách.**

O tom, že **je rozumné vývoj cen ropy i potravin při měnové politice spíše zanedbávat**, ostatně svědčí i historická epizoda z let 2007–2008. Tehdy prudký nárůst cen ropy a špatná úroda předchozího roku vytlačily meziroční nárůst spotřebitelských cen až nad úroveň 7 %, měnová politika však na tento vývoj, jak už dnes víme, správně nereagovala nijak dramaticky a ČNB se spolehla na to, že druhotné efekty budou zanedbatelné a z části působící opačným směrem než ty primární.

Nezbytnou podmínkou pro takové „výjimky“ jednorázových šoků v oblasti nabídky je ovšem ukotvení dlouhodobějších inflačních očekávání poblíž inflačního cíle, které je odrazem toho, že širší veřejnost si uvědomuje, že centrální banka skutečně cíluje budoucí inflaci a je ochotna k tomu využít nástroje, které má k dispozici. Troufnu si tvrdit, že už i v důsledku debaty, která v České republice po využití kurzu pro inflační cílování v listopadu 2013 proběhla, je toto vědomí u nás v tuto chvíli dostatečné. Koneckonců, ačkoliv krátkodobý kurzový vývoj zpravidla neodráží nějaké fundamentální úvahy, i když jimi bývá často vysvětlován, a nemá tedy většinou žádnou logiku, je možné, že současný vývoj kurzu částečně odráží i vědomí části subjektů trhu, že kurz je pro ČNB nyní skutečně nástrojem cílování inflace.

Za zmínku – z hlediska debaty o využití kurzu v roce 2013 a vývoje cen energií pozorovaného dnes – určitě stojí i to, že pokles cen energií, bohužel pro Evropu i pro nás, specificky takovým „výjimkovatelným“ faktorem tehdy nebyl hned ze dvou důvodů: jednak pokles cen elektrické energie snižoval poptávku v Evropě i u nás, protože neodrážel technologický pokrok v její výrobě v naší nebo evropské ekonomice. Těžba břidlicového plynu se týkala ekonomiky USA, ne Evropy, do Evropy pouze přinesla dovozy touto těžbou vytlačovaného levného amerického uhlí. Pokles cen elektrické energie v Evropě pouze odrážel důsledky dovozu tohoto uhlí spolu s rozpadem evropského trhu s energiemi v důsledku nezvládnuté regulace. To obojí pak znamenalo, že zisky, ale také poptávka po investicích, lidské práci i jiných výrobních faktorech společností produkujících elektrickou energii (a uhlí), klesly. To samozřejmě obecně nedostatkem poptávky sužované evropské ekonomice nijak nepomohlo a měnová politika centrálních bank včetně naší na tento vývoj musela reagovat. Stranou možno ponechat skutečnost, že i bez takového vývoje na trhu s elektrickou energií bychom loni, v případě, že by nedošlo k použití kurzu koruny pro inflační cílování, zřejmě zažili prakticky celoroční deflační epizodu.

Z hlediska České republiky je pak ale třeba zmínit i to, že česká ekonomika je nejen výrobcem, ale i čistým vývozcem elektrické energie. Všeobecný pokles cen elektrické energie v Evropě je tedy pro naši ekonomiku kvalitativně stejným „přínosem“, jako je pokles cen ropy pro země, které ji těží. Naopak v případě ropy i zemního plynu jsme jednoznačně čistým dovozcem, takže stojíme na té příznivé straně trhu.

Pokud jde o třetí faktor způsobující aktuální nízkou inflaci u nás, je dovoz deflace v důsledku poklesu cen výrobců v eurozóně určitě méně příznivou zprávou, protože ovlivňuje vývoj české ekonomiky trvalejším, přímo fundamentálním způsobem. Nicméně Evropská centrální banka může z řady důvodů, jejichž přiměřená diskuze by tento blog „nafoukla“ za hranici rozumných rozměrů, reagovat dalším uvolněním měnové politiky. To by mohlo vést i ke snížení očekávaných deflačních impulzů, jež k nám budou ze zahraničí přenášeny.

Shrnu-li, v tuto chvíli podle mého názoru není nutné, aby měnová politika ČNB rychle reagovala na deflační impulzy v oblasti cen potravin či ropy. Takže, abych zacitoval z našeho prohlášení po posledním měnovém zasedání v prosinci loňského roku: „Teprve pokud by došlo k dlouhodobému posílení deflačních tlaků schopných způsobit propad domácí poptávky, obnovení rizik deflačního vývoje české ekonomiky a systematický pokles inflačních očekávání, bylo by třeba zvážit posun hladiny kurzového závazku na slabší úroveň“.

ČESKÁ ČNB NÁRODNÍ BANKA

Blíží se rozuzlení řecké tragédie?

ČESKÁ SPOŘITELNA ERSTE Corporate Banking
Partner Svazu strojírenské technologie

Řecko je na záchranných kapačkách ostatních států eurozóny a Mezinárodního měnového fondu již téměř pět let. Ordinovaná léčba však přináší zatím jen nepatrně pozitivní výsledky a nová řecká vláda ji již dále nechce snášet. Jaké jsou možnosti dalšího vývoje?

Jan Jedlička, EU Office České spořitelny

Nyní již bývalý řecký premiér Antonis Samaras si závěrem loňského roku zahrál vabank, který zkrátil jeho pobyt na vrcholu řecké politiky minimálně o několik měsíců. Nechtěl čekat až na řádné prezidentské volby v březnu 2015, ale vyhlásil je již na prosinec 2014. Sázka na bývalého eurokomisaře Stavrose Dimase, jeho spolupracovníka z pravicové Nové demokracie, nevyšla. Vládní kandidát nedostal potřebnou podporu ani v jednom ze tří kol prezidentské volby a nezvolení hlavy státu vedlo v souladu s řeckou ústavou k rozpuštění parlamentu a předčasným parlamentním volbám. V nich s překvapivě výrazným odstupem zvítězila koalice radikálních levicových stran Syriza vedená charismatickým Alexisem Tsiprasem.

Syriza získala přes 36 % hlasů, které znamenaly 149 mandátů v 300 členném řeckém parlamentu. Ke zformování většinové vlády rychle přispěchala pravicová formace Nezávislých Řeků s 13 poslanci (4,75 %), se kterou má Syriza společný požadavek na odpis veřejných dluhů a revizi bolestných podmínek záchranného programu. Ten je právě podle nových řeckých vládců hlavním viníkem šestileté recese, rekordní nezaměstnanosti a stále jen slabého (i když z pohledu nezávislých analytiků sílícího) světla na konci tunelu.

Radikálové zařazují zpátečku

Nástup Syrizy do vládních křesel částečně obrousil hrany radikálních požadavků rezonujících předvolební kampaní. Princip splácení řeckých dluhů již není zpochybňován, Řekové ho však chtějí více vázat na schopnost země růst a díky rostoucí ekonomice dluhy splácet. Ministr financí Janis Varufakis již představil plán na výměnu stávajících řeckých státních dluhopisů za dluhopisy vázané na ekonomický růst (splátky dluhu by se lišily dle fáze ekonomického cyklu).

Silný diplomatický boj se vede také o záchranný program a jím ordinované úsporné a reformní kroky. I zde se pozice Řeků vyvíjela. Zatímco ještě začátkem února byl v jejich očích program synonymem hospodářského zla a jako takový musel být odmítnout, v polovině stejného měsíce již Atény požádaly eurozónu o jeho prodloužení. V době uzávěrky tohoto článku se intenzivně diskutovalo o podmínkách, které budou součástí prodloužení záchranného programu neboli poskytnutí dalších půjček Řecku.

Řecko eurozónu neopustí, alespoň ne hned

Ve světle aktuálně dostupných informací, kdy se Řecko dohodlo s mezinárodními věřiteli na prodloužení záchranného programu o další čtyři měsíce při zachování stávajících podmínek, i nadále platí, že situaci v této zemi bude nutno sledovat. Prodloužení bude znamenat zachování většiny nepopulárních úsporných opatření. Řecká vláda předložila seznam těchto opatření a reforem, který už ministři financí jednotlivých zemí eurozóny schválili. V tomto seznamu slíbili mimo jiné reformovat daňovou politiku, zlepšit výběr daní, modernizovat veřejnou správu, zintenzivnit boj s korupcí a dokonce i pokračovat v privatizaci. Dále Řekové vyjádřili souhlas s dohledem „tzv. Trojky" – Evropské centrální banky, Evropské komise a Mezinárodního měnového fondu. Vystřízlivění řeckých voličů z jednoduchého bezbolestného řešení nabízeného Syrizou před volbami, ale zároveň i nenaplnění scénáře řeckého bankrotu a zachování příslušnosti země k eurozóně, se tak stává skutečností.

Snad tyto kroky, navržená opatření a reformy budou ku prospěchu jak Řecka, tak i eurozóny. Na úrovni Helénské republiky by měla být odvrácena série krachů řeckých bank, další prohloubení pauperizace jejích obyvatel a následný celkový ekonomický chaos. Evropští politici a finančníci doufají, že se v eurozóně nerozjede dominový efekt, jehož odstředivý potenciál by mohl ze společné měnové zóny „odloupnout" i další zranitelné státy jejího jižního křídla, jako jsou Portugalsko, Španělsko či Kypr.

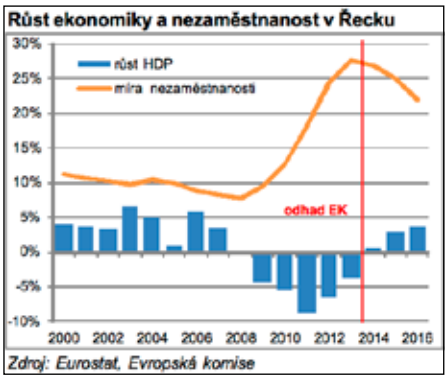

Zdroj: Eurostat, Evropská komise

Výsledky voleb do řeckého parlamentu z 25. ledna 2015

	% hlasů	Počet křesel		% hlasů	Počet křesel
Syriza	36,34	149	Komunistická strana Řecka	5,47	15
Nová demokracie	27,81	76	Nezávislí Řekové	4,75	13
Zlatý úsvit	6,28	17	Panhelénské socialistické hnutí (PASOK)	4,68	13
Řeka	6,05	17			

Zdroj: Ministerstvo vnitra Řecka

Záchranné programy pro Řecko

	1. balíček (First Economic Adjustment Programme for Greece)	2. balíček (Second Economic Adjustment Programme for Greece)
Schválení Euroskupinou	2. květen 2010	14. březen 2012
Poskytnuto na období	V/2010 až VI/2013	III/2012 až XII/2014[1)]
Objem v mld. eur	73,0	164,5
z toho eurozóna	52,9 (Greek Loan Facility – bilaterální půjčky mezi státy EMU a Řeckem)	144,7 (European Financial Stability Facility)
Z toho MMF	20,1	19,8

Zdroj: Evropská komise (DG Ecfin),

[1)] záchranný program prodloužen do konce II/2015,
[2)] původní objem byl stanoven na 110 miliard eur (80 mld. bilaterální půjčky států eurozóny + 30 mld. MMF), ale částka byla vyčerpána jen do výše 73 miliard a zbytek byl převeden do 2. záchranného balíčku na celkových 164,5 miliardy eur.

Personální změny v aparátu Svazu průmyslu a dopravy České republiky.

Novým ředitelem Sekce mezinárodních vztahů – tato pozice se uvolnila po odchodu Ing. Dagmar Kuchtové do funkce generální ředitelky SPČR – **se od února 2015 stal pan Lukáš Martin**. Dosud působil jako vedoucí oddělení zahraničních styků na Fakultě sociálních věcí Univerzity Karlovy v Praze. Předtím pracoval mimo jiné na velice zajímavém postu poradce premiéra australského státu Victoria a v devadesátých létech působil v zahraničním odboru Kanceláře prezidenta republiky ČR.

Od března tohoto roku nastoupila na pozici ředitelky Sekce hospodářské politiky paní Eva Slováková. Bývalý ředitel této sekce, Ing. Boris Dlouhý, CSc., byl jmenován poradcem prezidenta a generální ředitelky SPČR. Eva Slováková prošla během své dosavadní kariéry jak podnikovou sférou, tak i státní správou. V sekci energetiky Ministerstva průmyslu a obchodu řídila projektovou spolupráci a mezinárodní vztahy v oblasti energetiky, dále se zaměřovala na problematiku rozvoje moderních technologií, podporu vědy, výzkumu a inovací, hospodářskou politiku, kohezní politiku a programy podpory financované z evropských fondů. Působila v různých orgánech a institucích ČR, Evropské unie a OECD – byla například členkou širšího vedení Mezinárodní energetické agentury v Paříži (OECD IEA).

Boris Dlouhý

Eva Slováková

Lukáš Martin

Výsledky českého průmyslu v roce 2014

Prosincové statistické údaje potvrdily klíčovou pozici průmyslu v ekonomice a přinesly povzbudivé výsledky.

Hodnota průmyslové produkce meziročně vzrostla o 7,3 % (při zohlednění rozdílnosti počtu dnů činil meziroční růst 4,7 %) a meziměsíční nárůst pak 0, 6 %. Dominantní úlohu samozřejmě sehrál zpracovatelský průmysl, kde meziroční nárůst produkce činil dokonce 9,8 %.

Výsledky průmyslových odvětví za loňský rok patřily bezpochyby mezi dominantní pozitivní faktor oživení bilance celé české ekonomiky. Jejich výše byla v řadě měsíců i mírně nad původní očekávání a finální výsledek za rok 2014 se přiblížil hodnotě 5 % (konkrétně 4,9 %, za zpracovatelský průmysl 6,4 %). Po listopadovém meziročním poklesu v některých odvětvích se v závěru roku znovu objevily u většiny sektorů kladné hodnoty, samozřejmě s jistou diferenciací míry růstu a výše základny a také s výjimkami, mezi které delší dobu patří odvětví jako těžba a dobývání či výroba oděvů. Mezi hlavní přispěvatele k růstu naopak patřila výroba motorových vozidel, výroba elektrických zařízení či výroba strojů a zařízení.

Celý rok 2014 proběhl ve znamení stabilizace u převážné většiny průmyslových odvětví, která vesměs dosahovala kladných hodnot, s výjimkami ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a tepla, tisku, zpracování dřeva, ve výrobě oděvů a v těžbě a dobývání. **Výrazněji nadprůměrné hodnoty dosáhly sektory jako výroba motorových vozidel (13 %) či výroba počítačů, elektronických a optických zařízení (18,1 %).**

Uplynulý rok tedy vytvořil dobrou základnu a nyní je nutné se již dívat dopředu. Spíše než na hodnoty produkce, které se nijak výrazně nelišily od očekávání, **se zaměříme na hodnoty zakázek a současný vývoj na trzích. Prosincová hodnota růstu zakázek ve výši 12,0 % byla nejlepší hodnotou posledního čtvrtletí a indikací pokračování příznivého vývoje v letošním roce. Ukazuje totiž jednak na schopnost firem zakázky získávat, ale i na sílící domácí i zahraniční poptávku.** Tento statistický údaj se blíží ročnímu průměru (12,1 %). Zde je třeba poznamenat, že **dosažené hodnoty růstu zakázek byly nejlepší za poslední 4 roky**. Při detailnějším pohledu podle jednotlivých odvětví si dominantní pozici ve výkonnosti udržuje i nadále výroba motorových vozidel, počítačů, elektronických a optických zařízení či výroba elektrických zařízení. Průmysl tak bude i letos v kladných

hodnotách a udrží si svou pozitivně dominantní pozici, i když s očekáváním tempa růstu je třeba jisté opatrnosti. Míra růstu totiž nemusí dosáhnout vrcholů loňského roku. Obtížnou pozici budou nadále mít například firmy se silnou vazbou na ruský trh či firmy závislé na dovážených komoditách a vstupech obchodovaných v dolarech, kterým nárůsty cen vstupů nevykompenzují vzhledem k jejich finálním trhům ceny produkce.

Pozitivní očekávání, přesněji řečeno mírný optimismus, potvrzují i další indikátory, včetně šetření SPČR. Firmy předpokládají kladné saldo ve vývoji zakázek nebo investic. Předpoklad pokračování kladných výsledků naznačil i nedávno zveřejněný index nákupních manažerů za měsíc leden. Právě termín „mírný optimismus" vystihuje očekávaný vývoj většiny průmyslových odvětví. Získávání zakázek rozhodně nebude snadnou záležitostí a i nadále se objevují makroekonomické úvahy varující před předvídatelnými geopolitickými jevy a jejich negativními důsledky.

I přesto, že loňský rok za nárůsty stála i domácí poptávka, význam zahraničního obchodu a poptávky zůstal silný – mimo jiné právě skrze sekundární efekty ovlivňující domácí poptávku. Příznivý vývoj potvrzují také data zahraničního obchodu. Vývoz vzrostl meziročně za celý loňský rok o 12,7 %, v prosinci pak o 10 %. Rostla i hodnota importu (za celý rok 11,4 %), což je dáno mimo jiné jednak importní náročností a jednak oživením domácí poptávky. **Domácí průmyslové firmy potvrdily schopnost získávat zakázky v konkurenci na zahraničních trzích. K růstu korunových tržeb a k cenové konkurenceschopnosti řady exportérů přispělo i oslabení koruny, ale jak bylo uvedeno výše, nelze opomíjet vliv změněné strategie tuzemských firem.** Co se týká kurzu, tak jeho vliv lze pozorovat například právě na hodnotě tržeb, kdy tržby z přímého vývozu v prosinci vzrostly o 17,5 % a domácí klesly o 1,4 %.

Zahraniční faktory sledujeme velmi pozorně. Aktuální makreokonomické predikce vývoje v Evropské unii hovoří pro letošní rok o růstu kolem 1,7 % (Evropská komise a BusinessEurope), v eurozóně 1,3 % (EK), respektive 1,2 % (BusinessEurope). **Eurozóna se potýká s velmi slabým růstem a průmyslová produkce dokonce v listopadu loňského roku nepatrně poklesla. Očekávání zahraničních kolegů či jednotlivé indikátory naznačují pro úvod roku 2015 nepatrně vyšší tempa růstu zpracovatelského průmyslu, než vykazovaly poslední měsíce roku 2014.** Nejedná se zatím o závratná tempa – často se pohybují opravdu v nepatrně kladných hodnotách, navíc se značnou diferenciací mezi jednotlivými zeměmi. **Naši kolegové ze zaměstnavatelských organizací v rámci BusinessEurope většinou vidí pozitivní tendence. Mezi příznivé faktory patří například nízké ceny ropy. Některé významné země eurozóny predikují i možný pozitivní dopad oslabeného eura pro naše subdodavatele.**

SPČR rovněž dlouhodobě sleduje jednání a kroky Bankovní rady České národní banky a setrvává na pozici, že česká ekonomika a podnikatelské prostředí by nadále neměly být vystavovány šokům.

Zůstávají zde ale také negativní stránky a rizika, například kolem vývoje situace v Řecku, přetrvávající diferenciace mezi zeměmi EU či těžko predikovatelná rizika v souvislosti s rusko-ukrajinskou krizí.

Zástupci SPČR a ministr průmyslu a obchodu jednali o problematice technického školství

Celoroční projekt Rok průmyslu a technického vzdělávání, vyhlášený Svazem průmyslu a dopravy ČR s cílem zvýšit zájem české veřejnosti o průmysl a technické školství, pokračuje. Na jeho podporu vystoupil počátkem února ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek na diskusním semináři na Vysokém učení technickém v Brně, jehož se kromě akademiků zúčastnily desítky podnikatelů z jihu Moravy. SP ČR zde reprezentoval Jiří Holoubek, člen jeho představenstva a prezident Českomoravské elektrotechnické asociace.

Ministr Jan Mládek a prezident Jaroslav Hanák

„Osobně bych byl velmi rád, kdyby Rok průmyslu a technického vzdělávání odstartoval trvalý zvyšující se zájem obyvatel o český průmysl. Za důležité považuji kromě dlouhodobých efektů ve formě systémových změn v oblasti technického vzdělávání, jako jsou financování, firemní školy, podíl jednotlivých odvětví průmyslu, odbornost pedagogů, i efekty krátkodobé, které mohou ovlivnit bezprostřední rozhodování žáků a studentů posledních ročníků základních a středních škol," uvedl Jiří Holoubek. „V Českomoravské elektrotechnické asociaci máme řadu dobrých zkušeností ze spolupráce průmyslových podniků jak s institucemi technického školství, tak i se státními institucemi," konstatoval dále.

Právě Vysoké učení technické v Brně je příkladem spolupráce SP ČR s akademickou sférou na přípravě budoucích techniků. Vedle řady aktivit je VUT také realizátorem projektu popularizace techniky a technických oborů v mateřských školkách. *„Vysoké učení technické v Brně patří mezi špičková výzkumná pracoviště v rámci České republiky i v evropském kontextu. Staráme se o technický dorost doslova od mateřské školy. Chce větší zájem o techniku mezi mladými prosazovat též prostřednictvím motivačních seminářů pro žáky základních škol i pro středoškoláky. Snažíme se studentům a jejich učitelům ukázat, jak rychle postupuje technologický pokrok a jaké dobrodružství přináší technický výzkum,"* uvedl na setkání rektor VUT Petr Štěpánek.

VUT je jedním z členských subjektů SP ČR a společně s ním každoročně při příležitosti Mezinárodního strojírenského veletrhu Brno vyhlašuje soutěž Zlatá medaile, kterou organizují Veletrhy Brno. Jako nejstarší vysoká škola tohoto typu na Moravě vychovalo VUT za 115 let své existence mnoho generací vynikajících inženýrů a techniků. Společný seminář několika desítek jihomoravských průmyslníků a akademiků byl ale věnován především přítomnosti a budoucnosti.

„Úspěch našeho průmyslu bude záviset na tom, jak se nám podaří vychovat nové generace techniků. Technickému vzdělávání je třeba věnovat mimořádnou pozornost na všech úrovních, tak jak nám to ukazují projekty VUT. Musíme též posilovat prestiž technických oborů, které nabízejí perspektivní uplatnění na trhu práce," řekl ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek.

„Rok 2015 jsme vyhlásili rokem průmyslu a technického vzdělávání. Stesky nad nedostatkem technicky vzdělaných odborníků a zdatných řemeslníků slyším snad v každém průmyslovém podniku, který navštívím. Proto je důležité ukazovat dobré příklady výchovy technických elit a osobností aplikovaného výzkumu. To byl mimo jiné také důvod, proč jsem navštívil Vysoké učení technické v Brně, které patří mezi špičková pedagogicko-výzkumná pracoviště, jež nabízejí zajímavou spolupráci průmyslovým firmám a svým studentům pak dobré uplatnění na trhu práce," uzavřel ministr Jan Mládek.

České zboží a technologie mají šanci uspět na americkém trhu

Praktické návody, sdílení zkušeností, nebo plánovaná *Transatlantická dohoda o obchodu a investicích mezi EU a USA* (tzv. TTIP) byly stěžejními tématy kulatého stolu „Doing business in the USA", který proběhl 5. února 2015 pod taktovkou Hospodářské komory České republiky, ve spolupráci s Velvyslanectvím USA v Praze a dalšími partnery a za účasti zástupců více než 70 firem. Kulatý stůl byl další z pravidelných akcí HK ČR, které cílí na zvýšení povědomí českých firem o podmínkách pro podnikání. HK ČR tato setkání organizuje mimo jiné v návaznosti na zahraniční cesty ústavních činitelů s podnikateli.

„Jsme si vědomi toho, že USA je vysoce konkurenční prostředí. I přesto se zde českým firmám daří, což dokládá rostoucí přebytek obchodní bilance. Našim cílem je tento přebytek nadále zvyšovat. Důležitým signálem pro český byznys je dále skutečnost, že americké firmy přemýšlejí kvůli sílícímu dolaru o přesunutí výroby do Evropy a Česká republika je v souvislosti s vývojem koruny jednou z kandidátských zemí," řekl viceprezident HK ČR Bořivoj Minář. Mezi perspektivní obory vzájemné obchodní spolupráce se řadí zemědělství, potravinářství, IT, strojírenství, anebo dopravní infrastruktura a energetika – právě tyto oblasti ostatně reprezentovalo sedm desítek firem přítomných u kulatého stolu. Za Svaz strojírenské technologie se jednání Kulatého stolu zúčastnil jeho ředitel Ing. Oldřich Paclík, CSc.

Kulatý stůl, moderovaný ředitelem zahraničního odboru Hospodářské komory panem Jiřím Hanslem, zahájil svým vystoupením prezident HKČR Ing. Vladimír Dlouhý a po něm také J.E. pan Andrew Schapiro, velvyslanec USA v České republice. Oba shodně zdůraznili skutečnost, že politické i hospodářské vazby mezi oběma našimi zeměmi tak, jak zde byly za posledního čtvrtstoletí budovány, přispěly k tomu, že se Česká republika, i přes svou velikost, stala pro Spojené státy plnohodnotným a důvěryhodným partnerem.

První panel setkání nabídl prostřednictvím právních expertů, paní Helen Peterson z arbitrážního soudu a Roberta P. Braubacha, právního zástupce působícího v Texasu a v současné době i v České republice, zástupcům podniků praktická doporučení z hlediska uzavírání smluv s americkými partnery včetně rozhodčí doložky.

Druhý panel se věnoval ***Transatlantické dohodě o obchodu a investicích mezi EU a USA, tzv. TTIP.*** *„Jedná se o velmi ambiciózní dohodu, která jde za rámec tradičních obchodních dohod. Vyjednávání o jejím znění HK ČR podporuje za podmínky, že výsledný text bude nabízet pro obě strany stejně výhodné podmínky a bude odpovídat aktuálním trendům na globálním trhu,"* sdělil viceprezident Minář. Aby dohoda brala všechny tyto požadavky v potaz, musí vyjednavači do její přípravy více zahrnout reprezentativní podnikatelské organizace a dodržovat zásady transparentnosti jednání. *„Vyjednávání nemůže zůstat jen výsadou veřejných institucí EU a USA. Dialog spolu musí vést také samotný byznys a hlas evropských firem musí být na druhé straně Atlantiku poněkud více slyšet,"* dodal Minář.

Hlavními panelisty byli pánové Alexander Šafařík-Pštrosz, ředitel Technického a zkušebního ústavu stavebního, Marino Radačič z Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky a texaský právník Robert P. Braubach.

Třetí panel byl věnován praktickým otázkám kolem zakládání firem ve Spojených státech a také projektům na podporu obchodní spolupráce (Czech Accelerator). Hlavními speakery byli: paní Markéta Havlová z mezinárodní sekce vládní agentury CzechInvest, pan Jan Proček, vedoucí Kanceláře technologických transferů VUT Brno.

Po prezentacích následovaly reporty předních firem formulované na základě konkrétních zkušeností z fungování českých společností v nejrůznějších hospodářských sektorech americké ekonomiky.

Diskuse s předními představiteli americké administrativy, samotnými vyjednavači a kapitány amerického byznysu o ryze obchodních a podnikatelských aspektech budoucí transatlantické smlouvy byla také součástí březnové cesty prezidenta HK ČR Vladimíra Dlouhého, který se vydal do Washingtonu spolu s dalšími zástupci evropských hospodářských komor.

B.M.

Unie kapitálových trhů: kde nejsou zdroje, není perspektiva

Nedostatek investorů a vysoká míra závislosti podnikatelského sektoru na evropských bankách stojí za návrhem nové iniciativy Evropské komise „Unie kapitálových trhů". Dopad návrhu na prohloubení kapitálových trhů v EU, na nabídku investičních produktů a investiční potřeby firem v ČR byl předmětem diskuse v Evropském domě v Praze za účasti renomovaných expertů z finanční oblasti a zástupců byznysu – Hospodářské komory České republiky.

Cílem Unie kapitálových trhů, která byla Evropskou komisí představena dne 18. února 2015, je usnadnění přístupu k finančním nástrojům napříč celou Evropskou unií, mobilizace investic soukromého sektoru v rámci Junckerova balíčku a lepší diverzifikace zdrojů financování.

„Jak zmínil i místopředseda Evropské komise pan Katainen během svého nedávného vystoupení na půdě pražské Vysoké školy ekonomické, Junckerův Investiční plán pro Evropu je třeba vnímat v kontextu snah o vytvoření unie kapitálových trhů. Jde o to, že právě na těchto trzích by mohly zejména malé a střední podniky získat rozhodující zdroje pro svůj další růst. Jsem si jist, že životaschopná evropská ekonomika není možná bez perspektivy malých a středních podniků. A kde nejsou zdroje, tam není ani perspektiva," **říká Ladislav Minčič, ředitel odboru legislativy, práva a analýz HK ČR.**

Návrh ve formě **Zelené knihy Unie kapitálových trhů** se zaměřuje i na **deregulaci restriktivní legislativy ve vybraných členských státech, zajištění lepší informovanosti o finančních datech, harmonizaci auditu a insolvenci, a v neposlední řadě na koordinaci daňových režimů a finančních produktů.** Návrh věnuje rovněž zvláštní pozornost financování malých a středních podniků, které jsou příliš závislé na financování ze strany bankovního sektoru.

K tomu, jak budovat Unii kapitálových trhů či transparentní a standardizovanou sekuritizaci a revidovat příslušné směrnice, se může široká veřejnost vyjádřit do 13. května 2015. Výsledky konzultací poslouží Evropské komisi k přípravě Akčního plánu pro vytvoření Unie kapitálových trhů v průběhu třetího čtvrtletí letošního roku.

Zpracováno na základě tiskové zprávy vydané Hospodářskou komorou České republiky.

Vývoz a dovoz obráběcích a tvářecích strojů – statistické údaje za Českou republiku za rok 2014 ve srovnání s rokem 2013

V roce 2014 se vývoz (v Kč) zvýšil o 10 % ve srovnání s rokem 2013 – u obráběcích strojů došlo k navýšení o 13,99 %, zatímco u tvářecích strojů došlo k poklesu o 26,61 %.

Vývoz a dovoz OS a TS v České republice za rok 2014 a 2013 (tis. Kč)						
	Vývoz 2014	Vývoz 2013	Index v %	Dovoz 2014	Dovoz 2013	Index v %
8456	758 698	650 781	116,58	1 782 761	1 289 133	138,29
8457	3 659 973	2 897 679	126,31	3 048 816	2 234 874	136,42
8458	2 428 847	2 080 629	116,74	2 426 889	1 825 661	132,93
8459	1 909 257	2 235 190	85,42	1 175 794	798 509	147,25
8460	5 936 847	4 921 918	120,62	872 112	695 429	125,41
8461	619 373	647 877	95,60	482 839	291 473	165,65
8462	973 802	1 238 219	78,65	2 932 875	2 348 574	124,88
8463	98 740	223 298	44,22	427 733	343 443	124,54
Celkem OS	**15 312 995**	**13 434 074**	**113,99**	**9 789 211**	**7 135 079**	**137,20**
Celkem TS	**1 072 542**	**1 461 517**	**73,39**	**3 360 608**	**2 692 017**	**124,84%**
Celkem	**16 385 538**	**14 895 591**	**110,00**	**13 149 819**	**9 827 096**	**133,81**

Vývoz a dovoz OS a TS v České republice za rok 2014 a 2013 (tis. EUR)						
	Vývoz 2014	Vývoz 2013	Index v %	Dovoz 2014	Dovoz 2013	Index v %
8456	27 556	25 055	109,98	64 750	49 632	130,46
8457	132 930	111 561	119,15	110 733	86 043	128,69
8458	88 216	80 104	110,13	88 145	70 288	125,41
8459	69 344	86 055	80,58	42 705	30 743	138,91
8460	215 627	189 494	113,79	31 675	26 774	118,31
8461	22 496	24 943	90,19	17 537	11 222	156,27
Celkem OS	**556 169**	**517 212**	**107,53**	**355 545**	**274 702**	**129,43**
8462	35 369	47 671	74,19	106 522	90 420	117,81
8463	3 586	8 597	41,71	15 535	13 223	117,48
Celkem TS	**38 955**	**56 268**	**69,23**	**122 057**	**103 643**	**117,77**
Celkem OS & TS	**595 124**	**573 481**	**103,77**	**477 602**	**378 344**	**126,23**

Ve vyjádření v EUR nedochází tak k výraznému navýšení vývozu jako v Kč, a to z důvodu oslabení koruny v roce 2014. Vývoz v roce 2014 vykázal celkový nárůst o 3,77 %.

NOMENKLATURY

8456	Stroje obráběcí, úběr pomocí laseru, ultrazvuku apod.
8457	Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové pro obrábění kovů
8458	Soustruhy pro obrábění kovů
8459	Stroje obráběcí pro vrtání, vyvrtávání, frézování, řezání závitů
8460	Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění kovů, karbidů aj.
8461	Stroje obráběcí k hoblování apod., pily strojní a jiné stroje na úběr kovů
8462	Stroje tvářecí k opracování kovů, buchary apod., stroje obráběcí k tváření
8463	Stroje tvářecí jiné k opracování kovů, karbiádů, cermetů (ne úběrem)

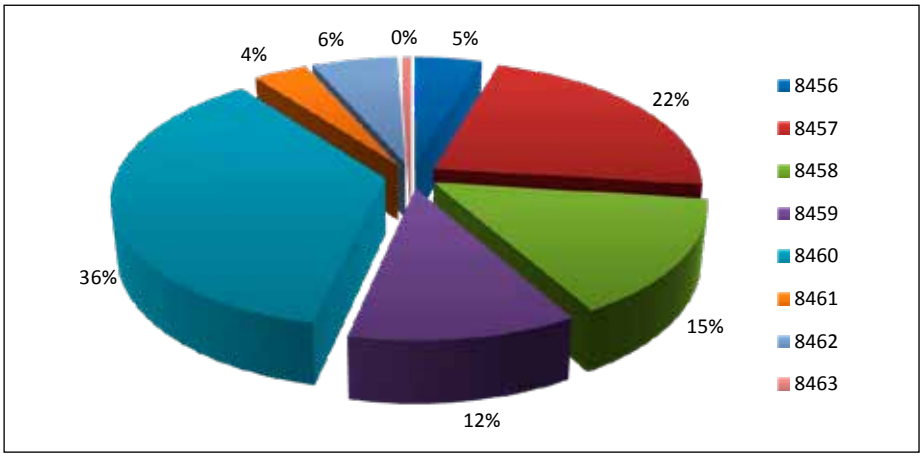

Vývoz podle skupin HS z ČR v roce 2014

Nejvýraznější nárůst vývozu oproti roku 2013 zaznamenaly tyto nomenklatury:
Obráběcí centra, obráběcí stroje stavebnicové pro obrábění kovů (8457) – o 26,31 %
Obráběcí stroje pro broušení, lapování a leštění kovů, karbidů atd. (8460) – o 20,62 %
Soustruhy pro obrábění kovů (8456) – o 16,58 %

Dovoz podle skupin HS do ČR v roce 2014

Největší nárůst dovozu oproti roku 2013 zaznamenaly následující nomenklatury:
Obráběcí stroje k hoblování, strojní pily a stroje na úběr kovů (8461) – o 65,65 %
Obráběcí stroje pro vrtání, vyvrtávání, frézování a řezání závitů (8459) – o 47,25 %
Obráběcí stroje, úběr pomocí laseru, ultrazvuku apod. (8456) – o 38,29 %.

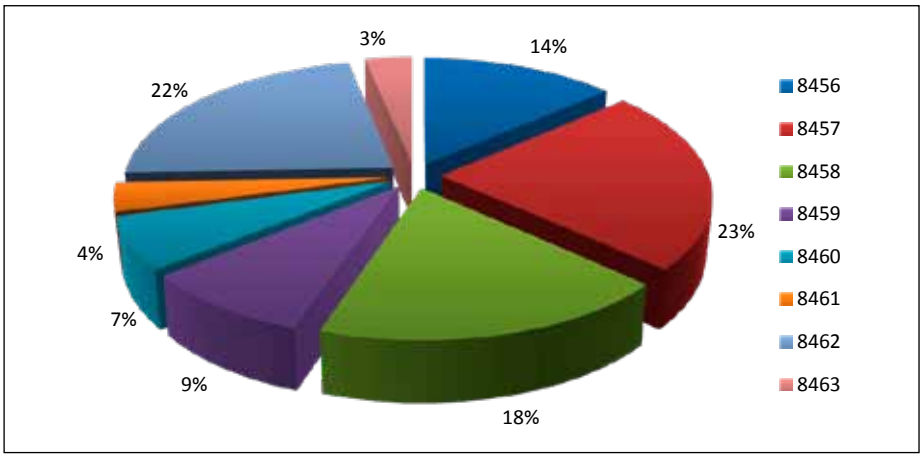

Vývoz a dovoz OS a TS v České republice za rok 2014 (tis. Kč)

	Vývoz	Dovoz
8456	758 698	1 782 761
8457	3 659 973	3 048 816
8458	2 428 847	2 426 889
8459	1 909 257	1 175 794
8460	5 936 847	872 112
8461	619 373	482 839
8462	973 802	2 932 875
8463	98 740	427 733
Celkem	**16 385 538 CZK**	**13 149 819 CZK**

Vývoz a dovoz OS a TS v České republice za rok 2014 (tis. EUR)

	Vývoz	Dovoz
8456	27 556	64 750
8457	132 930	110 733
8458	88 216	88 145
8459	69 344	42 705
8460	215 627	31 675
8461	22 496	17 537
8462	35 369	106 522
8463	3 586	15 535
Celkem	**595 124 EUR**	**477 602 EUR**

Vzájemná bilance vývozu a dovozu v sektoru obráběcích a tvářecích strojů v roce 2014 hovoří ve prospěch vývozu téměř ve všech významných nomenklaturách. Jistou výjimku představuje v tomto směru nomenklatura „Stroje tvářecí k opracování kovů, buchary apod.“, kde dovoz dosáhl v roce 2014 hodnoty 2 932 875 tis. Kč, přičemž vývoz činil 973 802 tis. Kč.

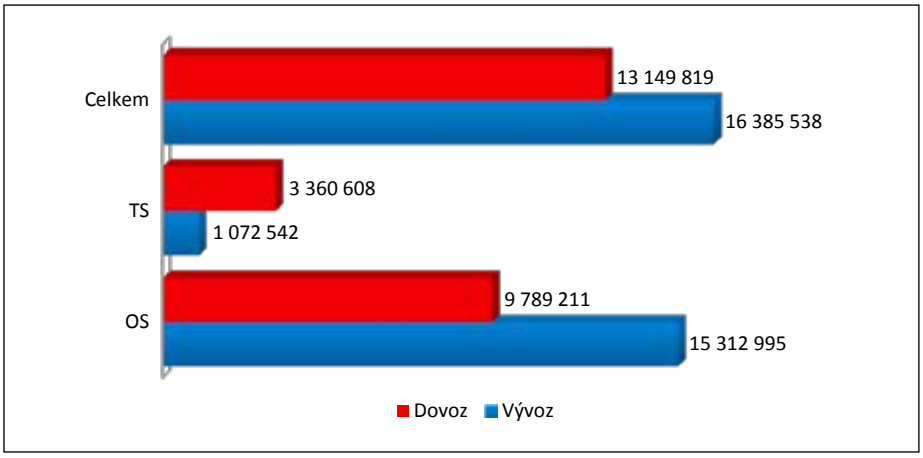

Vývoz a dovoz OS a TS v České republice za rok 2014 (tis. Kč)

	Vývoz	Dovoz
OS	15 312 995	9 789 211
TS	1 072 542	3 360 608
Celkem	**16 385 538**	**13 149 819**

Dominantní položkou v oboru obráběcích a tvářecích strojů, jak z hlediska vývozu tak dovozu, představují obráběcí stroje. Rok 2014 patří v absolutním vyjádření objemu vývozu mezi vrcholy tohoto ukazatele v rámci dlouhodobého časového horizontu.

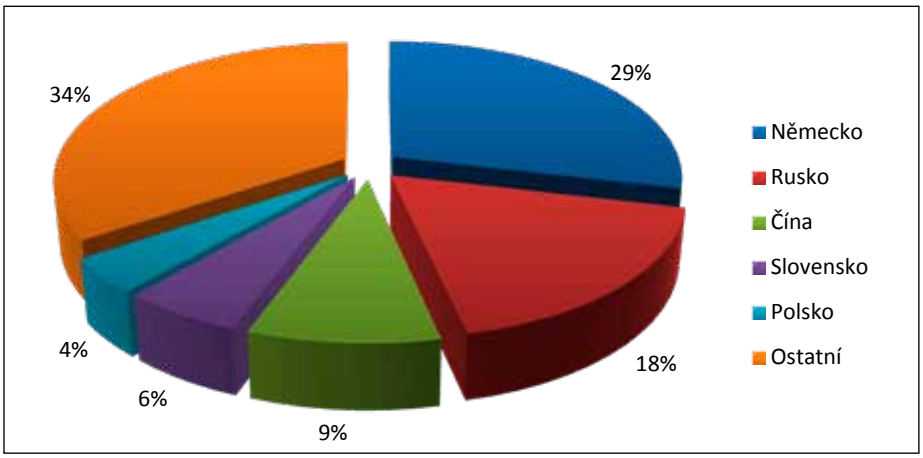

Vývoz obráběcích a tvářecích strojů z ČR podle terirotií v roce 2014

Německo	28,65 %
Rusko	17,91 %
Čína	9,13 %
Slovensko	5,81 %
Polsko	4,08 %
Ostatní	34,42 %

Vývoz obráběcích a tvářecích strojů dle teritorií byl v roce 2014 uskutečňován především do Německa, Ruska a Číny. Znamená to, že tyto tři země zůstávají stále nejvýznamnějšími partnery, kteří absorbují více než 50 % celkového vývozu z České republiky.

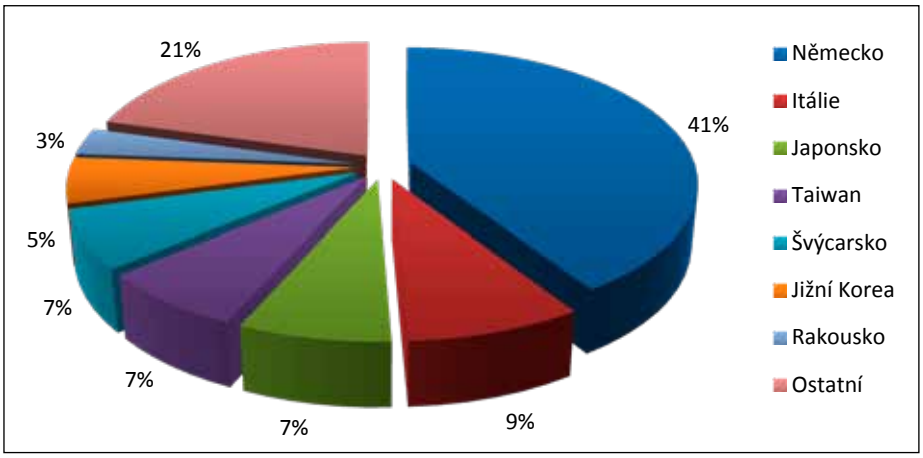

Dovoz obráběcích a tvářecích strojů do ČR podle terirotií v roce 2014

Německo	40,79 %
Itálie	8,51 %
Japonsko	7,39 %
Taiwan	7,20 %
Švýcarsko	6,91 %
Jížní Korea	5,41 %
Rakousko	3,17 %
Ostatní	20,62 %

Mezi nejvýznamnější dovozní země, které výrazně ovlivňují rozvoj strojírenského průmyslu v České republice, patří Německo, Itálie, Japonsko a Taiwan.

Vývoz a dovoz OS a TS v ČR za období 2004–2014 v mil. Kč (HS 8456–8463

Z grafu vývozu a dovozu za jedno desetiletí je patrno, že v roce 2014 se dovozy přiblížily k vývozním hodnotám a současně dosáhly téměř svého maxima.

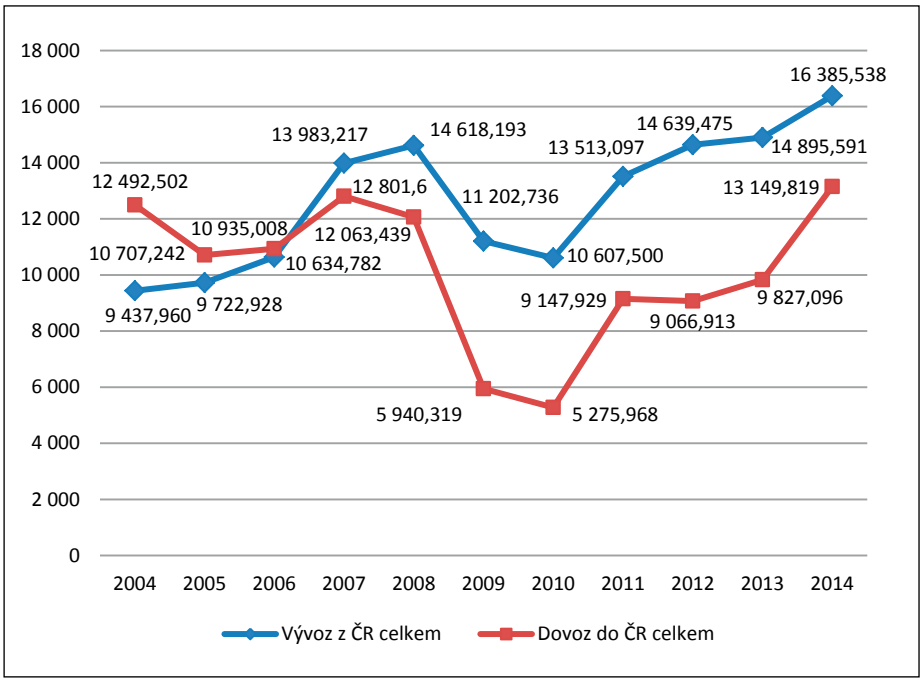

Vývoz a dovoz OS a TS v ČR za období 2004–2014 v mil. Kč (HS 8456–8463)

	Vývoz	Dovoz
2004	9 437,960	12 492,502
2005	9 722,928	10 707,242
2006	10 634,782	10 935,008
2007	13 983,217	12 801,611
2008	14 618,193	12 063,439
2009	11 202,736	5 940,319
2010	10 607,500	5 275,968
2011	13 513,097	9 147,929
2012	14 639,475	9 066,913
2013	14 895,591	9 827,096
2014	16 385,538	13 149,819

NAREX Ždánice, spol. s r.o. vstoupila do rodiny členských firem SST

Společnost se specializuje zejména na výrobu vysoce výkonných závitníků z rychlořezných ocelí, takže je dnes jejich největším výrobcem v České republice a současně jedním z největších výrobců v rámci Evropy.

David Chudý, jednatel společnosti NAREX Ždánice, spol. s r.o.

NAREX Ždánice, spol. s r.o. je tradiční a po všech stránkách stabilizovaná strojírenská firma, vlastněná výhradně českými vlastníky a hrdá na dlouhou historii českého strojírenství. Veškerá produkce je vyráběna přímo v sídle firmy ve Ždánicích.

Standardní výrobní sortiment firmy obsahuje závitníky strojní, tvářecí, maticové a sadové, soupravy závitořezných nástrojů a závitové kruhové čelisti. Vedle standardního sortimentu vyrábí na zakázku dle požadavků zákazníků také speciální závitořezné nástroje a závitové kalibry. V moderní kalírně se provádí, kromě tepelného zpracování vlastních výrobků, také tepelné zpracování součástí dodaných zákazníkem.

V současné době je téměř 70 % produkce podniku dodáváno na zahraniční trhy. **Mezi hlavní prodejní teritoria patří zejména Německo, Itálie, Španělsko, Turecko, Maďarsko, Rakousko, Nizozemí a Rusko. Významné zákazníky má společnost i mimo Evropu, např. v Brazílii, v Číně nebo ve Vietnamu.** Úspěch na trhu je dán neustálým zvyšováním kvality produkce a zvyšováním kvality všech procesů. Systém managementu jakosti je certifikován v oboru „Vývoj a výroba závitořezných nástrojů, tepelné zpracování kovů“ – v současnosti dle evropské normy EN ISO 9001:2008.

Samozřejmostí je pro vedení firmy trvalá péče o dlouhodobé investice do výrobních a obslužných technologií. V posledních letech jsme velmi úspěšní v získávání dotací z fondů Evropské unie, zejména v rámci Operačního programu Podnikání a inovace. V rámci tohoto programu jsme již obdrželi dotace v objemu více než 50 miliónů Kč. Masivní modernizací však není sledován jen růst produktivity práce. Jedním ze základních kritérií je i vliv těchto technologií na životní prostředí. Velký důraz je kladen na to, aby nově pořizované technologie přinášely nižší spotřebu neobnovitelných zdrojů a snižování produkce odpadů a aby byly šetrnější ke všem složkám životního a pracovního prostředí.

Protože je zřejmé, že samotné technologické investice nepřinesou požadované efekty, je **nedílnou součástí celkového rozvoje firmy i profesní rozvoj zaměstnanců a zvyšování jejich kvalifikace**. Spojení moderních technologií, správně nastavených procesů a kvalifikovaných pracovníků je základním kamenem úspěšného podnikání. **V současnosti má společnost 165 zaměstnanců a jejich rozvoj je chápán jako nezbytný a trvalý proces**. V této oblasti existuje několik úspěšně ukončených, ale i v současnosti realizovaných projektů.

Naším základním strategickým cílem je stát se jedním z nejprestižnějších světových výrobců závitořezných nástrojů, zejména závitníků. Velmi dobře si uvědomujeme, že k získání prestiže nevede jen snaha o zvyšování obratu a snižování nákladů. Dokonce i nepochybně velmi důležitý akcent na růst kvality produktu nepostačí. Zřetelně vnímáme skutečnost, že disponovat kvalitním a konkurenceschopným produktem v dnešní době prostě nestačí. V celosvětovém měřítku rychle roste vliv ekologického a etického rozměru podnikání. Tento trend považujeme za nepochybně správný a snažíme se ho sledovat.

NAREX Ždánice, spol. s r.o. chce i nadále vystupovat jako prestižní a dlouhodobě stabilní zaměstnavatel a svou image neustále posilovat, a to i prostřednictvím svého členství ve Svazu strojírenské technologie. Rovněž chce dokázat, že i v malém městečku může působit mezinárodně uznávaná firma, která se úspěšně prosadí i na úrovni Evropské asociace CECIMO. Přitom výroba vysoce kvalitních a vysoce výkonných závitníků v České republice nepřestane být spojována s naším regionem a se Ždánicemi.

Ukázka produkce společnosti NAREX Ždánice

Záběr na expozici firmy NAREX Ždánice na veletrhu v Jakartě

Ohlédnutí za výstavou EMTE-EASTPO, Šanghaj 2014

„Jsme spokojeni s naší prezentací na první výstavě EMTE-EASTPO, kde jsme návštěvníkům z celého světa předvedli vysoce kvalitní a inovativní technologie“ říká Dr. Frank Brinken, předseda Ekonomického výboru CECIMO.

EMTE-EASTPO 2014 měla pozitivní ohlas

Dne 17. července 2014 skončila v šanghajském Novém mezinárodním výstavním centru první výstava výrobních strojů EMTE-EASTPO.

Za čtyři dny jejího trvání ji navštívilo 47 654 lidí. Většinu tvořili občané 32 měst hostitelské země. Nejvíce jich přijelo z měst Anhui, Jiangsu, Šanghaj a Zhejiang. **Ze zahraničí byli nejvíce zastoupeni návštěvníci z Indie, Japonska, Koreje a Jihovýchodní Asie.**

Statistika vystavovatelů

V pěti halách šanghajského Nového mezinárodního výstavního centra předvedlo své inovativní stroje **650 domácích a zahraničních výrobců. Vlastní národní expozice měly vedle České republiky též Francie, Německo, Itálie, Korea, Španělsko, Švýcarsko a Taiwan.**

Nejvíce strojů vystavovali výrobci z Číny, Koreje, Německa, Švýcarska, Itálie, Japonska, Taiwanu, České republiky, Španělska a Rakouska.

Následující analýza zpracovává výsledky průzkumu u 367 vystavovatelů:

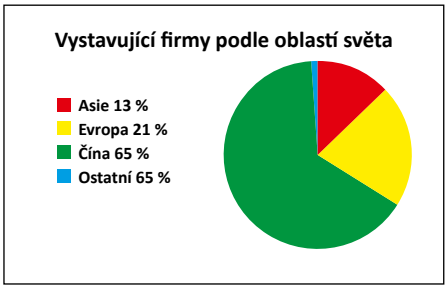

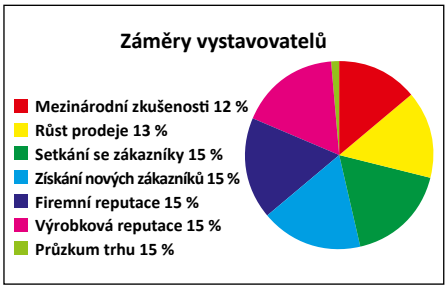

Vybíráme z názorů vystavovatelů na výstavu EMTE-EASTPO, Šanghaj 2014:

Tomas Hedenborg, Group CEO, Fastems:

Výstavní akce v Číně se Fastems zúčastnil vůbec poprvé. Měli jsme kvalitní obchodní jednání se zákazníky a již během výstavy jsme uzavřeli smlouvy o prodeji našich výrobků. Pro Fastems to byla přínosná zkušenost a příští výstavy se opět zúčastníme.

Dr. Sun Weimin, Generální ředitel pro Čínu, Tornos Technologies, Šanghaj:

Návštěvnost daleko předčila naše očekávání. Měli jsme více jak 150 jednání se zájemci z různých sektorů – automobilního, leteckého, elektronického, zdravotnického atd. Na místě jsme uzavřeli řadu obchodů a další jednání s potenciálními zákazníky probíhají.

Zhuang He Ting, náměstek generálního ředitele Mitsubishi Heavy Industrie, Šanghaj:

Výstavu EMTE-EASTPO jsme si vybrali jako místo pro představení našich nových technologií, výrobků a inovací. Výstava prokázala, že je kvalitní platformou, vyhledávanou jak vystavovateli, tak zákazníky. Jsme rádi, že jsme se zúčastnili a mohli na půdě výstaviště navázat kontakty s vysoce kvalitními návštěvníky.

Chris Schmidt, výkonný ředitel, WhizCut:

WhizCut navázala řadu kontaktů, které mají pokračování v uzavření dobrých obchodů.

Statistika návštěvníků

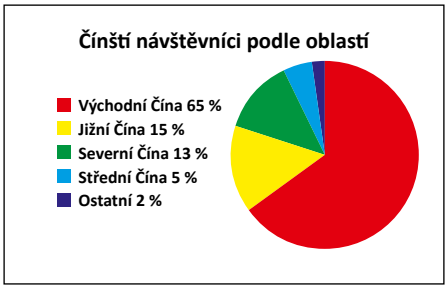

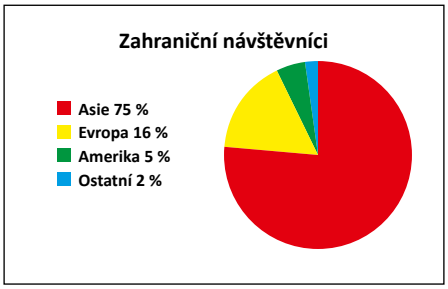

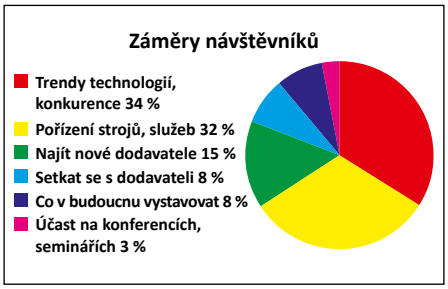

Vybíráme z názorů zákazníků a delegátů na výstavě EMTE-EASTPO, Šanghaj 2014:

Chen Jian, předseda Liaoning Jingjang Heavy Forging Co Ltd:

Zamýšleli jsme investovat do nejmodernějších technologií a na výstavě jsme se setkali se dvěma evropskými vystavovateli, kteří předváděli stroje, které splňují naše požadavky. Měli jsme vážná jednání a velmi rychle jsme uzavřeli obchod.

Philip Ang, prezident Phillippine Die and Mold Association

Na EMTE-EASTPO jsme měli příležitost vidět široké spektrum strojů a strojírenských technologií. Výstava představovala významnou platformu a fungovala jako zdroj informací. Naši delegáti mohli na místě uzavřít kupní smlouvy na stroje a příslušenství. S naší účastí na výstavě jsme velmi spokojeni.

Li Yachen, vicepresident Shanghai Electric, Shanghai Heavy Equipment Manufacturing Trade (SHEMT) Association

EMTE-EASTPO je velmi kvalitní strojírenská výstava, která předvedla rozsáhlý soubor state-of-the-art strojů, technologií, výrobků a služeb. Byla dobrou platformou pro získání přehledu o současném vývoji. Na výstavě jsme měli plodná jednání s panem Filipem Geertsem, generálním ředitelem CECIMO a určitě se těšíme na další příležitosti ke spolupráci v budoucnu.

Shi Lian Rong, generální sekretář Anshan Association of Heavy Equipment Machinery Tools Industry

Jsme vděčni za možnost navštívit EMTE-EASTPO 2014. Její moderní koncepce, standardizované postupy a organizační model, stejně jako pozorná péče o zákazníky, v nás zanechaly hluboký dojem. Výstava byla pro nás též efektivní komunikační platformou pro kontakty s potenciálními zákazníky a dodavateli. Naši delegáti z Anshanu byli rovněž spokojeni s předvedenými stroji. Těšíme se na příští EMTE-EASTPO.

Doprovodné akce:

Zahajovací ceremoniál

Výstava EMTE-EASTPO byla oficiálně zahájena panem Ma Jingem, náměstkem předsedy Šanghajské městské komise pro ekonomiku a informace. Pan Ma se setkal asi se třiceti zástupci průmyslových asociací. Na události se zúčastnilo kolem 100 vystavovatelů, zákazníci a zástupci medií.

EMTE-EASTPO CEO Summit

Konal se 15. července 2014 a přilákal kolem 100 účastníků, kteří si mohli vyměnit myšlenky s panelisty z řad uznávaných odborníků, vedenými Dr. Fritzem Klockem, profesorem Univerzity v Cáchách a ředitelem Laboratoře výrobních strojů a technologií (WZL).

Semináře a workshopy

V návaznosti na výstavu byla zorganizována série seminářů a workshopů. Zahrnovala dialog na téma „Integrace a aplikace robotů a kovoobráběcích strojů" a „Summit o kooperaci průmyslu výrobních strojů EU a Číny", který se konal v předvečer výstavy. V průběhu výstavních dnů se debaty zaměřily na efektivní interaktivní kanály mezi vystavovateli a distributory. Konal se též seminář o nových technologiích a perspektivě nízkouhlíkové výroby ve strojírenství, jakož i série technologických seminářů, uspořádaných Šanghajskou společností pro strojírenství. Tyto akce byly dobře přijaty ze strany vystavovatelů i představitelů průmyslu.

Návštěva Šanghajské strojírenské základny Electric Lingang

Dne 18. července 2014 byla zorganizována půldenní prohlídka Šanghajské strojírenské základny Electric Lingang. Zahrnovala prohlídku podniku a výstavní haly, jakož i předvedení špičkových strojů a technologií.

Návštěva delegací

Výstava též přivítala delegaci Asociace ludhianských výrobců výrobních strojů, filipínské Asociace lisovacího nářadí a slévárenských forem a Asociace výzkumně-vývojového centra kovoprůmyslu. Dále výstavu navštívily delegace šanghajského Strojírenského institutu, anhuiské Asociace automobilních výrobců, zhejiangského Strojírenského institutu, jiaxingské Asociace slévárenství a šanghajské Asociace průmyslových nástrojů.

Podpora mediálních partnerů

Na výstavě byli přítomni dva strategičtí mediální partneři, 25 podpůrných mezinárodních mediálních partnerů a 81 čínských mediálních partnerů. Patřily k nim například GARDNER Business Media, ale i MM Maschinen Markt nebo Ringier Industrysourcing. Media pomohla především s publikováním výstavních materiálů.

Ve dnech 14.–17. července 2015 proběhne v šanghajském Novém mezinárodním výstavním centru 17. Šanghajský mezinárodní veletrh obráběcích strojů a robotů. S druhým ročníkem veletrhu EMTE-EASTPO se počítá v roce 2016.

Zpracováno na základě podkladů Shanghai EASTPO Culture Development a MP Organisation.

Evropský sektor obráběcích strojů – očekávání a vyhlídky evropské obchodní politiky

Exportní výkonnost

Evropský průmysl obráběcích strojů charakterizuje v současné době několik základních společných rysů: globálnost, dominance malých a středních podniků a výrazná orientace na export, o čemž svědčí skutečnost, že téměř 80 % produkce oboru se vyváží. Po prudkém poklesu v roce 2009 nabral export obráběcích strojů z 15 zemí, jejichž strojírenské svazy jsou sdruženy v Evropské asociaci výrobců obráběcích strojů CECIMO, na rychlosti a **v roce 2012 dosáhl vůbec nejvyšší hodnoty 18,8 mld. Euro**. Současné trendy v Číně směřující ke společnosti více založené na spotřebě přispěly ke snížení celkového exportu v roce 2013 na 18,2 mld. Euro. Navzdory prognóze Mezinárodního měnového fondu, která očekávala globální růst, zaznamenal v roce 2014 odbyt výrobních strojů pokles. Na této situaci se podepsal jednak slabý první kvartál a také méně optimistické ekonomické výhledy některých rozvíjejících se trhů, na něž byli evropští výrobci orientováni. **CECIMO nicméně očekává v závěrečné bilanci roku 2014 růst exportu o 2 % na celkových 18,6 mld. Euro.**

Stabilní dovoz

Dovozy do zemí CECIMO odráží trend mírného zotavování evropského výrobního sektoru. V roce 2013 evropský průmysl dovezl obráběcí stroje za 7,9 mld. Euro. **V roce 2014 dovoz stoupl o 3 % a dosáhl 8,2 mld. Euro.**

Evropské obráběcí stroje jsou vyhledávané v celém světě. Vysoká produktivita, přesnost a „state of the art" představují výborné prodejní argumenty a značnou komparativní výhodu. **Evropský průmysl obráběcích strojů přispívá k výrazně pozitivní bilanci evropského obchodu jako celku**. V roce 2013 dosáhla obchodní bilance úrovně 10,3 mld. Euro. Protože předpokládáme, že export poroste rychleji než dovoz, **CECIMO předpovídá rekordní bilanci ve výši 10,5 mld. Euro.**

Obchodní partneři po celém světě

Těžko lze dnes najít průmyslovou nebo industrializující se zemi, kde by neměli evropští výrobci obráběcích strojů své obchodní kontakty. **CECIMO v současné době obchoduje s více jak 200 zeměmi světa.**

Čína, USA a Rusko představují nyní pro evropský export nejvýznamnější trhy, kam směřuje přes 50 % exportu CECIMO. Hlavní mimovropskou dodavatelskou zemí je naproti tomu Japonsko, na něž připadá téměř jedna třetina dovozu obráběcích strojů do zemí CECIMO.

Úloha obchodní politiky

V rámci postupující globalizace ekonomických procesů, a tedy i mezinárodního obchodu, tvoří mezinárodní smlouvy, jak multi- tak bilaterální, důležitý regulativní rámec. Platí to zejména pro malé a střední podniky, které tvoří více jak 80 % evropského průmyslu obráběcích strojů, pro něž předvídatelné a na pevných pravidlech založené obchodní prostředí hraje mimořádně důležitou roli.

Před více než šedesáti lety zredukovaly multilaterální obchodní smlouvy výrazným způsobem celní tarify, které jsou nyní pro obráběcí stroje poměrně nízké a nepředstavují vážnou překážku obchodu. Na druhé straně se dnes evropští výrobci obráběcích strojů soustřeďují na progresivní technologie, které se významně podílejí na zajištění konkurenceschopnosti jejich produkce a kde rozdíly výrobkových a obchodních standardů mohou zakládat vážnou překážku v přístupu na trhy.

Proto by se budoucí obchodní politika EU měla soustředit především na takzvané **netarifní bariery (NTBs).** CECIMO zamýšlí podstatně zvýšit jejich transparentnost a začít je postupně pokud možno systematicky odstraňovat.

Hlavní odběratelé výrobních strojů zemí CECIMO v roce 2013

Odběratelé	Podíl v %
Čína a Hong Kong	28,6 %
USA	15,5 %
Rusko	9,3 %
Indie	4,1 %
Jižní Korea	3,7 %
Ostatní	38,9 %

Hlavní dodavatelé výrobních strojů do zemí CECIMO v roce 2013

Dodavatelé	Podíl v %
Japonsko	33,1 %
Taiwan	18,9 %
Čína a Hong Kong	12,1 %
USA	11,1 %
Jižní Korea	10,5 %
Ostatní	14,3 %

Evropský průmysl výrobních strojů podporuje transatlantickou regulativní spolupráci

Osmé kolo jednání o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP), které se konalo v únoru 2015 v Bruselu, zaznamenalo významný pokrok. CECIMO vítá jasný závazek jak Evropské komise, tak vlády USA, zintenzivnit vyjednávání tak, aby bylo dosaženo ambiciózní a komplexní dohody.

Nyní každý rok putují přes Atlantik výrobní stroje v hodnotě kolem 2 mld. Euro. **Spolupráce v oblasti regulativních předpisů a norem**, která přinese sblížení obou právních prostředí, povede k redukci nákladů a zvýšení obchodní výměny ve sféře pokročilých technologických zařízení, která jsou klíčová pro výrobu globálně konkurenceschopných produktů s vysokou přidanou hodnotou.

Výchozí podmínky kapitoly spolupráce na úseku regulativních předpisů zahrnují pravidelná jednání zainteresovaných subjektů, která umožní dospět ke konkrétním návrhům další regulativní spolupráce cestou TTIP. „Jsme potěšeni, když slyšíme o závazku uspořádat jednání zainteresovaných subjektů, což umožní, aby při tvorbě regulativních předpisů a norem bylo přihlíženo k rozvoji technologických a obchodních modelů“ říká Filip Geerts, generální ředitel CECIMO.

CECIMO podporuje úsilí Evropské komise zaměřené na technické požadavky, standardy a hodnocení shody, jež jsou obsaženy v kapitole TTIP týkající se strojírenství. USA jsou aktivním členem několika pracovních skupin **ISO pro oblast výrobních strojů,** včetně pracovní skupiny ISO/TC 39/SC 10, zabývající se bezpečností výrobních strojů. **Mezinárodní standardy by měly zajistit, aby se zároveň sbližovaly technické regulativní předpisy v Evropě a USA.** Obě ekonomické sféry mají silný závazek dospět k moderním a náročným standardům v oblasti zdraví pracovníků a bezpečnosti výrobních strojů.

Evropskému průmyslu výrobních strojů dominují malé a střední podniky (SME), které vyvážejí asi 50 % své produkce mimo hranice Evropské unie. Tyto firmy se zapojují do mezinárodního obchodu a investic, přičemž se střetávají s požadavky na množství dodatečných předpisů a procedur. Ty mohou představovat pro SME, které nemají dostatek vlastních zdrojů, vážnou překážku. CECIMO proto uvítalo iniciativu TTIP na pomoc SME při jejich obchodních aktivitách. **Založení webové stránky, kde mohou firmy nalézt všechny informace potřebné pro exportování, dovoz nebo investování v USA, může usnadnit obchod a podstatně snížit nejistotu a náklady SME.**

I když CECIMO oceňuje významný pokrok dosažený během těchto jednání, zdůrazňuje i nadále **důležitost problematiky netarifních barier ve finálním ujednání**. „Usnadnění obchodních toků pokročilého strojního vybavení a služeb bude mít přímý pozitivní dopad na modernizaci průmyslu v obou ekonomických oblastech a na jejich globální konkurenceschopnost“ uzavírá Jean Camille Uring, prezident CECIMO a člen Výkonné rady Fives Group.

Vyspělý zpracovatelský průmysl musí být pro Evropskou komisi hlavní prioritou

Evropa má ve světovém měřítku velký podíl, pokud jde o progresivní výrobní technologie. Vyrábí 39 % celosvětové produkce výrobních strojů a evropský export (včetně obchodu mezi zeměmi EU) činí 50 % celosvětového exportu. Podíl Evropy na globálních patentech uplatněných v sektoru výrobních strojů činí 50 %. Síla Evropy spočívá v dodávkách pokročilých výrobních technologií, které tak podporují konkurenceschopnost celé evropské výrobní základny. Tyto technologie dávají průmyslu vysokou efektivitu a schopnost rychle reagovat na vývoj jednotlivých oborů.

Zatímco současný evropský průmysl má dobře nastartován globalizační proces, musí nicméně čelit významným změnám. Nejdůležitější je, že pozůstatky ekonomické krize v Evropě i nadále omezují investice do průmyslu, což brání růstu produktivity a uplatňování inovací. Pokud Evropa chce mít v budoucnu konkurenceschopný průmysl, potřebuje komplexní strategii odstranění pozůstatků krize a založení udržitelného rozvoje.

Tlak globálních výzev

V situaci doznívající globální finanční a ekonomické krize se Evropa probouzí do nové éry. Nyní se výzvy, kterým evropský zpracovatelský průmysl v posledních letech čelí, stávají mnohem zřetelnějšími.

Předně, konkurence nízkonákladových zemí je tvrdší a ohrožuje evropské výrobce, zejména pokud jde o nízko a středně technicky náročné výrobky. Zadruhé, ve srovnání s ostatními vyspělými ekonomikami, má Evropa nevýhodu ve výrobních nákladech a chronicky nízké produktivitě. Zatřetí, zpracovatelský průmysl v některých evropských zemích uvízl v pasti cyklu „nízké investice – nízká produktivita – nízký růst“, což je způsobeno přetrvávající ekonomickou nejistotou a problémy s přístupem k financování. Konečně je to též důsledek zaostávání Evropy ve výdajích na inovace v době, kdy nastupuje nová vlna technologických změn, které revolučním způsobem mění průmysl a umožňují přikročit k reindustrializaci evropských států.

Vzhledem k tomu, že se zostřuje mezinárodní soutěž ve vyhledávání investic a špičkových managerů, nemohou být žádné náklady v tomto směru vynakládané považovány za nadměrné.

Nízká konkurenceschopnost vysokonákladových zemí

Nízkonákladové země, jako je Čína, rychle vyrovnávají svou technologickou základnu s nejpokročilejšími ekonomikami světa a zvyšují produktivitu prostřednictvím investic do pokročilých výrobních systémů. Současně USA dramaticky zredukovaly výrobní náklady díky objevu břidličného plynu. Podle Bostonské konzultační skupiny jsou nyní průměrné výrobní náklady v Německu, Francii a Itálii asi o 25 % vyšší než v USA a o 10–15 % vyšší než v Jižní Koreji a v Japonsku.

Průměrné výrobní náklady v USA podle parity se dostaly téměř na úroveň Číny, hlavně díky otevření nalezišť břidličného plynu. USA jako výrobní lokalita jsou levnější než východoevropské země jako je Polsko, Slovensko a Česká republika, kde nízké pracovní náklady

již přestaly být silnou komparativní výhodou. Japonsko těží z vysoké produktivity, slabé měny a vysokých výdajů na výzkum a inovace v porovnání jak s Evropou, tak s USA.

Jak může evropská výrobní základna přežít uprostřed tlaku globální konkurence? Prezident Evroské asociace výrobců obráběcích strojů CECIMO Jean – Camille Uring vysvětluje: *„Odpověď spočívá v progresivních technologiích. Investice do pokročilých průmyslových kapacit mohou Evropě kompenzovat vysokou cenu práce, optimalizovat využití zdrojů a uvolnit inovační potenciál firem“.* **Nové výrobní technologie skýtají možnost produkovat výrobky s vysokou přidanou hodnotou, které jsou přizpůsobeny potřebám různých světových regionů a jsou tudíž globálně prodejné.** Integrace digitálních a komunikačních technologií do výroby nabízí rovněž velký potenciál zeštíhlení napříč dodavatelskými řetězci, počínaje nákupem, přes výrobu až po distribuci. Aby se evropský průmysl mohl chopit těchto příležitostí, musí uskutečňovat správné investice správným způsobem.

Výstavba výrobní společnosti

Evropská rada vydala v loňském roce prohlášení, v němž se říká, že *„Evropa potřebuje silnou a konkurenceschopnou průmyslovou základnu, pokud jde o výrobu a investice, jako klíčový moment ekonomického růstu a zaměstnanosti“.* Rada zdůraznila nutnost vytvoření evropského a národních rámců inovací, investic a obnovy pracovních pozic v průmyslu. Pokročilé výrobní technologie, zejména vysoce produktivní výroby, jsou lídry EU považovány za hlavní zdroj konkurenceschopnosti.

Rada vyzvala Evropskou komisi, aby se dále věnovala záměru zvýšit do roku 2020 podíl průmyslu na hrubém domácím produktu EU z 15,1 % na 20 %. Komise byla též požádána, aby připravila cestovní mapu založenou na její zprávě nazvané „Za obrození průmyslu“ a vydané v lednu 2014. Návrh cestovní mapy byl poprvé diskutován na zasedání Evropské rady v březnu 2015.

Navzdory politické vůli podporovat v Evropě rozvoj průmyslu jsou reálné výsledky stále velice chabé. **Zpráva EU o konkurenceschopnosti členských států za rok 2014 říká, že produkce zůstává pod úrovní roku 2008, přičemž proces zvyšování investic tvrdošíjně vzdoruje reformním programům.** Investice do fixních aktiv v EU se v roce 2013 podle Eurostatu podílely na užití HDP 17,5 %, zatímco v roce 2007 to bylo 21,1 %. **Investice do strojů a zařízení, které tvořily třetinu celkových fixních investic, rovněž nedosáhly podílu z let 2008–2009. Údaje CECIMO také informují o tom, že spotřeba výrobních strojů, po poklesu o 40 % v roce 2009, zůstává stále o 30 % nižší než v předkrizovém období.**

Evropa trpí významným propadem investic. Podle poslední studie Rollanda Bergera je objem průmyslových investic v Evropě o 30 mld. Euro nižší, než činí odpisy, což znamená, že aktiva postupně ztrácejí hodnotu.

Morální opotřebení strojního parku představuje zákeřnou hrozbu

Statistici uvádějí, že výrobní podniky v Evropě se pomalu stávají zastaralými. Podle dostupných údajů se průměrné stáří strojního parku ve Francii zvýšilo ze 17,4 roku v roce 2008 na 19 let v roce 2013. V Německu to bylo z 18,2 roku na 19,1 roku. V obou zemích počet strojů starších patnácti let v tomto období rostl. Výrobní stroje v průměru končí svůj životní cyklus po 15 letech. Navzdory nedostatku statistických údajů indikují odhady pro jihoevropské země velmi podobný trend. **Evropa nemůže zvítězit v globálních závodech se zastaralými výrobními systémy.**

Evropa rovněž zaostává za hlavními konkurenty v procesu robotizace. Podle statistik Mezinárodní federace robotiky měla v roce 2012 největší hustotu robotů Jižní Korea, kde pracovalo 396 robotů na každých 10 tisíc pracovníků. Byla následována Japonskem a Německem, které využívaly 332, respektive 273 robotů na 10 tisíc pracovníků.

Investice do strojů a zařízení jsou důležitým indikátorem toho, jak podnikatelé pečují o své výrobní kapacity. V podmínkách vysokých pracovních, energetických a materiálových nákladů a nelítostné globální soutěže je upgradování výrobních kapacit základem pro posílení konkurenceschopnosti. Využití nových výrobních technologií, jakými aktuálně jsou například aditivní výroby, skýtá velký potenciál pro konstruování výrobků, přípravu technologických procesů a budování dodavatelských řetězců v nejrůznějších směrech, jakož i pro hledání nových cest k tvorbě hodnot.

Jean Camille Uring vysvětluje dopady nedostatku kapitálových investic v Evropě takto: *„Další odsouvání investic do strojního vybavení zakládá nebezpečný trend: pokles produktivity, snížení tvorby přidané hodnoty a redukci ziskovosti, což vyústí v oslabení konkurenceschopnosti.“* Podle pana Uringa, pokles poptávky po novém výrobním zařízení také negativně ovlivňuje schopnosti subdodavatelů v dlouhodobé perspektivě. Zdůrazňuje, že jejich inovace jsou hnány poptávkou ze strany sektoru výrobců strojů: *„Pokud Evropa nezachytí technologické změny, riskuje, že ztratí konkurenceschopnost v příštích inovačních cyklech“.*

Pokračující podinvestování volá po akci ze strany EU

Jak vyplývá ze *Zprávy o konkurenceschopnosti členských států EU*, odkládají průmyslové firmy své investice z důvodu přetrvávající ekonomické nejistoty, ale může to být způsobeno i výkyvy globální ekonomiky a růstem konkurence. **Firmy mohou jen obtížně predikovat další vývoj zakázek, takže odkládají dlouhodobější investiční záměry.**

Evropské země jsou vystaveny krizi vládního zadlužování, což komplikuje přístup k financování, který je hlavním faktorem ovlivňujícím investování do pokročilých výrobních systémů. Banky hlásí, že požadují záruky pro firmy, které žádají o úvěr. To reflektuje skutečnost, že **finanční sektor stále nemá důvěru k výrobnímu sektoru.**

Stává se zřejmým, že externí faktory, které přímo nesouvisejí s výkonností podniků, podkopávají jejich schopnost realizovat investice zvyšující konkurenceschopnost. **Banky se stále zajímají o minulé bilance podniků, odrážející jejich nízkou výkonnost během období krize, místo aby vzaly v úvahu jejich podnikatelské plány a současný růstový potenciál. Podinvestování průmyslu ohrožuje růst a zaměstnanost v Evropě. Tento vývoj vedoucí k propadu vyžaduje, aby se jím tvůrci evropské politiky zabývali.**

Přístup k financování je problém, ale není jediný

Pracovní skupina pro pokročilé technologie a čistou výrobu, založená Evropskou komisí koncem roku 2013, publikovala v březnu 2014 zprávu o barierách při zavádění progresivních technologií. **Za hlavní důvody zaostávání v transferu pokročilých technologií do průmyslu považuje obtížný přístup k financování, nízké uvědomění jejich uživatelů, organizační bariery a nedostatek profesních dovedností.**

Podle jiných studií na toto téma **je schopnost uživatelů přijímat nejmodernější technologie ovlivněna mimo jiné dostupností technologií pro subdodavatele v daném regionu.** To upozorňuje na význam udržování silné subdodavatelské základny v Evropě, která by byla v intenzivní interakci s průmyslovými odběrateli.

Základním úkolem se tedy stává hledání odpovědí na následující otázky:

- Jak obnovit fungující propojení mezi finančním sektorem a reálnou výrobou?
- Jak ovlivnit externí faktory omezující snahu uživatelů získávat vysoce výkonné, automatizované a flexibilní technologie?
- Jak monitorovat a měřit globální konkurenceschopnost malých a středních podniků?
- Jak podpořit SME v úsilí zůstat na špici vývoje výrobních technologií?

Složky efektivního politického rámce

Evropská komise si je vědoma problému podinvestování průmyslu. Již v roce 2012 byl zadán ve *Zprávě Evropské komise* cíl průmyslové politiky: růst podílu hrubého fixního kapitálu na HDP EU z 18,6 % v roce 2011 na nejméně 23 % v roce 2020, spolu s růstem investic z 6–7 % HDP na minimálně 9 %. Pokrok v dosahování těchto cílů by podpořil snahu Evropy zvýšit podíl průmyslu na tvorbě HDP na 20 %.

Jarmo Hyvönen, předseda výboru CECIMO pro komunikaci a vyjednávání, říká: **„Nová Evropská komise by měla tyto cíle vzít vážně a formulovat akční plán, jenž by mobilizoval hlavní nástroje politiky EU, jako jsou strukturální fondy a Evropská investiční banka, aby uvolnily investice do výrobního kapitálu.“** Dodává, že 300 mld. Euro, které Komise plánuje vydat do konce tohoto roku, by mělo směřovat do pokročilých výrobních technologií. *„Tento krok by nejen zvýšil technologickou úroveň výrobců a tím jejich konkurenceschopnost, ale také zajistil optimalizaci využití energií a lepší podmínky v oblasti zdraví a bezpečnosti výroby“.*

CECIMO TOOLBOX

Úvod

V únoru se v Bruselu konalo 8. kolo jednání o *Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP)*. Paní Cecilia Malström, která zodpovídá v Evropské komisi za oblast obchodu, a její protějšek, americký ministr obchodu Michael Froman, již odsouhlasili politické zadání pro toto jednání a shodli se i na potřebě zintenzivnit rozhovory a dosáhnout ještě v roce 2015 významného pokroku. Proto se toto kolo jednání zaměřilo na téměř všechny kapitoly TTIP.

Cílem TTIP je ambiciózní a komplexní dohoda, v čemž spočívá základní odlišnost TTIP od klasických obchodních dohod. EU předložila koncept textu dohody, který je milníkem na této cestě, protože vyzývá regulátory trhu k budoucí kooperaci a koordinaci prací. Tento návrh též obsahuje vhodné regulační postupy (např. hodnocení dopadů, výběr subjektů pro konzultace), jež jsou důležité v obou regulačních systémech. **Zástupci EU zdůraznili, že žádná obchodní výměna nesmí být na újmu spotřebitelů, zdraví, pracovních a environmentálních ochranných standardů.**

V příštím kole jednání bude pokračovat diskuse o konkrétních výsledcích, kterých by mělo být dosaženo v každém z devíti sektorů TTIP. **Evropský průmysl výrobních strojů patří do kapitoly strojírenství, která zahrnuje jak elektrické, tak mechanické stroje.** Sektor malých a středních podniků (SME) může určitě profitovat ze sbližování regulativů a přijetí transparentních pravidel. Překonání informační asymetrie a nutnost přizpůsobit své výrobky může být zdrojem intenzifikace, která pomůže SME zapojovat se do transatlantického obchodu. Proto by koherence regulativů spolu s volným on-line přístupem k americkému helpdesku, kde mohou menší firmy najít všechny informace, jež potřebují pro obchodní transakce v USA, pomohly pozvednout obchodování evropských výrobců výrobních strojů na vyšší úroveň.

Svým zaměřením na netarifní bariéry může mít TTIP velmi pozitivní dopad na ekonomický růst na obou stranách Atlantiku. To je velmi potřebné, protože, podle posledního ekonomického výhledu Evropské komise, ekonomika EU jako celku by měla v roce 2015 zrychlit růst na 1,7 % a eurozóna na 1,3 %. **V roce 2016 by růst měl činit 2,1 % respektive 1,9 %, čehož lze dosáhnout za předpokladu posílení domácí i zahraniční poptávky, rozumné monetární a neutrální fiskální politiky.**

Na druhé straně, v části EU odrazují od investování bezprostřední ekonomické vyhlídky a výše soukromého zadlužení. Proto prezident EU pan Juncker představil jako svou hlavní prioritu tzv. „Plán pro Evropu“, který mobilizuje 315 mld. Euro určených pro privátní i veřejné investice. Nyní, po rozhodnutí Rady guvernérů Evropské investiční banky (EIB), by SME měly být schopny využít pozitivní efekty z čerpání fondů. Po tomto prvním kroku bude aktivován širší „Evropský fond pro strategické investice“, který by se měl rozběhnout v září 2015.

2.2 Úrokové sazby – EURIBOR

Průměrný tříměsíční Euribor činil v lednu 0,06 % a dvanáctiměsíční 0,30 %. V porovnání s prosincem 2014 klesl průměrný tříměsíční Euribor o 0,02 a dvanáctiměsíční o 0,03 procentní body.

Roční míra inflace v eurozóně byla v lednu 2015 očekávána -0,6 %, tedy proti prosinci 2014 o 0,2 % nižší. Pokračující deflace byla tedy pro Evropskou centrální banku (ECB) argumentem, aby v lednu oznámila program rozsáhlého kvantitativního uvolňování. Expandující program nákupu aktiv bude zahrnovat existující programy sekurizace balíčků půjček a dluhopisů. Tento program představuje měsíčně 60 mld. Euro.

Euribor (Euro Interbank Offered Rate) je sazba, za kterou jsou jednou centrální bankou nabízena jiné centrální bance v eurozoně termínovaná depozita.

http://www.euribor-ebf.eu

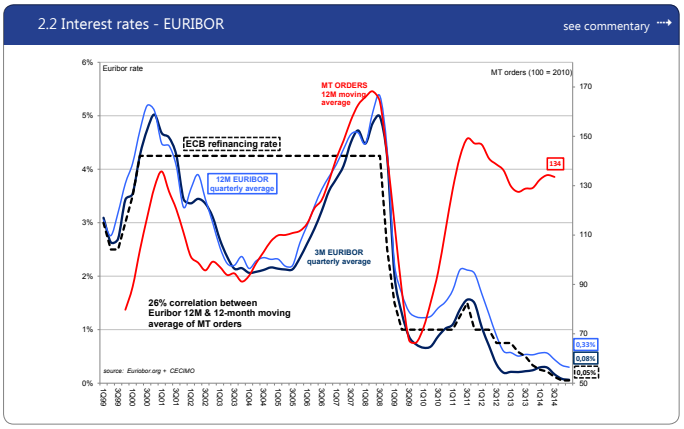

2.3 Index průmyslové výroby

V prosinci 2014 byla ve srovnání s listopadem 2014 sezónně upravená průmyslová výroba dle odhadu Eurostatu v eurozóně (EU 18) stabilizovaná v EU 28 vzrostla o 0,1 %. V listopadu průmyslová výroba vzrostla v obou zónách o 0,1 %. **Průměrná průmyslová výroba za rok 2014 ve srovnání s rokem 2013 vzrostla v eurozóně o 0,6 % a v EU 28 o 1,0 %.**

V eurozóně byla průmyslová produkce v prosinci oproti listopadu stabilní, výroba zboží dlouhodobé spotřeby vzrostla o 2,3 %, zboží střednědobé spotřeby o 1,1 %, energie o 1,0 % a kapitálových statků o 0,2 %. Naproti tomu výroba zboží okamžité spotřeby klesla o 1,8 %. V EU 28 se průmyslová výroba zvýšila o 0,1 %, a to v důsledku růstu výroby zboží dlouhodobé spotřeby o 2,0 %, zboží střednědobé spotřeby o 1,0 %, kapitálových statků o 0,7 % a energie o 0,3 %, zatímco výroba zboží okamžité spotřeby spadla o 1,4 %.

Největší pokles byl registrován v Irsku (-12,4 %), Portugalsku (-3,6 %) a na Maltě (-3,3 %), největší růst v Polsku (+2,0 %), Francii (+1,6 %) a Švédsku (+1,2 %).

V prosinci 2014 ve srovnání s prosincem 2013 se produkce průmyslu snížila o 0,2 % v eurozóně a zvýšila o 0,3 % v EU 28. Snížení v eurozóně bylo zapříčiněno poklesem výroby energie o 1,7 %, zboží dlouhodobé spotřeby o 0,5 %, kapitálových statků o 0,3 % a zboží střednědobé spotřeby o 0,2 %, zatímco výroba zboží okamžité spotřeby vzrostla o 0,7 %. Růst v EU 28 byl zapříčiněn růstem výroby zboží dlouhodobé spotřeby o 3,0 %, kapitálových statků o 1,2 %, zboží střednědobé spotřeby o 0,8 % a zboží okamžité spotřeby o 0,5 %, zatímco výroba energie klesla o 1,8 %.

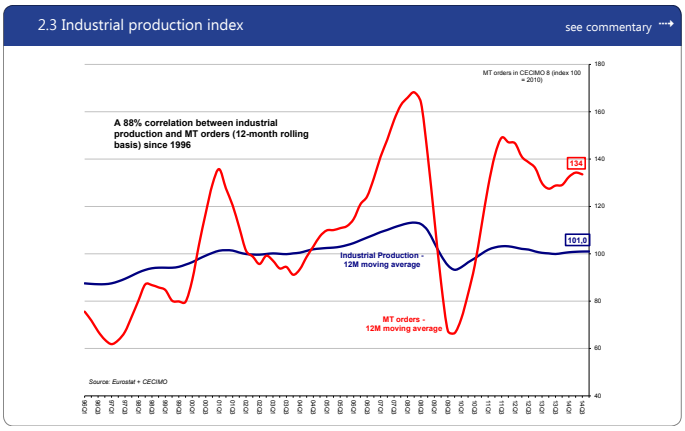

V meziročním srovnání byl největší pokles registrován v Řecku (-4,2 %), na Maltě (-3,8 %) a v Portugalsku (-3,1 %), největší růst pak v Irsku (+18,2 %), Estonsku (+7,6 %) a Polsku (+5,7 %).

Jedná se o index výroby poměřující změnu objemu výstupu v uzavřeném pravidelném intervalu, zpravidla měsíčním. Vyjadřuje trend přidané hodnoty v průběhu referenčního období. Výrobní index je teoretická míra, která je aproximována z reálných hodnot. Přidaná hodnota v bazických cenách může být vypočtena z obratu (po vyloučení DPH

a dalších obdobných odečitatelných daní odvozených z obratu), plus aktivovaná výroba, plus jiné výnosy plus či minus změna zásob, minus nakupované zboží a služby, minus daně z produktů stanovené podle obratu ale neodečitatelné, plus subdodávky obdržené k výrobku. Rozdělení stavební produkce mezi stavbu budov a stavební inženýrství je založeno na klasifikaci typů staveb (CC). Statistická populace: Výroba: sekce B, C, D NACE (kromě D353); referenční období: rok 2005 = 100.

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_SDDS/EN/is_esms.htm

2.6 Průzkum bankovního úvěrování

Podle průzkumu bankovního úvěrování z ledna 2015 pokračovaly banky ve čtvrtém čtvrtletí 2014 v uvolňování standardů pro poskytování bankovních úvěrů všech kategorií. Banky eurozóny hlásily uvolnění standardů půjček nefinančním korporacím o -5 % (po -2 % v předešlém kvartálu), v souladu s očekáváním vyjádřeným v předešlém průzkumu. Pokud jde o velikost firem, standardy byly uvolněny u půjček velkým i malým firmám a SME. Méně striktní podmínky byly aplikovány, pokud šlo o výši úvěrů či úvěrových linek, úvěrové smlouvy i splatnost půjček.

Ve čtvrtém kvartálu se poptávka podniků po úvěrech postupně obnovovala (vycházíme z rozdílu mezi počtem bank hlásících růst a pokles poptávky). Čistá poptávka podniků po úvěrech vzrostla o 18 %, zatímco v předchozím čtvrtletí jen o 6 %, a zůstává nad historickým průměrem. **K růstu přispěl zejména nárůst potřeby financování fixních investic (o 11 % po -6 % v předchozím čtvrtletí) u podniků eurozóny, což znamená první významný pozitivní signál od poloviny roku 2011.** Ostatní finanční potřeby rovněž přispěly k pozitivnímu vývoji poptávky po úvěrech (růst o 11 %, po 13 % v předchozím čtvrtletí). To odráželo **poptávku po restrukturalizaci úvěrů a potřebu financování fúzí a akvizic, jakož i zásob a pracovního kapitálu. Pokud jde o výhled na první čtvrtletí 2015, banky eurozóny očekávají další růst poptávky podniků po úvěrech.**

Průzkum bankovního úvěrování směřuje na senior-úvěráře bank eurozony. Jeho účelem je pochopení chování bank eurozony při poskytování půjček. Otázky se týkají tří kategorií úvěrů: úvěry nebo úvěrové linky podnikům, půjčky domácnostem na nákup domů, spotřebitelské úvěry a jiné půjčky domácnostem. Pro tyto kategorie se otázky zaměřují na standardy pro schvalování půjček, termíny a podmínky, poptávku po úvěrech a faktory, které ji ovlivňují. Odpovědi na otázky týkající se kreditních standardů jsou analyzovány ve zprávě z hlediska rozdílů („čistý procentní podíl") mezi skupinou bank hlásících zpřísnění kreditních standardů a jejich uvolnění. Pozitivní procento indikuje, že větší podíl zaujímají banky, které zpřísnily kreditní standardy („čisté zpřísnění"), přičemž negativní procento znamená, že více bank uvolnilo kreditní standardy („čisté uvolnění"). Podobně termín „čistá poptávka" vypovídá o rozdílu mezi skupinou bank hlásících zvýšení poptávky po úvěrech a naopak její snížení. Čistá poptávka proto bude pozitivní, pokud větší část bank hlásí nárůst poptávky po úvěrech, negativní čistá poptávka pak indikuje, že více bank hlásí pokles poptávky po úvěrech.

http://www.ecb.eu/stats/money/surveys/lend/html/index.en.html

2.6 Bank lending survey — see commentary

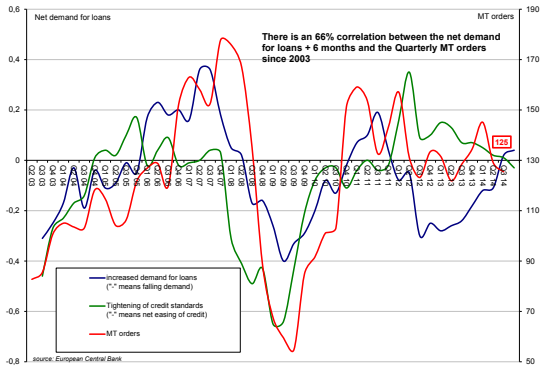

2.7 Směnné kurzy

Euro pokračovalo v oslabování v důsledku očekávání pokračující divergence měnových politik. Celkově euro od 4. prosince 2014 do 21. ledna 2015 oslabilo o 3,4 %. Ve směnných kurzech se m. j. odrážela perspektiva mírné inflace, klesajících výnosů dluhopisů, spolu s globální nechutí riskovat.

2.7 Foreign exchange rates — see commentary

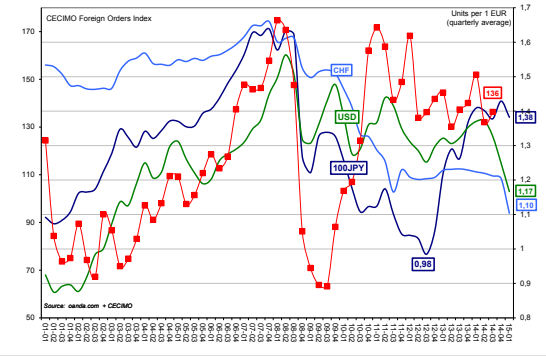

3.1 OECD indikátor podnikatelské důvěry (BCI) pro Evropu

Indikátory podnikatelské důvěry (BCIs) jsou navrženy tak, aby anticipovaly body obratu ekonomické aktivity proti dosavadnímu trendu. Ukazují na ztrátu hnacího momentu růstu ve sféře OECD jako celku, ale při různých vzorech chování vůdčích ekonomik. BCI indikuje stálý růst hnacího momentu v Japonsku a Brazílii, jeho zpomalení v USA a v Rusku a růst BCI pod historickým průměrem u Číny a Indie.

V eurozóně jako celku, jakož i v Německu, Itálii a Španělsku, ukazuje BCI na stálý růst hnacího momentu. V Evropě jako celku a též ve Francii klesá hnací moment růstu. U Velké Británie se výhled oproti minulému kvartálu nezměnil, předpovídá stabilní hnací moment růstu.

Hlavní souhrnný indikátor (CLI), jehož součástí je BCI, se skládá ze souboru komponent vybraných ze širokého spektra klíčových krátkodobých ekonomických indikátorů tak, aby se zajistilo, že indikátory budou trvale vyhovovat, pokud v budoucnu nastane změna ekonomických podmínek. Zatímco teorie říká, že bod obratu v CLI signalizuje obrat v referenční řadě, je bod obratu ve skutečnosti složitě determinován komplikovanými procesy. Proto je často nutné vyčkat po několik období, než učiníme definitivní závěr. Je užitečné využít informace o meziročním vývoji CLI.

Standardizovaný BCI je vypočítáván jen pro výrobní sektor. BCI ukazuje dlouhodobý trend průmyslové výroby s šestiměsíčním zpožděním. Zvýšení více než o 100 znamená expanzi, snížení více než o 100 propad; růst méně než o 100 představuje obrat vzhůru a pokles méně než o 100 znamená zpomalení.

(http://stats.oecd.org/mei/default.asp?lang=e&subject=5)

3.1 OECD Business Confidence Indicator (BCI) for Europe — see commentary

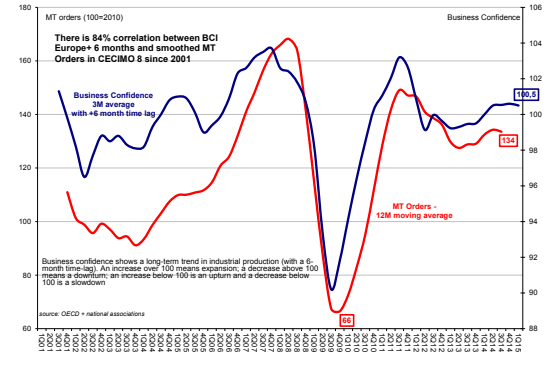

3.2 Nákupní manažerský index (PMI)

V lednu globální výrobní aktivita mírně akcelerovala. Globální PMI vzrostl na 51,7 z prosincových 51,5. Čínská výrobní aktivita na počátku roku 2015 ukazovala na problémy, když sice PMI v lednu slabě posílil na 49,7, ale zůstával pod hranicí 50,0, jež odděluje růst od poklesu. Japonský PMI dosáhl v lednu 52,2, po 52,0 v prosinci. To ukazuje na osmiměsíční stálou expanzi, za kterou vděčí hlavně trvající slabosti yenu. PMI amerického průmyslu vykazuje lednové zpomalení růstu, když index z 55,1 spadl na 53,5.

PMI eurozóny vzrostl v lednu na 51,0, z 50,6 v prosinci, čímž převýšil bleskový odhad z konce ledna. Přestože byl nad šestiměsíční úrovní, převýšil jen o málo hranici 50,0. Indexy signalizovaly akceleraci růstu pro Německo, Nizozemí a Španělsko, zatímco francouzský výkon se již po devět měsíců snižuje. Pokles pokračuje i u Itálie a Rakouska. Mimo eurozónu rostl britský průmysl v lednu díky mírnému oživení exportních objednávek a poklesu cen.

Markit to komentoval takto: *„Průmysl eurozóny vykazuje na začátku roku známky přerušení stagnace, ale míra expanze je nadále nedostatečná, což ospravedlňuje rozhodnutí ECB podniknout drastickou akci na oživení ekonomiky. „Bazuka“ ECB v podobě rozsáhlého kvantitativního uvolňování by měla urychlit ekonomiku eurozóny cestou zlepšení podnikatelské a spotřebitelské důvěry a oslabením eura. Pád měny by měl v nadcházejících měsících zvýšit zisky exportních podniků. Nižší ceny ropy také napomohou omezení výrobních nákladů a redukce nákladů spotřebitelů na paliva více uvolní jejich výdaje za zboží.“*

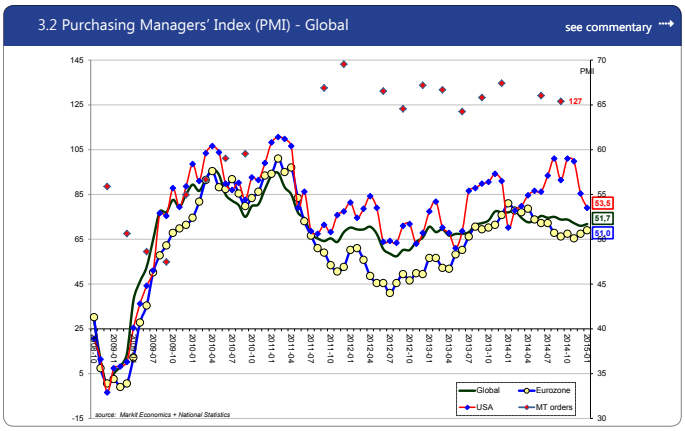

Globální zpráva o výrobě je kompilována na základě podkladů Markit o výsledcích průzkumu zahrnujícího 9 000 obchodních jednotek ve 30 zemích. Souhrnně tyto země představují přibližně 86 % celosvětového výrobního výstupu. Kladené otázky se týkají skutečných událostí a nezakládají se na názorech. Data jsou prezentována ve formě různých indikátorů, kde index nad 50,0 indikuje růst proměnné oproti předešlému měsíci a index pod 50,0 indikuje naopak pokles.

(http://www.markiteconomics. com/Survey/page.mcv/about PMIData

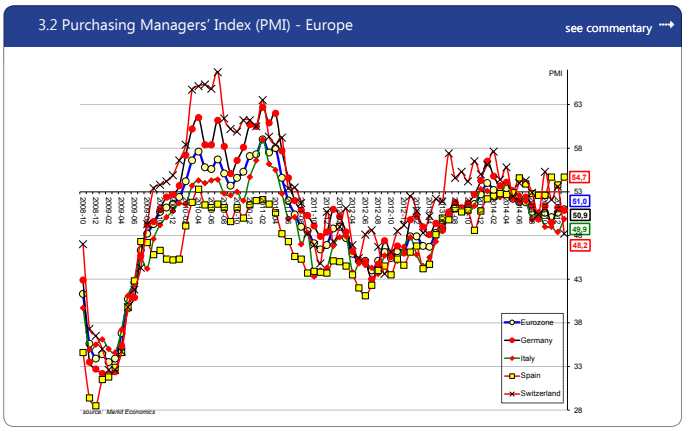

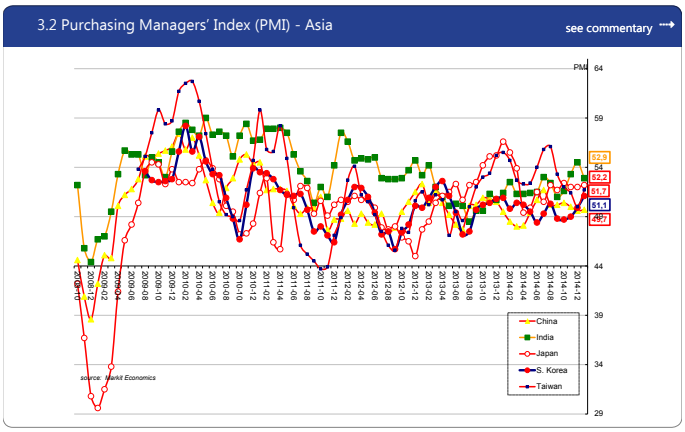

4 MT-IX

V lednu MT-IX vzrostl o 11,0 %. Index dosáhl 20 bodů ve srovnání s prosincovou hodnotou a činil 202 bodů.

Tržní hodnota podniků vyrábějících výrobní stroje se snížila v USA, Brazílii, Švýcarsku a ve Velké Británii. Výrobci v eurozóně, v Jižní Koreji a na Taiwanu vykazují nárůst tržní kapitalizace. Japonští výrobci výrobních strojů zaznamenali rozporné výsledky.

MTIX je index založený na kapitalizaci 23 čelných firem ze seznamu výrobců obráběcích strojů. Kapitalizace do indexu zařazených firem je hodnota vážená podílem obratu z výroby obráběcích strojů na celkových tržbách. Celková kapitalizace počítaná tímto způsobem je pak vážena odhadovaným podílem evropských společností na celosvětovém výstupu v roce 2005.

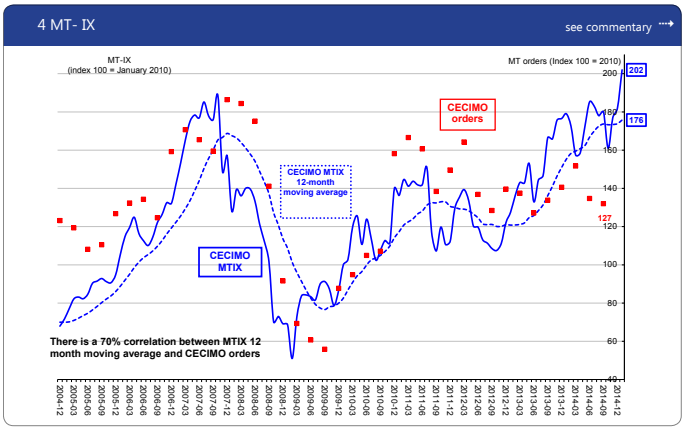

5.3 CECIMO barometr podnikatelského klimatu

Lednový CECIMO barometr podnikatelského klimatu ukazuje na mírné zlepšení perspektivy evropského průmyslu výrobních strojů. Průzkum obsáhl 72 podniků sektoru obráběcích strojů z celé Evropy a byl distribuován respondentům mezi 8. lednem a 15. únorem 2015. Odpovědi na položené otázky jsou analyzovány ve zprávě z hlediska rozdílů („čistý procentní podíl“) mezi firmami hlásícími nárůst a pokles jejich podnikatelské aktivity.

Čistý procentní podíl evropských výrobců obráběcích strojů hlásících dobrou obchodní situaci vzrostl z 18 % v říjnu 2014 na 20 % v lednu 2015. Očekávání společností pokud jde o poptávku, výrobu, export a zaměstnanost též ukazují pozitivní trend. **Zejména má během příštích tří měsíců růst exportní aktivita.** 16 % firem očekává spíše růst než pokles exportu, což je o 13 procentních bodů více než v říjnu.

Evropští výrobci výrobních strojů sdílejí jednotný pohled na tržní příležitosti v Americe a žádná firma neočekává, že by její export do tohoto regionu poklesl. Evropa též zůstává trhem s vysokým potenciálem. **Pomalejší ekonomický růst v Číně zredukoval očekávání firem vyrábějících výrobní stroje, ale v delší perspektivě se do Asie koncentruje největší část světové spotřeby výrobních strojů.** Navzdory pokračujícímu pnutí v Číně a přijetí nových sankcí hodnotí někteří evropští výrobci obráběcích strojů potenciál Ruska a zemí Společenství nezávislých států stále jako velmi dobrý. Na druhé straně, podíl klesajících příležitostí je největší právě v zemích SNS.

V lednu mělo 91 % respondentů zkušenost s omezováním své výroby, oproti 86 % v říjnu. **Nejobvyklejší restrikcí jsou nadále nedostatek schopných pracovníků, nízká úroveň objednávek a překážky ve sféře financování.**

Naši respondenti to komentují takto: *„Financování je stále nejčastějším limitujícím faktorem. Výrobci obvykle očekávají podporu financování, bez ohledu na podmínky na trhu, a my nemáme možnost nabídnout systematické řešení financování". „Ruský trh je téměř zmrazený".*

5.3 CECIMO Business Climate Barometer — see commentary

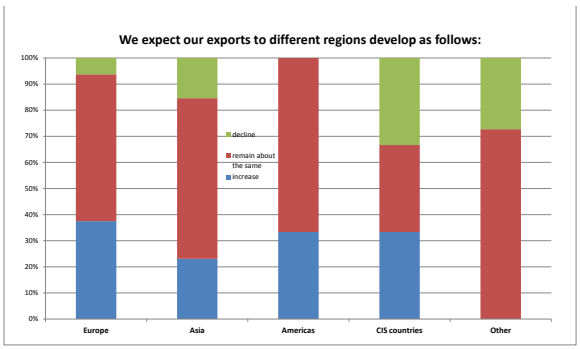

6. Prognóza Evropské komise

Tempo oživení zůstává pomalé, protože se Evropa nadále potýká s dědictvím krize. **Oživení v Evropě a eurozóně v roce 2014 postrádalo dostatečný moment růstu, HDP vzrostl jen o 1,3 %, resp. 0,8 %. Roční růst HDP v EU by měl letos zrychlit na 1,7 % a v příštím roce na 2,1 %, přičemž růst v eurozóně by se měl zvednout na 1,3 % v roce 2015 a 1,9 % v roce 2016.**

Perspektivy růstu v Evropě jsou nadále omezovány slabým investičním prostředím a vysokou nezaměstnaností. Ale již od podzimu 2014 se vývoj klíčových faktorů v krátkodobém horizontu zlepšoval. Ceny ropy klesaly stále rychleji, Euro podstatně oslabilo, ECB oznámila kvantitativní uvolňování a Evropská komise předložila svůj „Investiční plán pro Evropu". Všechny tyto faktory mají na růst pozitivní dopad.

Globální růst za rok 2014 je předpokládán kolem 3,3 %, v roce 2015 by měl akcelerovat na 3,6 % a v roce 2016 pak na 4,0 %.

V USA nabral reálný růst HDP, poháněný hlavně soukromou spotřebou, v průběhu roku 2014 podstatně na síle a nižší ceny energie by měly v roce 2015 zajistit další oživení ekonomiky. Mezi rozvíjejícími se ekonomikami bude Čína rovněž profitovat z nižších cen ropy a růst by měl v tomto roce činit 7 %, čímž se dostává na dlouhodobě udržitelný rovnovážný trend. Naproti tomu výhled růstu pro Rusko, které je závislé na exportu mnoha komodit, se zhoršuje.

Výbor Evropské komise pro ekonomiku a finance (DG ECFIN) zpracovává dvakrát ročně, na jaře a na podzim, makroekonomickou prognózu. Tato předpověď se zaměřuje na členské státy eurozóny a EU, ale zahrnuje i výhled kandidátských zemí a některých relevantních států mimo EU. Každá prognóza má minimálně dvouletý horizont (další rok se přidává vždy při podzimní prognóze) a pokrývá běžný a příští rok. Proces prognózování pracuje se 180 proměnnými a je výsledkem několika iterativních cyklů.

Předpovědi nejsou založeny na centrálním ekonomickém modelu. Místo toho jsou výsledkem analýz, které zpracovávají jednotlivá oddělení DG ECFIN, z nichž každé využívá statistické metody různých stupňů. Předpovědi jsou kontrolovány na konzistentnost, zejména pokud jde o obchodní toky. Proměnné EU a eurozóny nejsou direktivně stanoveny, ale získány agregací prognóz jednotlivých členských států.

Mezi jarní a podzimní prognózou jsou zpracovávány provizorní předpovědi, v nichž je proveden aktualizovaný odhad reálného růstu HDP a inflace pro sedm největších členských států, a to jen pro běžný rok. Provizorní předpovědi převážně využívají modelů založených na indikátorech.

(http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/index_en.htm

Váha členských států v agregátech EU a eurozóny je uvedena na adrese:

(http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/ebt/library?

5.3 CECIMO Business Climate Barometer — see commentary

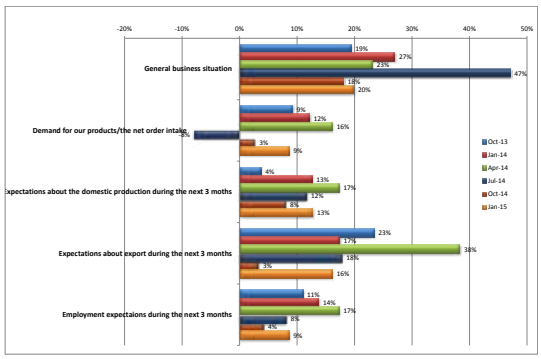

5.3 CECIMO Business Climate Barometer — see commentary

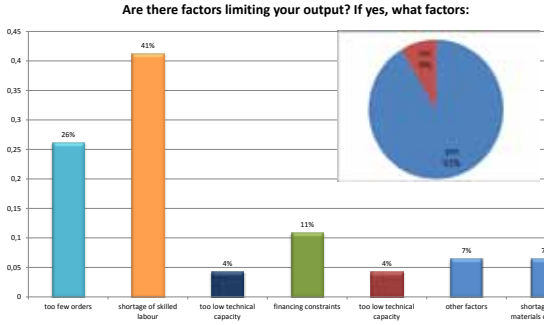

6 European Commission's forecast - 1 — see commentary

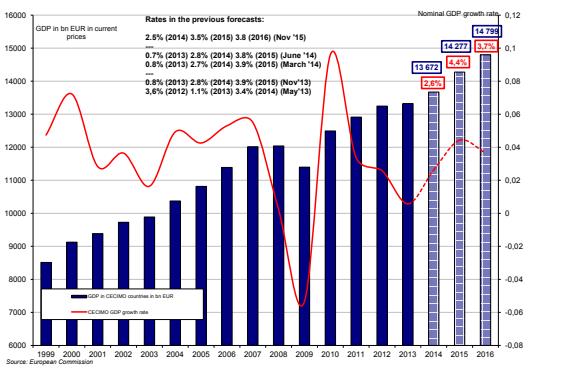

6 European Commission's forecast - 2 — see commentary

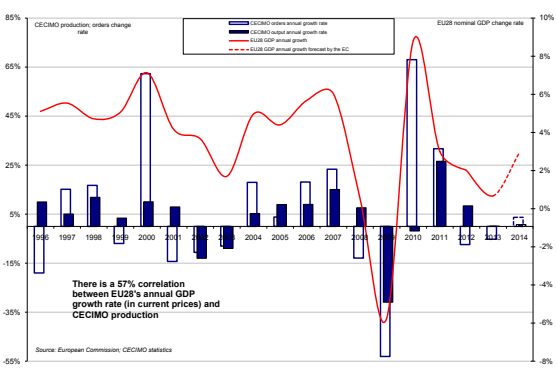

Milánské výstaviště se úspěšně zaplňuje

Na největší mezinárodní veletržní akci roku pro obor obráběcích strojů – EMO Milano 2015 – byla už počátkem roku 2015 objednána výstavní plocha přesahující 90 000 m², což již samo o sobě představuje celkový rozsah výstavy v roce 2009, kdy se tato výstava naposledy v Miláně konala. Seznam vystavovatelů vede samozřejmě Itálie s největším počtem domácích vystavovatelů, následována Německem a Taiwanem.

Po šesti letech se letos opět v Miláně uskuteční EMO, světová výstava obráběcích strojů podporovaná Evropskou asociací průmyslu obráběcích strojů CECIMO. Brány prestižního milánského výstavního centra Fieramilano se otevřou v týdnu od 5. do 10. října 2015.

Výstava EMO, jejíž logo je vlastnictvím asociace CECIMO, se koná každé dva roky. CECIMO si záměrně zvolilo Miláno jako lokalitu alternující s Hannoverem, což je zjevně důkazem tradičně kvalitní práce všech organizačních složek, které se opírají o dlouhodobé zkušenosti z podobných akcí stejnou měrou jako o **vyspělost italského strojírenského průmyslu. Ten v produkci obráběcích strojů zaujímá ve světě čtvrté a v jejich exportu dokonce třetí místo.**

Přes tisíc firem se již v posledních třech měsících roku 2014 přihlásilo k účasti na EMO MILANO 2015. Pokud se tento trend potvrdí, mohlo by se EMO MILANO 2015 zúčastnit o 20 % více vystavovatelů ve srovnání s předchozí výstavou v roce 2009. Na seznamu zaregistrovaných se na pomyslné nejvyšší příčce umístily firmy italské, následovány německými. Třetí místo patří výrobcům z Taiwanu, kteří se vyznačují velkým počtem předváděných exponátů, dále pak následují vystavovatelé ze Švýcarska a z Číny. Právě tato sestava vystavovatelů není v současné době žádným velkým překvapením.

Výstavní haly na výstavišti Fieramilano poskytnou plochu **největším světovým výrobcům obráběcích strojů, robotů, automatů, aditivních strojů, příslušenství a technologických řešení, reprezentujícím průmyslový komplex s celkovým obratem 64 miliard Euro.**

„EMO bylo vždy považováno za nejvýznamnější událost, která umožňuje výrobcům a obchodníkům udržet si kontakt s trendy v oblasti nejmodernějších výrobních technologií" – říká Pier Luigi Streparava, kterého asociace CECIMO jmenovala generálním komisařem EMO MILANO 2015. „Proto jsme se rozhodli zařadit na seznam technologických produktů na této světové výstavě také aditivní výroby, což je jedna z technologií, které čeká v budoucnu mohutný rozvoj a na které se nyní výrobci a obchodníci obzvlášť zaměřují."

A nyní pár statistických údajů. Očekává se, že se EMO MILANO 2015 zúčastní více než **1 600 vystavovatelů** a jejich stánky a expozice si přijde prohlédnout na **150 tisíc návštěvníků z více jak 100 zemí světa**. Tato čísla naznačují, že se opět bude jednat o veletržní akci, která svými parametry předčí celou řadu srovnatelných výstav. Nezapomínejme také, že Miláno bude už od května rovněž dějištěm **světové výstavy EXPO Milano 2015 a město se na tuto událost dlouho a pečlivě připravovalo.** Při této příležitosti se tedy Miláno pochlubí například kompletně zrenovovaným centrem a výrazně zlepšenými dopravními podmínkami, hlavně díky posílení veřejné dopravy, která představuje při podobně významných událostech konaných ve velkých městech vždy značný problémem.

Webová stránka Expo 2015 nabídne návštěvníkům výstaviště Fieramilano řadu atraktivních doprovodných akcí. Konkurence dvou vrcholných výstavních událostí vytvoří jistě v tomto směru výjimečně přitažlivou synergii pro statisíce návštěvníků, kteří se sjedou do Milána doslova ze všech koutů světa.

„Jako organizátoři strojírenského veletrhu EMO" – říká Pier Luigi Streparava – „jsme využili souběhu dvou velkých výstav jako příležitosti pro navazující aktivity a speciální služby. Například program **Pohostinnost** nabídne možnosti rezervace ubytovacích kapacit pro návštěvníky EMO MILANO 2015. Už koncem prosince 2014 jsme aktivovali webovou stránku, na níž je možno si zajistit ubytování v Miláně a jeho okolí, jak na období před vlastní výstavou, tak v jejím průběhu i po jejím skončení. K tomu nabízíme i rezervaci parkovacích míst" uzavírá Pier Luigi Streparava. Nutno podotknout, že pro eventuální zájemce o účast na výstavě EMO i EXPO jsou sice připraveny hojné ubytovací kapacity, přesto je ale třeba uskutečnit rezervaci co nejdříve, neboť je očekáván zcela mimořádný příliv návštěvníků, kteří budou mít zájem spojit profesní zaměření své cesty s návštěvou světové výstavy, jež patří vždy k neopakovatelným zážitkům.

Generální ředitel Italské asociace výrobců obráběcích strojů a robotů UCIMU, která je nejvýznamnějším partnerem CECIMO při organizaci výstavy EMO Milano 2015, pan Alfredo Mariotti, k tomu dodává: „Po krizovém roce 2013 znamenal rok 2014 nárůst výroby (+ 4,6 %) i spotřeby (+8,2 %) obráběcích strojů v Itálii. V roce 2015 se předpokládá další růst o 4,6 %, v roce 2016 pak o 5,9 % a v roce 2017 o 8,1 %. Tato čísla i vývojové trendy ostatně potvrzuje i prestižní statistická instituce Oxford Economics.

A na závěr snad jen ještě jedna informace pro vystavovatele i návštěvníky: přehled speciálních služeb, reklamní videa a hudební nahrávky skupiny EMOTION 2015, která vydala CD na podporu a propagaci této výstavy, jsou dostupné na webové stránce www.emo-milano.com.

Veletrh MACHINE TOOL v Jakartě

Jmenovaný veletrh se uskutečnil v závěru roku 2014 na výstavišti Jakarta International Expo Kemayoran a svým zaměřením byl spíše všeobecným strojírenským veletrhem, neboť zahrnoval různé obory strojírenství od obráběcích a tvářecích strojů, až po elektronické součásti, měřicí přístroje, ochranné pomůcky apod. Svou velikostí patří zcela jistě spíše mezi menší výstavy, nicméně, jak už bývá v Asii zvykem, počet návštěvníků byl poměrně vysoký a jejich zájem o problematiku intenzivní.

PaeDr. Karel Doubrava, PILOUS – TMJ s.r.o.

České firmy se prezentovaly na společném stánku, který realizovala firma Zephyr, s.r.o. a jejich účast byla podpořena ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky v rámci projektu českých oficiálních účastí. Celkem se zúčastnilo 10 společností, z nichž bylo 5 členů SST. Akciová společnost **Strojimport** zde představila stroj od firmy LICHNA TRADE CZ Sviadnov. Dalšími vystavovateli byly: **Šmeral Brno, a.s., TOS Kuřim-OS, a.s., TOS Varnsdorf, a.s. a Weiler Holoubkov s.r.o.** Z nečlenských firem vystavovaly tyto společnosti – DEL Žďár nad Sázavou (společně s česko-indonéskou firmou Cekindo), **Narex Ždánice, spol. s r.o.** (od ledna 2015 se tato společnost stala novým členem SST), N. KO Mladá Boleslav (i s přítomností svého místního zástupce) a Transroll Břeclav. Desátým účastníkem společné expozice České republiky byl Svaz strojírenské technologie.

První den veletrhu stánek navštívili zástupci české ambasády v čele s panem velvyslancem PhDr. Tomášem Smetánkou a panem obchod-

ním radou Janem Jandou, MBA, aby se seznámili s profilem zúčastněných firem a s jejich výrobním programem. Slavnostně pak zahájili českou oficiální účast na tomto veletrhu. Oba se den poté také zúčastnili slavnostního večera v hotelu Borobudur, který uspořádal realizátor české účasti a kam byli pozváni nejen zástupci vystavujících českých firem, ale i jejich obchodní partneři z Indonésie a zástupci tisku.

Na tomto místě je třeba vysoce hodnotit vstřícný přístup obou diplomatů a jejich snahu všemožně podporovat představitele českých firem na výstavě. Zejména pan obchodní rada Janda opakovaně nabízel pomoc a rady při orientaci na tomto rozsáhlém a komplikovaném trhu.

Rovněž pracovníci realizační firmy ZEPHYR s.r.o. se svých úkolů zhostili více než se ctí. Jediné, co by se snad dalo vytknout, byla kvalita konstrukce stánku. Zde je však nutné si uvědomit, že výběr kvalitních materiálů zejména v oblasti Asie představuje poměrně velký problém a realizátor mnoho možností v tomto směru pravděpodobně nemá.

Záběr na českou expozici

Na hodnocení úspěšnosti a přínosu tohoto veletrhu pro další obchodní činnost zúčastněných firem v Indonésii je zcela jistě ještě příliš brzy. Některé z nich nicméně již přímo na výstavišti navázaly či rozvinuly nadějné kontakty. Tak například společnost TOS Kuřim si zde našla nového zástupce pro region, DEL na místě dolaďoval předem rozpracovaný projekt, WEILER prakticky uzavřel dohodu na dodávku vrtačky do firmy Siemens, atd.

Jinak se návštěvníci veletrhu zajímali i o další vystavující české firmy a jejich produkty, které byly prezentovány mimo jiné i prostřednictvím banneru SST a dalších propagačních materiálů. U mnohých z nich bylo patrné, že české stroje znají a ty mají v Indonésii stále dobrý zvuk. Místní odborníci také velice dobře znají Mezinárodní strojírenský veletrh v Brně, jehož se někteří v minulosti účastnili jako vystavovatelé.

V květnu 2015 se v Indonésii bude konat další významná výstava, která se svým profilem ještě více blíží potřebám zúčastněných firem, neboť je téměř výhradně zaměřena na obráběcí a tvářecí stroje.

Veletrh IMTEX proběhl ve dnech 22.–28. ledna 2015 na výstavišti BIEC v Bangalore.

Výstava prezentující obor obráběcích strojů a nástrojů je organizována jednou za dva roky. V mezidobí se ve stejném termínu pod stejným názvem a na stejném výstavišti koná specializovaná výstava tvářecích strojů.

Ing. Bedřich Musil, SST

Letošní ročník IMTEX 2015 a Tooltech 2015 se uskutečnil v pěti rozlehlých halách výstaviště BIEC. Vystavovali zde jak výrobci obráběcích strojů a nástrojů samostatně, tak obchodní zástupci výrobců orientovaní na indický trh. **Na výstavě se prezentovali všichni nejvyspělejší výrobci z Evropy, Japonska, USA, Číny, Taiwanu, Jižní Koreje a dalších zemí.** V porovnání počtu prezentovaných firem a vystavovaných strojů byl oproti obdobným výstavám celkový počet exponátů-strojů menší. **Pokud budou porovnány největší světové výstavy oboru, patří IMTEX co do počtu vystavovatelů, celkové výstavní plochy a počtu návštěvníků na čtvrté místo za výstavami EMO Hannover, CIMT Peking, JIMTOF Tokyo a IMTS Chicago.**

Na veletrhu se představily rovněž **světové svazy výrobců obráběcích strojů a nástrojů, kde bylo zastoupeno celkem 10 organizací.** Mimo stánek evropského sdružení CECIMO zde měli expozice jeho členové z Německa, Anglie, Španělska a také Svaz strojírenské technologie. Z mimoevropských asociací zde byla zastoupena Indie, USA, Čína, Japonsko, Korea a Taiwan.

Česká účast na výstavě

Čeští výrobci se na veletrhu IMTEX prezentovali různou formou. **Součástí společné oficiální české expozice byly například firmy WEILER Holoubkov, N. KO, KOVOSVIT MAS, PILANA METAL, Slovácké strojírny-TOS Čelákovice a Strojimport – TOSHULIN a také Svaz strojírenské technologie. Samostatné stánky měly TOS Kuřim, ČKD Blansko, DORMER-PRAMET, Gearspect a FERMAT. Pod křídla svých indických zástupců se naopak uchýlily ARGO-HYTOS, TOS Varnsdorf, TOSHULIN, TAJMAC-ZPS a ŠKODA MT.**

Jednání během výstavy

V průběhu veletržních dnů proběhla celá řada jednání se zájemci z řad potenciálních zákazníků, se zástupci světových oborových svazů a českých výrobních podniků působících na indickém trh nebo s představiteli organizátora veletrhu.

Z celkového počtu **78 uskutečněných kontaktů** byly předány záznamy jednotlivým členským podnikům SST. Uskutečnila se rovněž jednání s indickými zástupci českých výrobců na indickém trhu. Šlo především o představitele firem **BATLIBOI LTD, EMPIRE Machine Tools, PRASAD NC Machine Systems, HEI (Hindustan Export and Import Corporation), C.P.Agencies, Quattro Engineering India Ltd.**

Propagace Mezinárodního strojírenského veletrhu Brno

V rámci expozice SST byla důsledně uskutečňována **propagace výstavy MSV Brno 2015. Na stánku byl umístěn oficiální plakát MSV 2015, jak je ostatně patrno i z fotodokumentace, a propagační materiály k této výstavě. V celém průběhu výstavy byly předávány informace o možnosti účasti na tomto veletrhu, a to jak z pohledu účastníka-vystavovatele, tak i jejího návštěvníka.** Výstava MSV je mezi indickými vystavovateli známa, především po ročníku MSV 2012, kdy byla Indie oficiálním partnerem výstavy.

V souvislosti s propagací výstavy MSV proběhlo **jednání s čelnými představiteli čínské hospodářské komory China Council for Promotion of International Trade (CCPIT).** Tato organizace má dlouhou tradici podpory mezinárodního obchodu a marketingu a má jako jedna z mála v Číně celostátní působnost. Je to nejvhodnější partner pro kontakt s čínskými firmami mimo sféru vlády a jednotlivých ministerstev. Představitelé CCPIT, pánové Jacky Gai a Zhou Haiming, navrhli oficiální jednání o možné spolupráci se SST. **Velký zájem mají o uzavření smlouvy týkající se účasti čínských firem na výstavě IMT 2016.** Mají již podepsanou smlouvu o spolupráci se společností Veletrhy Brno na MSV. V této souvislosti jim bylo sděleno, že další vzájemná spolupráce a konkretizace obou smluv mohou být předmětem jednání v průběhu výstavy CIMT 2015, která se bude konat v dubnu v Pekingu.

Celkové zhodnocení výstavy

K přednostem výstavy rozhodně patřila její **rozsáhlá výstavní plocha, velký počet vystavovatelů i návštěvníků z celého světa.**

K nedostatkům lze počítat **celkově menší počet exponátů v porovnání k počtu zastoupených firem a poměrně nekoncepční uspořádání jednotlivých firemních prezentací.** Přestože byla výstava označována jako IMTEX a Tooltech, byli vystavovatelé nástrojů poměrně neuspořádaně rozmístěni ve všech halách. Pro prezentaci různých typů obráběcích strojů to bohužel platilo také. Navzdory deklarované specializaci zde bylo zastoupeno také hodně výrobců tvářecích strojů. Nedostatkem výstavy byl rovněž nepořádek a snížené hygienické standardy v jednotlivých halách, což významným způsobem kazilo dojem z veletrhu.

Závěr

Pokud se chce zahraniční výrobní podnik na indickém trhu etablovat, neměl by v žádném případě na této výstavě chybět, protože zde především potká přímé zákazníky, ale může si také dohodnout zastupování u nejvhodnějšího obchodního zástupce specializovaného na různá odvětví indického strojírenství.

Zástupci výrobních podniků doprovázeli českého velvyslance při návštěvě v Rostovské oblasti

Počátkem března uskutečnil velvyslanec ČR v Ruské federaci J. E. Ing. Vladimír Remek pracovní cestu do Rostova na Donu. Hlavním cílem návštěvy byla podpora českých ekonomických zájmů v oblasti. V rámci svého pracovního pobytu se sešel s gubernátorem oblasti, předsedou parlamentu a vedoucími zástupci městské administrace tří měst Rostovské oblasti. Velvyslance na jeho cestě doprovázela podnikatelská mise složená ze zástupců deseti významných českých firem. Během svého pobytu v oblasti velvyslanec navštívil společný česko-ruský podnik na výrobu obráběcích strojů – jednu z nejvýznamnějších zahraničních investic v oblasti.

Rostovská oblast je perspektivní příhraniční region, který se těší zvýšené podpoře, ať již formou rozpočtových federálních přesunů nebo v podobě pobídek pro soukromé investory.

Rostov na Donu je největší město na jihu evropské části Ruské federace s více než 1 milionem obyvatel. Nachází se poblíž Azovského moře, asi 100 km od hranice s Ukrajinou. Pracovní pobyt velvyslance v regionu navázal na předchozí prezentaci Rostovské oblasti, která proběhla na ZÚ v Moskvě v říjnu 2014.

Během svého pobytu v Rostově se velvyslanec sešel s nejvyšším představitelem oblasti gubernátorem V. Golubjevem a starostou města Rostova S. Gončarem. Jednáním byli na ruské straně dále přítomni vysocí představitelé místní samosprávy včetně předsedy parlamentu, zástupce MZV RF a ekonomických ministrů vlády Rostovské oblasti. Na české straně se uvedených jednání kromě velvyslance zúčastnil vedoucí ekonomického úseku ZÚ Moskva Martin Bašta.

Velvyslance v rámci podnikatelské mise doprovázeli zástupci těchto českých firem: Corpus Group, ČKD Group, Eurositex, Inekon, Invea-Tech, KOVOSVIT MAS, MINIB, PPF Real, PSJ a TVD.

Při jednáních s gubernátorem oblasti, respektive se starostou města, se obě strany shodly na významu společné česko-ruské investice do **závodu na výrobu obráběcích strojů „MTE KOVOSVIT MAS“**, který se nachází ve městě Azov v Rostovské oblasti. Do tohoto společného podniku, který si velvyslanec osobně prohlédl, bylo zatím investováno cca 800 milionů rublů (cca 335 mil. Kč). Ve společném závodě se aktuálně realizuje montáž střední kategorie obráběcích strojů v počtu cca 100 ks ročně s využitím českých technologií, přičemž obchodní aktivity závodu úspěšně narůstají a probíhá další expanze výrobních kapacit. Velvyslanec při jednáních připomněl, že v říjnu 2014 o projektu vzhledem k jeho důležitosti jednal také na federální úrovni s ministrem průmyslu a obchodu Ruska D. Manturovem. Ten projekt osobně sleduje, a to zejména proto, že se v současné době jedná asi vůbec o nejvýznamnější příklad úspěšně probíhající lokalizace výroby na území Ruské federace v segmentu obráběcích strojů.

V rámci svého pobytu v oblasti velvyslanec také zahájil podnikatelské fórum.

Vzhledem k dobře se rozvíjející vzájemné ekonomické spolupráci projevila ruská strana zájem o případné ustavení pracovní skupiny v rámci mezivládní komise Ruská federace-Česká republika, která by mohla některé klíčové projekty dále detailně rozvíjet.

Zpracováno na základě zprávy ZÚ ČR Moskva

Velvyslanec Vladimír Remek na návštěvě společnosti MTE KOVOSVIT v ruském Azově.

JAPONSKO – náročný, ale solidní obchodní partner

Japonsko představuje třetí největší a druhou nejvyspělejší ekonomiku světa, je pátým největším vývozcem a dovozcem na světě, ale také významným investorem v České republice. Ve sféře obráběcích a tvářecích strojů je Japonsko na třetím místě z hlediska objemů dovozu do České republiky s podílem 7,39 % za rok 2014.

Hrubý domácí produkt Japonska činí v přepočtu 100 bilionů Kč – je zde nejvyšší počet domácností s vysokou kupní silou a třetí nejvyšší počet milionářských domácností, a to 1,2 milionu. Zaměstnanost i příjmy jsou zde nad průměrem zemí OECD. Japonsko se dále umístilo na pomyslné 29. příčce ze 185 zemí co do snadnosti obchodování (pro srovnání, Česká republika skončila v rámci tohoto hodnocení až na 44. místě).

Firmy z ČR, které na japonský trh úspěšně pronikly, působí zejména v oblastech **přesného strojírenství, pokročilých technologií a IT** služeb. Své rozhodnutí vstoupit na japonský trh zpětně hodnotí jako velmi pozitivní a často strategicky důležitý krok a jejich zkušenosti se mohou stát dobrým vodítkem pro potenciální zájemce o expanzi do této zajímavé země.

Japonští zákazníci patří k nejnáročnějším. Jednání s nimi jsou časově náročná, vyžadují perfektní kvalitu, kontinuální inovaci a trpělivost. Při jednáních je třeba dbát všech ujednaných detailů. Veškeré schvalování je pečlivě posuzováno a trvá obecně déle, než jak jsou obchodníci zvyklí odjinud. **Cena v Japonsku hraje menší roli**, než jak tomu bývá v České republice, protože za kvalitu si je zdejší zákazník ochoten připlatit. Náročnost japonských zákazníků navíc dle vyjádření manažerů firmě pomůže posunout své produkty na špičkovou úroveň, čehož lze následně výhodně využít i na ostatních trzích. **Japonci upřednostňují dlouhodobá obchodní partnerství před jednorázovými obchody.**

Výhody japonského trhu nekončí u jeho velikosti a vysoké kupní síly obyvatelstva. Ta je s druhým nejvyšším počtem bohatých domácností na světě (5,9 milionu) opravdu značná. Dalším plusem je **pověst Japonska jako technologické velmoci**, které se těší u sousedních zemí (Čína, Korea a další státy jihovýchodní Asie). To z něj dělá ideální místo pro založení asijské centrály jakékoliv technologicky orientované firmy, neboť jde o velmi výhodnou lokalitu pro další expanzi v celé asijsko-pacifické oblasti.

Pro zjednodušení vstupu na japonský trh používá řada firem zástupce se znalostí japonského prostředí a jazyka. Je nezbytné mít veškerou podporu, materiály a návody

v japonštině. Anglicky hovoří méně lidí, než se obvykle předpokládá. Najít vhodného partnera či zástupce patří k základním předpokladům úspěchu.

Při vstupu na japonský trh je pro firmu s omezenými zkušenostmi důležité kontaktovat příslušné místní odvětvové sdružení. (Pro české výrobce obráběcích strojů je to **Japonská asociace výrobců obráběcích strojů JMTBA – Japan Machine Tool Builders´ Association)**. Poradenství je pro takto odlišný trh zcela nezbytné. Často se také vyplatí v**ypracovat si nejdříve kvalitní studii trhu pro dané odvětví a absolvovat předběžně několik úvodních schůzek s partnery v Japonsku.**

Pro Japonce je velmi důležitý osobní styk, který e-mail nebo telefon nahradit nemůže. Doslova platí, že pro další vývoj obchodního vztahu je nutné osobní jednání. Pro japonské obchodníky je důležitá solidnost a spolehlivost – veškeré získané informace si pečlivě ověřují. Je proto třeba se vyvarovat jakýchkoliv nečestných praktik. Nevyplácejí se. Hrozí totiž ztráta důvěry u obchodního protějšku a navíc riziko, že se špatná pověst rozšíří. V Japonsku, kde si firmy své partnery důkladně ověřují a dají na doporučení, způsobí sebemenší byť i drobný podvod veliké potíže a příslušný partner se okamžitě stane nedůvěryhodným. Od počátku je třeba budovat si co možná nejpozitivnější renomé.

Zpracováno na základě zprávy obchodního oddělení ZÚ České republiky v Tokiu.

---

135 Ústav výrobních strojů a zařízení

Výzkumné centrum pro strojírenskou výrobní techniku a technologii

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Vyhlášení vítězů soutěže Česká inovace

V úterý 24. února 2015 byli v Národní technické knihovně vyhlášeni vítězové jednotlivých kategorií soutěže Česká inovace. V kategorii Inovační nápad zvítězil projekt Pohybový závitový mechanizmus Doc. Ing. Vladimíra Andrlíka, CSc. z Ústavu výrobních strojů a Výzkumného centra pro strojírenskou výrobní techniku a technologii (Research Center of Manufacturing Technology – RCMT) Fakulty strojní Českého vysokého učení technického v Praze.

Bc. Ester Kopecká, PR Manažerka, DiS.

Vítěz kategorie Inovační nápad soutěže Česká inovace Doc. Ing. Vladimír Andrlík, CSc., na fotografii zcela vlevo

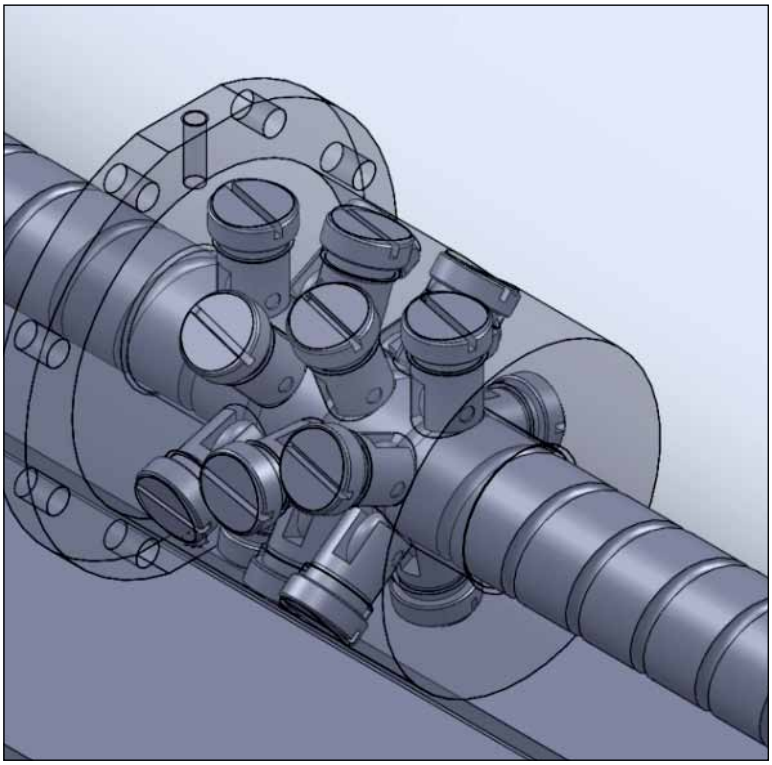

PMZ – pruhledna matice

Kuličkové šrouby převádějí rotační pohyb na přímočarý. Princip převodu pohybu je u kuličkových šroubů založen na odvalování kuliček mezi závitovým profilem šroubu a matice. Oběh kuliček při nízkých zatíženích často není plynulý, protože kuličky mají v místě vzájemného kontaktu protiběžný pohyb a chod převodu je tím ovlivněn. Tento nedostatek může být odstraněn nově navrženým pohybovým závitovým mechanizmem, který využívá odvalování jednotlivých oddělených kladiček v profilu závitu pohybového šroubu. Jeho konstrukce, možnost regulace předepnutí kladiček a tím i nastavení tuhosti pohybového závitového mechanismu při možnosti volby vhodného profilu závitu pohybového šroubu slibují vysokou užitkovost a spolehlivost. Pohybový závitový mechanismus ostatně získal již v roce 2014 ocenění Nejlepší spolupráce roku, o čemž jsme informovali v prosincovém čísle našeho časopisu.

Cílem soutěže je ocenit autory perspektivních inovací a podpořit jejich další uplatnění v praxi. Ocenění jsou udělována v pěti kategoriích – Inovační nápad, Nadějná inovace, Inovační hvězda, Inovativní firma a Inovace ve veřejné správě. Dále jsou vyhlašovány dvě speciální ceny, a to Speciální cena za společenskou prospěšnost inovace a Speciální cena za kreativitu.

Záštitu nad soutěží Česká inovace převzali Technologická agentura České republiky, MVDr. Pavel Bělobrádek, Ph.D., místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace, Ing. Jan Mládek, CSc., ministr průmyslu a obchodu, prof. Ing. Jaromír Veber, CSc., náměstek ministra pro vysoké školství a výzkum.

Ústav výrobních strojů a zařízení

Výzkumné centrum pro strojírenskou výrobní techniku a technologii

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

KOVOSVIT MAS a ČVUT v Praze – další krok v úspěšné spolupráci.

Výzkumné centrum pro strojírenskou výrobní techniku a technologii (RCMT) při Ústavu výrobních strojů a zařízení Fakulty strojní ČVUT v Praze rozšířilo své vybavení určené pro aplikovaný výzkum o obráběcí soustruh z produkce společnosti KOVOSVIT MAS, a.s.

Iva Ruskovská, tiskový servis KOVOSVIT MAS, a.s

Dne 27. března 2015 se uskutečnilo slavnostní předání stroje společnosti KOVOSVIT MAS, a.s. vedení Ústavu výrobních strojů a zařízení Fakulty strojní Českého vysokého učení v Praze. *„Dlouhodobě spolupracujeme a finančně podporujeme vědecké instituce, včetně systému vzdělávání mladé generace. S tímto ústavem máme dobré zkušenosti přinášející i hmatatelné výsledky. Moderní multifunkční stroj z naší dílny bude dalším, který jsme dlouhodobě zapůjčili pro účely aplikovaného výzkumu,“* uvedl předseda představenstva KOVOSVIT MAS, a.s. František Komárek. Konkrétně se jedná o **soustruh SP 430, který bude k dispozici studentům a odborníkům, aby své teoretické znalosti měli možnost ověřovat přímo v praxi na strojích.** *„Pro naši laboratoř je to velký přínos. Soustruh budeme využívat především k realizaci experimentů pro konkrétní výzkumné aktivity, jako je například interní aplikovaný výzkum, výzkum v rámci projektové spolupráce, aktivity spojené s výrobou dílců a interní výrobou,“* vysvětluje Ing. Matěj Sulitka, Ph.D., vedoucí projektů spolupráce RCMT.

„Obě instituce spolupracují již od roku 2000. Společnost KOVOSVIT MAS, a.s. stála u vzniku RCMT, které podpořila nejen finančně, ale i motivačně, návrhy na řešení konkrétních technických témat,“ připomněl vedoucí pracoviště Ing. Petr Kolář, Ph.D. V tomto duchu chtějí oba partneři pokračovat ve spolupráci i do budoucna.

MAS KOVOSVIT MAS machine your future

Ing. František Komárek a Ing. Jan Smolík, Ph.D. při předávce stroje

Teď už stačí jen slavnostně přestřihnout pásku

Jak na problémy technického vzdělávání i bez duálního systému

Ing. František Kamlach, ředitel VOŠ, SŠ a COP Sezimovo Ústí

Kritika odborného vzdělávání

Firmy, které hledají schopné absolventy technických oborů, stojí před těžko řešitelným problémem. Absolventů žádaných specializací na odborných školách a učilištích je málo a navíc často nebývají dostatečně připraveni na praxi. Mezi nejčastěji žádané strojírenské profese s nedostatkem absolventů patří zámečníci, svářeči, obráběči kovů, seřizovači a programátoři CNC strojů.

Důsledkem jsou potom snahy zaměstnavatelů hledat rychlé a přímé řešení, a to s využitím principů duálního systému fungujícího v sousedním Rakousku nebo Německu. A nelze se firmám a zaměstnavatelům divit. Průzkumy ukazují, že firmy neočekávají ani v příštích pěti až deseti letech zlepšení současného stavu. Hlavní důvod vidí v obecném nezájmu mladých lidí o studium technických oborů a v neúčinných dílčích snahách státu o lepší propagaci technických oborů a o jejich zatraktivnění.

Příčiny hledejme na přelomu století

Vzdělávání je dlouhodobý proces s řadou faktorů a změny koncepcí a trendů se ne-

projevují okamžitě, ale až s delším odstupem času. Pokud tedy hledáme příčiny současné situace odborného vzdělávání, musíme se dívat na systémové změny, ke kterým došlo na přelomu století.

Před rokem 2000 se v rámci snah o reformu odborného vzdělávání objevila řada kvalitních studií a projektů zaměřených na posun od velké sumy vědomostí k měřitelným dovednostem absolventa, a to s využitím metod a forem vycházejících z učení se praxí – „learning by doing“. Byly nastaveny modely poskytující školám širší možnosti utvářet své vlastní vzdělávací programy ve spolupráci se zaměstnavateli, a to s vysokým podílem praktických činností. Nově zaváděné „klíčové dovednosti“ byly aplikovány jako nástroj rozvoje odborných dovedností. Výstupem těchto změn byla Bílá kniha a čekalo se na implementaci navrhovaných a experimentálně ověřovaných změn. A čekalo se dlouho.

Po roce 2000 můžeme sledovat silný příklon ke „školskému pojetí“ odborného vzdělávání – sice na obdobných principech, ale s jiným obsahem a záměrem. Odborným školám jsou předepisovány rámce širokého všeobecného vzdělávání, z klíčových dovedností se staly obecněji definované „klíčové kompetence“, prostor pro zavedení vyššího podílu odborných předmětů a činností je omezen a limitován výstupy (například shodná maturitní zkouška jako na gymnáziích). Podíl odborné praxe u tříletých učebních oborů je redukován ve prospěch všeobecně vzdělávacích předmětů – učni si v rámci koncepce široké uplatnitelnosti prohlubují vědomosti z dějepisu, biologie, chemie apod. Bylo jen otázkou času, kdy se propad odbornosti projeví v nespokojenosti zaměstnavatelů.

Existující dilema

Dovednosti a znalosti absolventa jsou velkým dilematem současného odborného vzdělávání.

Absolvent dle státní koncepce má základní odborné znalosti a dovednosti a má široký všeobecný a poměrně hluboký základ, který mu umožní s podporou klíčových kompetencí celoživotní vzdělávání v různých profesích a oblastech lidské činnosti a připraví jej tak na dynamické změny trhu práce a častou změnu profesního uplatnění i ve vlastní profesi.

Absolvent z pohledu zaměstnavatelů a požadavků trhu práce je okamžitě použitelný odborník v pracovních pozicích, na které byl připravován, a disponuje vzděláním a dovednostmi, které zajišťují jeho další odborný růst a specializaci v rámci oboru a firmy. Navíc má díky posílené praxi ve firmách vypěstovány základní zaměstnanecké dovednosti.

Nelze se tedy divit, když zaměstnavatelé v současné době kritizují to, že je preferován první model, kdy všeobecná složka zabírá značnou část výuky na úkor odborné, kdy obsah výuky umožňuje jen omezené činnostní a praktické formy a kdy požadovaný výstup je taxativně určen státem na stejné úrovni jako u ryze všeobecných škol ve smyslu shodných požadavků státní maturity. U tříletých oborů s výučním listem je sice situace lepší, i když z pohledu firem také nedostatečná vzhledem k preferenci všeobecného vzdělávání i na tomto stupni.

Dilema počtu žáků představuje další faktor, který momentálně asi nikdo nezmění. Jedná se o silný demografický pokles obecně a tudíž i o pokles počtu potenciálních žáků vstupujících do odborné přípravy. Problém je obzvlášť naléhavý, neboť jsou zakládány nové „netechnické“ školy a stávající všeobecné školy, včetně lyceí, naplňují své maximální kapacity bez omezení. Proto zaměstnavatel jen těžko najde „své“ zaměstnance mezi „učni“, tedy žáky tříletých učebních oborů, ale spíše mezi maturanty, kteří ale mají státem, vzhledem k požadavkům státních maturitních zkoušek, nastavenou laťku stejně jako žáci gymnázia.

Jak z toho? Spasí nás duální systém?

Současný problém a nedostatky odborného vzdělávání vnímají zaměstnavatelé v kontextu dalších problémů, jako je minimální vliv zaměstnavatelů na strukturu otevíraných oborů, nejednotnost přístupu, způsob financování vzdělávání bez zohlednění uplatnitelnosti absolventa apod. Čas běží, systémové změny jsou v nedohlednu, a tak se stále častěji otevírá diskuse nad tím, zda by nebylo možné přenést rakouský (německý) duální systém do České republiky s tím, že by si firmy samy zajišťovaly odborný výcvik a vzdělávání „svých“ absolventů za finanční podpory státu (přímá finanční podpora, úlevy na daních apod.).

Duální model přizpůsobený podmínkám České republiky a jeho možná rizika

Již první analýzy ukazují, že uplatnění této jistě inspirativní myšlenky v plošném měřítku v rámci České republiky nese sebou jistá rizika. Možná největší z nich spočívá v tom, že pracně – a přiznejme si i nákladně – budované odborné školství se svými nespornými výhodami bude znehodnoceno. Duální systém není jednoduše přenosný respektive „zkopírovatelný“ do podmínek České republiky. Hospodářská komora České republiky proto prosazuje vybudování tzv. kvalifikačního modelu vzdělávání, který vychází z principů duálního systému ve smyslu maximalizace rozsahu odborné přípravy ve firmách, avšak přizpůsobeného našim podmínkám. **Kvalifikační model tedy znamená přenos vybraných prvků duálního systému aplikovatelných u nás.** Můžeme zde najít progresivní vize, jako je například podíl zaměstnavatelů na rozhodování o tom, jaké obory vzdělání a v jakých počtech budou otevírány v daném školním roce. V některých zemích se tak již zcela přiměřeně děje, příkladem je třeba Švýcarsko. V České republice by to ovšem vyžadovalo těžko politicky prosaditelnou revizi současného stavu – viz neřešená problematika víceletých gymnázií, lyceí.

Velká pozornost je věnována výcviku v praktických dovednostech žáků

Další vize kvalifikačního modelu se vlastně již nyní naplňují a není k tomu třeba zavádět duální systém. V současné době můžeme přinést řadu příkladů dobré spolupráce mezi školami a výrobními podniky. Jedná se o to, že zaměstnavatelé mají možnost určovat obsah praxe (výcviku) žáků v rozsahu rámcových vzdělávacích programů a školních vzdělávacích programů, může jim být svěřena část praxe (výcvik) ve 2. a 3. ročnících, mají možnost podílet se na přípravě obsahu závěrečných zkoušek a jejich zástupci se mohou účastnit všech praktických zkoušek v průběhu studia.

Co by zcela jistě upravený duální systém v České republice nezaručoval, je dlouhodobá garance vzdělání a vzdělávání v případě ekonomicky neúnosných nákladů firmy na „její“ žáky. Již výše uvedená koncepce uvádí jako jeden z problémů současnosti nejednotnost přístupu, kdy velké firmy řeší situaci vlastními školami, zatímco středním a malým firmám se na to nedostává finančních prostředků. Trh práce je velice dynamická složka a nelze počítat s tím, že stát by v rámci duálního systému vykrýval hluboké finanční propady. I když je současný způsob financování na žáka kritizován jako nesprávný, pro hospodářské vedení firmy budou zcela přirozeně hlavním kritériem také náklady na žáka.

Další problémy zmíněného duálního systému jsou pedagogického charakteru. Výuku kdekoliv nelze realizovat bez naplňování zásad didaktiky, metodiky a organizace výuky. A to bude pro firmy, zejména menší, jistě další zátěž. Jak zajistí naplnění zákona o vzdělání pedagogických pracovníků, jak budou odpovídat orgánům České školní inspekce a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky za naplňování rámcových vzdělávacích programů včetně průřezových témat apod., jak dostojí požadavkům Jednotné závěrečné zkoušky a ja-

kým způsobem mají být aplikovány sankce za porušení učebních osnov, plánů výuky apod.

Systém odborného školství nikdo skokově nezmění. Jedinou reálnou cestou je ponechat komplexní střední odborné školy, ale motivovat je k úzké vazbě se zaměstnavateli, řešit převážný podíl praxe přímo u firem a společně stanovovat jak obsah, tak i exaktně ověřitelné výstupy pod dohledem zaměstnavatele. Podpora zaměstnavatelů odbornému vzdělávání by měla být natolik významná, že by ovlivnila i politická rozhodování o otevíraných oborech, povoleném počtu tříd a žáků a popřípadě i o optimalizaci škol v souladu s požadavky trhu práce. Finanční podpora státu zaměstnavatelům by měla být posílena, stejně jako podpora normativů.

Fungující modely pro zajištění odborníků do firem

Společným cílem technických odborných škol a zaměstnavatelů v době, kdy sílí diskuse o zavedení duálního systému, není vlastně nic jiného, než snaha o výrazné posílení rozsahu praxe žáků ve firmách a o možnost zajistit hlubší dovednosti absolventů v profesích tolik žádaných trhem práce. A o to nám přece jde všem.

Jedno nabízené řešení se už ověřuje

Žáků do učebních oborů je a bude stále málo. Většina populace bude i nadále směřovat do gymnázií, lyceí a jiných „netechnických“ škol. I s tímto omezením se nám však otevírá prostor pro jeden velmi zajímavý model. Ten stojí ideově na tom, že nový školský zákon vymezil zcela nový typ vzdělání, a to **vzdělání s maturitní zkouškou a s výučním listem**. Absolvent s výučním listem garantujícím reálné dovednosti a zároveň s maturitním vysvědčením garantujícím jistou úroveň všeobecného a teoretického vzdělání je pro současné zaměstnavatele ideálem.

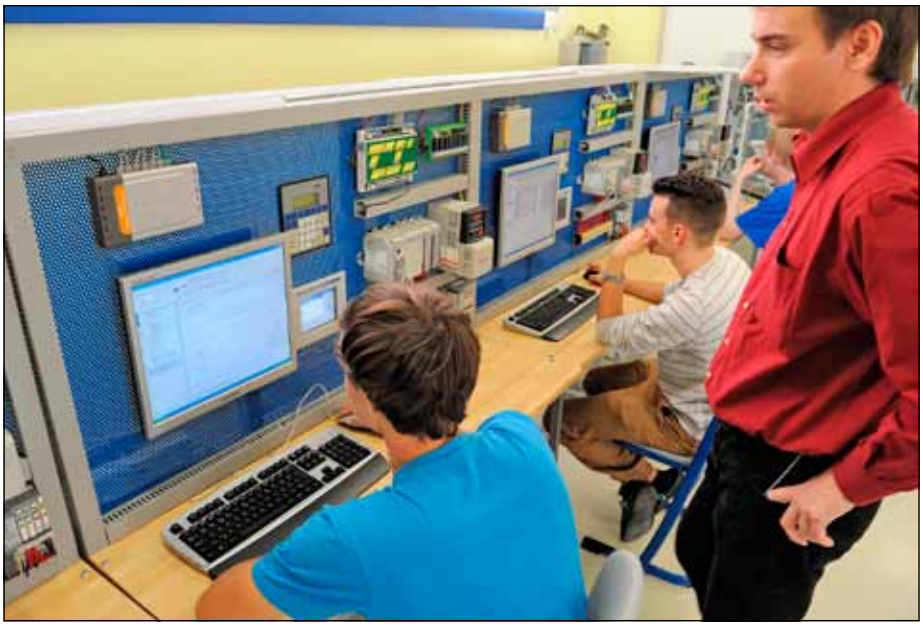

Záběr z jedné z výukových hodin.

MŠMT již takový model „L+H“ experimentálně ověřuje. Projekt se realizuje a zaměstnavatelé se netají spokojeností. Žák, který je připravován v maturitním oboru skupiny „L“, kde je třikrát vyšší podíl praxe a tudíž i dovedností než na průmyslovkách, je připravován tak, aby mohl ve 3. ročníku složit úspěšně závěrečné zkoušky (například v oboru obráběč kovů), a to na stejné úrovni, jakou stanoví stát pro žáky tohoto oboru. Ve 4. ročníku pak složí maturitní zkoušku, kde v profilové části zpracuje a obhájí náročnější maturitní práci zadanou zaměstnavatelem. Přáli byste si takového absolventa? Zřejmě ano.

A to je jedna z cest, jak vystoupit ze zdánlivě těžko řešitelných problémů současnosti. Ale bez zájmu a tlaku zaměstnavatelů podobné snahy skončí, experimenty budou ukončeny a současný školský systém odborného vzdělávání si bude žít dál svým vlastním nedokonalým životem. Stejně tak jako aktivní školy budou i zodpovědní zaměstnavatelé hledat zoufalá řešení v aplikaci duálního systému a budou se postupně dostávat do problémů dalších. Prostě – v otázkách technického vzdělávání musíme postupovat **pospolu**!

Naším „duálem“ je vzájemnost postavená na spolupráci základní školy, střední školy a zaměstnavatelů.

Příklad dobré praxe v Centru odborné přípravy v Sezimově Ústí

Spolupráce mezi školami a výrobními podniky má velmi mnoho možných podob, jak lze ukázat na příkladech Vyšší odborné školy, Střední školy a Centra odborné přípravy v Sezimově Ústí.

Ing. František Kamlach, ředitel COP

Jednou z nejvýraznějších forem spolupráce je zajišťování krátkodobých i dlouhodobých odborných praxí tak, jak jsou předepsány v rámcových vzdělávacích programech specifikovaných podmínkami české legislativy. V této oblasti škola spolupracuje především s tradičními velkými zaměstnavateli v jednotlivých regionech Jihočeského kraje, jakými jsou Kovosvit MAS a.s. Sezimovo Ústí, VSP DATA a.s. Sezimovo Ústí, Motor Jikov Group a.s. Soběslav, ZVVZ Milevsko a.s., MicroEpsilon s.r.o. Bechyně. Odbornou praxi studentů navíc zajišťují další čtyři desítky menších společností. Firmy, které poskytují dlouhodobé praxe, si zaslouží mimořádné uznání, neboť pro každou z nich je nejdůležitější produktivita a žáci na dlouhodobé praxi nejsou většinou faktorem přispívajícím k jejímu bezprostřednímu zvyšování, spíše naopak.

Pro školu je velmi důležitou formou spolupráce **podpora při získávání nových žáků.** Je opět mnoho společností, které pomáhají mládež motivovat k volbě školy a budoucí profese. Za velice účinnou formu podpory považujeme **účast žáků na prezentačních akcích** (Kovosvit MAS a.s. Sezimovo Ústí, Jaderná elektrárna Temelín, ale i ČVUT Praha). Významnou motivací je **poskytování stipendií studentům a vlastně svým budoucím zaměstnancům** (Kovosvit MAS a.s., Motor Jikov Group a.s. Soběslav, Tesla Mladá Vožice a.s.).

Další významnou formou spolupráce jsou **dary, buď finanční nebo formou bezplatného vybavení učebními pomůckami, či poskytnutí zápůjček technického vybavení pro výuku.** V tomto směru je významným podporovatelem technického vzdělávání společnost Skupina ČEZ a.s. Praha. Formou darů technického vybavení podporují školu

Motivační pracoviště technických dovedností zřízené v rámci projektu OPVK s mottem ŠKOLA HROU

Pracoviště moderních technologií slouží pro výuku strojního měření, robotiky a CNC technologií

také společnosti TERMS a.s. Planá, KOVOSVIT MAS a.s. Sezimovo Ústí, VSP Data a.s. Sezimovo Ústí, FESTO PRAHA s.r.o., JABLOTRON Siemens, FANUC, ROCKWELL, AMIT a další. Tyto společnosti nabídly škole také **bezplatné vzdělávací programy pro pedagogy i žáky, proškolení a stáže.**

Stejně cenné jsou i **informace, rady a konzultace**, které škola potřebuje při vytváření a aktualizaci vzdělávacích programů a při modernizaci technického vybavení školy. Škola se může v této záležitosti vždy obrátit na společnosti VSP DATA a.s. Sezimovo Ústí, TERMS a.s. Planá, Skupina ČEZ a.s., BITHERM s.r.o. Sezimovo Ústí.

Speciální formou spolupráce je **účast žáků na práci ve studentské kanceláři KOVOSVIT MAS a.s. Sezimovo Ústí.** Tato aktivita je zajímavá především pro nadané žáky, kteří po výuce mají možnost řešit v blízkém strojírenském podniku reálné problémy a vyzkoušet si tak, jak to v praxi chodí ve velké firmě.

Další žáci a studenti řeší pod vedením odborníků ze zadávajících firem **žákovské projekty ve škole**. Za nejvýznamnější aktivitu považuje pedagogické vedení školy **realizaci předmětu praxe a odborný výcvik přímo ve firmách**. Jedná se o poměrně složitý proces, který je při vysoké náročnosti pro všechny zúčastněné strany (škola, firma, žák) velice významný, přínosný a efektivní.

Zbývá odpovědět na otázku, co přináší spolupráce zaměstnavatelům, tedy výrobním firmám? Pro ně jednotlivé aktivity představují jasnou investici do budoucna. Mají možnost se podílet na výuce a výcviku svých potenciálních budoucích zaměstnanců a vhodně modifikovat výukové programy, jejich zaměření a strukturu tak, aby odpovídaly vývojových trendům v oboru.

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: „Propojení praxe s výukou mechatroniky a automatizace pro žáky středních odborných škol a učilišť“, reg. č. CZ.1.07/1.1.00/54.0057

Ing. Bedřich Musil, SST, supervizor projektu

Rok 2015 je vyhlášen Rokem průmyslu a technického vzdělávání a nejen proto si Svaz strojírenské technologie dává za cíl podpořit střední odborné školství technického zaměření prostřednictvím konkrétních kroků. Jednou z forem této podpory je realizace projektu, který přibližuje výuku na školách podnikové praxi. SST je nositelem projektu **„Propojení praxe s výukou mechatroniky a automatizace pro žáky středních odborných škol a učilišť“, reg. č. CZ.1.07/1.1.00/54.0057.**

V tomto projektu se nejedná pouze o možnost dodat zapojeným školám speciální vybavení, ale také o proškolení učitelů a žáků do té míry, aby získali znalosti o nových technologiích a tím i nových potřebách, které vycházejí z konkrétní výroby v rámci strojírenského odvětví.

Učitelé tedy vstoupili na půdu vysokých technických škol s jasným cílem – seznámit se s novinkami v oblasti mechatroniky. První otázka přednášejících z řad vysokoškolských profesorů v rámci tréninku učitelů škol zapojených do projektu byla: „Víte co je to mechatronika?“ Odpovědi byly mnohdy překvapivé a jen podpořily názor, že realizace podobného projektu je více než prospěšná, ne-li nezbytná.

Odpovězme si tedy pro jistotu i my: **Mechatronika je součinná kombinace mechaniky, elektroniky a softwarového inženýrství. Jedná se o hraniční obor na pomezí mechaniky, elektroniky a výpočetní techniky umožňující vývoj jednodušších, ekonomičtějších, spolehlivějších a víceúčelových systémů.**

Projekt byl zahájen 01/09/2014 s termínem ukončení 31/07/2015.

Do projektu je zapojeno sedm škol z Ústeckého, Jihočeského a Jihomoravského kraje, a to:
z Ústeckého kraje:
1. Vyšší odborná škola a Střední škola, Varnsdorf
2. Střední škola stavební a technická, Ústí nad Labem
3. Gymnázium a Střední odborná škola, Podbořany

z Jihočeského kraje:
1. Střední odborná škola strojní a elektrotechnická Velešín

z Jihomoravského kraje:
1. Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kuřim, s.r.o.
2. Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vyškov

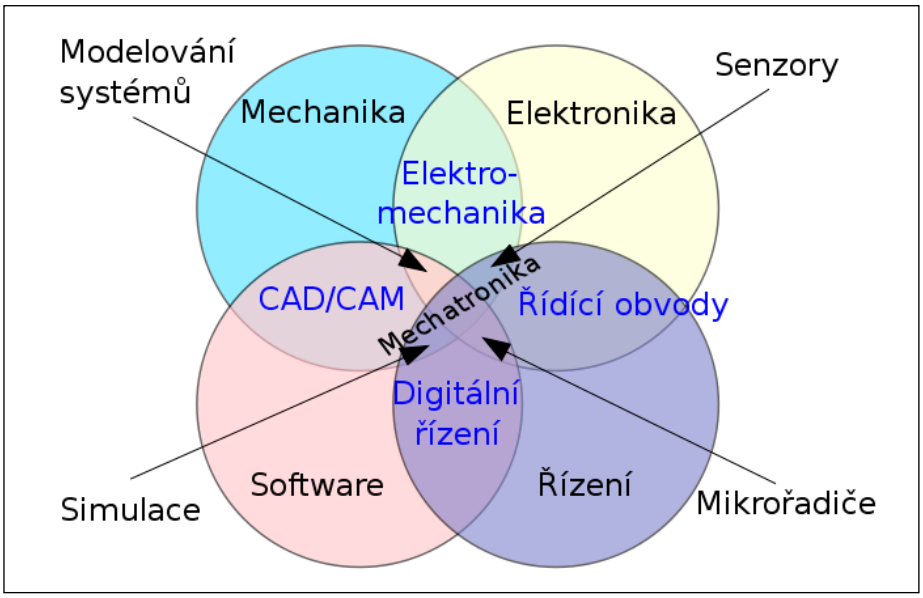

3. Střední škola strojírenská a elektrotechnická, Brno

Všeobecným **cílem projektu** je zlepšování podmínek pro výuku technických oborů, podpora navázání nových partnerství škol a zaměstnavatelů pro účely realizace praktického vyučování.

Dílčí cíle jsou:

- zvyšovat klíčové kompetence žáků a učitelů za pomoci odborníků z praxe;
- seznamovat žáky a učitele v prostředí školy a podniku nebo vysokých škol s novými technologiemi, pracovními postupy a trendy v oboru mechatronika;
- napomáhat zvýšení motivace žáků, jejich zájmu o studijní obor;
- nákup výukových pomůcek (trenažérů) pro školy;
- přibližovat obsah výuky požadavkům pracovního trhu.

Počty zapojených učitelů do klíčových aktivit projektu jsou následující:

1. VOŠ a SŠ, Varnsdorf 3
2. SŠ stavební a technická, Ústí nad Labem 2
3. Gymnázium a SOŠ, Podbořany 3
4. SOŠ strojní a elektrotechnická, Velešín 2
5. SOŠ a SOU Kuřim, s.r.o. 6
6. SOŠ a SOU, Vyškov 4
7. SŠ strojírenská a elektrotechnická, Brno 3

Do klíčových aktivit projektu je tedy zapojeno celkem 23 učitelů.

Cíle projektu budou dosaženy realizací 4 klíčových aktivit (KA)

KA 01 Zvýšení úrovně praktických dovedností pedagogických pracovníků v předmětu mechatronika (realizace: 10/2014–03/2015)

Cílovou skupinu tvoří zapojení učitelé partnerských škol.

Cílem této KA je dosažení takové úrovně znalostí a dovedností pedagogických pracovníků na zapojených školách, aby byli schopni co nejlépe reflektovat praktické požadavky strojírenských podniků na odborné mechaniky a techniky a vést střediska praxe na školách.

Rozvoj praktických dovedností 23 pedagogů je zaměřen na:

1. Praktický trénink učitelů na VŠ technické – s využitím jejich laboratoří mechatroniky (2 dny – ČVUT Praha – 1 skupina, UJP Ústí n. Labem – 1 skupina)
2. Odbornou praktickou výuku učitelů u zaměstnavatelů
3. 1 den, 2 skupiny
4. Praktická výuka uplatnění nakoupeného SW a HW – jeho používání v praktické výuce (4 dny u vybraného dodavatele zařízení k výuce mechatroniky pro školy

Tohoto cíle bylo dosaženo:
Dne 8. a 9. 10.2014 – ČVUT Praha
Dne 15. a 16. 10. 2014 – UJP Ústí nad Labem

Odborná praktická výuka učitelů – seznámení s novými technologiemi, pracovními postupy a trendy v oboru mechatronika se uskutečnila ve společnostech ŠKODA MACHINE TOOL, a.s., KOVOSVIT MAS, a.s., TOS VARNSDORF, a.s., Šmeral Brno, a.s. v průběhu října až prosince 2014.

Ve dnech 2.–5. 3. 2015 se uskutečnila praktická výuka uplatnění nakoupeného SW a HW-jeho použití v praktické výuce (výukové příklady) ve společnosti Festo, s.r.o.

KA 02 Zvýšení úrovně dovedností žáků v předmětu mechatronika (praktické vyučování – realizace: 10/2014–06/2015)

Cílem této KA je vytvoření středisek praxe pro praktickou výuku žáků na partnerských školách.

Cílovou skupinou této KA jsou žáci 3. a 4. ročníků šk. r. 2014/2015 sedmi zapojených partnerských škol s výukou mechatroniky.

Do KA je zapojeno 264 žáků. Vlastními středisky praxe jsou realizovány takové aktivity, kterou doplňují praxi žáků u zaměstnavatelů.

Praktická výuka učitelů na FS ČVUT, pracoviště Technická 4, Praha 6

Praktická výuka učitelů na FS ČVUT Praha, pracoviště Horská 2, Praha 2

Praktická výuka učitelů na UJEP Ústí nad Labem

Praktická výuka zapojených učitelů ve společnosti TOS VARNSDORF, a.s.

Výstupy střediska praxe budou navázány na konkrétní úkoly vyplývající z reálných potřeb zaměstnavatelů.

V rámci této KA byly a jsou pro žáky realizovány tyto aktivity:

1. Odborná praktická instruktáž žáků u zaměstnavatelů (10–12/2014)
   Rozsah: 1 výukový den/6 výuk. h. * 11 skupin žáků
2. Praktické instruktáže ve střediscích praxe na školách vedené odborníky zaměstnavatelů (01–06/2015)
   Rozsah: 1 výukový den/6 výuk. h. * 19 skupin žáků
3. Výuka funkčních modulů mechatroniky (02–04/2015) vstupem odborníka dodavatele funkčních modulů zakoupených v rámci projektu
   Rozsah: 1 výukový den/6 výuk. h. * 19 skupin žáků
4. Praktická výuka ve středisku praxe vedená učiteli, kteří byli zapojení do aktivit KA 01. **Praktická výuka bude vedena formou zadání, řešení a vyhodnocování úkolů.**

Do současnosti proběhla odborná praktická instruktáž žáků u zaměstnavatelů, a to ve společnostech ŠKODA MACHINE TOOL, a.s., KOVOSVIT MAS, a.s., TOS VARNSDORF, a.s., Šmeral Brno, a.s. v průběhu listopadu a prosince 2014 a školám byly dodány výukové sady od firmy Festo, s.r.o.

Výstupem KA 02 bude:

1. Zařízení středisek praxe na partnerských školách a praktické instruktáže odborníků z výrobní praxe a praktická výuka žáků u zaměstnavatelů.
2. Absolvování praktické výuky ve středisku praxe 264 žáky partnerských škol.
3. Vyhodnocené kontrolní testy ve vazbě na výcvik žáků ve střediscích praxe, tj. kontrola nabytých znalostí v praktickém vyučování.
4. Evaluační zprávy z realizované KA 02 zpracované příjemcem a partnery projektu.
5. Zakoupené zařízení pro výuku mechatroniky ve střediscích praktické výuky na školách.
6. Zařízení je partnerským školám zapůjčeno příjemcem na základě Smluv o zápůjčce. Po ukončení projektu bude na školy převedeno příjemcem na základě Darovacích smluv.

Počty zapojených žáků do KA 02 – celkem 264 zapojených žáků

1. VOŠ a SŠ, Varnsdorf – 51 žáků (4. roč. 29 žáků, 3. roč. 22 žáků) – 3 skupiny
2. SŠ stavební a technická, Ústí nad L. – 34 žáků (4.roč. 15 žáků, 3. roč. 19 žáků) – 2 skupiny
3. Gymnázium, SOŠ, Podbořany – 24 žáků (4.roč.6 žáků, 3.roč. 18 žáků) – 2 skupiny
4. SOŠ stroj. a elektrotechn., Velešín – 44 žáků (4. roč. 24 žáků, 3. roč. 20 žáků) – 2 skupiny

Praktická výuka zapojených učitelů ve společnosti Festo, s.r.o.

Výukové zařízení dodané firmou Festo, s.r.o.

Studenti SOŠ a SOU Kuřim, s.r.o. ve společnosti Šmeral Brno, a.s.

5. SOŠ a SOU Kuřim, s.r.o. – 41 žáků (4. roč. 25 žáků, 3. roč. 30 žáků) – 3 skupiny
6. SOŠ a SOU, Vyškov – 60 žáků (4. roč. 30 žáků, 3. roč. 30 žáků) – 6 skupin
7. SŠ strojírenská a elektrotechnická, Brno – 10 žáků (4. roč. 10 žáků) – 1 skupina

KA 03 Příprava výcvikových materiálů pro střediska praxe ve spolupráci se zaměstnavateli (realizace: 01/2015–07/2015)

Cílem této KA je příprava výcvikových materiálů (tréninkové příklady a texty) potřebné pro výuku žáků ve střediscích praxe na partnerských školách, a to ve spolupráci se zaměstnavateli a supervizorem.

Učitelé budou zapojení jako odborní zaměstnanci realizačního týmu. Budou se společně podílet na zpracování výcvikových materiálů především ve vazbě na konzultace s odborníky z praxe, kteří budou vstupovat do výuky a dále s odborníky z řad dodavatelů výukových trenažérů tak, aby byl naplněn základní cíl – co nejvíce přiblížit žákovi reálné postupy výroby u zaměstnavatelů. Výstupem budou tréninkové příklady a testy pro praktickou výuku.

V rámci této KA bude realizován 1 den odborného semináře.

Sedm zapojených škol a zaměstnavatelé, u kterých probíhala praktická výuka, si v jednom dni na společném setkání předají nabyté zkušenosti a vytipují další potřebnou spolupráci, která povede k propojení škol s podnikovou praxí.

Výstupem této KA budou:

1. Zpracované výcvikové materiály (tréninkové příklady a testy) pro výuku žáků ve střediscích praxe v zapojených partnerských školách.
2. Vytištěné výcvikové materiály pro praktickou výuku žáků, tréninkové příklady a testy pro učitelé zajišťující praktickou výuku ve střediscích praxe.
3. Závěrečná zpráva ze společného odborného semináře cílové skupiny učitelů partnerských škol se zaměstnavateli

KA 04 – Analýza možností praktické výuky ve strojírenství – mechatronice

(realizace: 04/2015–07/2015)

V rámci této KA bude provedeno zpracování analýzy a popis možností zajišťování praktického vyučování ve strojírenských oborech se zaměřením na mechatroniku v regionech, ze kterých jsou cílové skupiny (podle zúčastněných škol).

Výstupem KA budou tři předmětné SWOT analýzy podle krajů zapojených škol v Jihomoravském, Jihočeském a Ústeckém kraji.

Projekt, který podporuje střední odborné školství, tedy vstupuje do druhé poloviny realizační fáze. Předpokládáme, že obsahem a kvalitou naplní nejenom všechny monitorovací ukazatele, ale i praktickou potřebu výrobních organizací včlenit do výuky dovednosti potřebné ve výrobním procesu.

OPPIK OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST

Vláda schválila dvacet programů podpory OP PIK

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) vůči žadatelům a příjemcům podpory Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) využívá nižšího členění programu – tzv. programy podpory. Vláda minulý týden schválila 20 z celkového počtu 24 programů podpory v rámci OP PIK, ze kterého budou mít čeští podnikatelé možnost čerpat zhruba 120 miliard Kč (4,331 miliardy eur).

Kromě základní charakteristiky a cíle obsahuje každý program podpory bližší vymezení možných příjemců podpory, informace o podporovaných a nepodporovaných aktivitách, podmínky kladené na předkládání projektových záměrů a další podrobnosti. Detailní informace budou průběžně zveřejňovány na internetových stránkách MPO v sekci Podpora podnikání.

Aktualizovaná podoba OP PIK byla Evropské komisi zaslána k finálnímu schválení na konci listopadu 2014. Přes garance Evropské komise, že všechny operační programy zaslané do konce loňského roku budou schváleny, k ratifikaci dosud nedošlo. Důvodem je nová schvalovací podmínka z letošního ledna, která ČR nařizuje prokázat pokrok v implementaci zákona o státní službě. MPO ovšem stále počítá s tím, že se komplikace ohledně schvalování podaří včas vyřešit a první výzvy OP PIK budou vyhlášeny letos v dubnu.

„Nadále plánujeme vyhlásit první výzvy OP PIK v dubnu. Věřím totiž, že se Ministerstvo pro místní rozvoj v Bruselu maximálně zasadí o plnění schvalovacích garancí, které komise dala programům zaslaným do konce roku 2014," řekl ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek.

Let's build the future

Machines to build the future, cutting-edge solutions that give the possibility of achieving what mankind has imagined, and technologies on which the improvement of the quality of life depends: this and much more will be EMO MILANO 2015. The spotlight will be on the wide offer of machine tools available, capable of attracting users from all the main sectors that use metal working systems.

EMO MILANO 2015

fieramilano 5-10 October

Promoted by cecimo · FONDAZIONE UCIMU · EFIM · FIERA MILANO

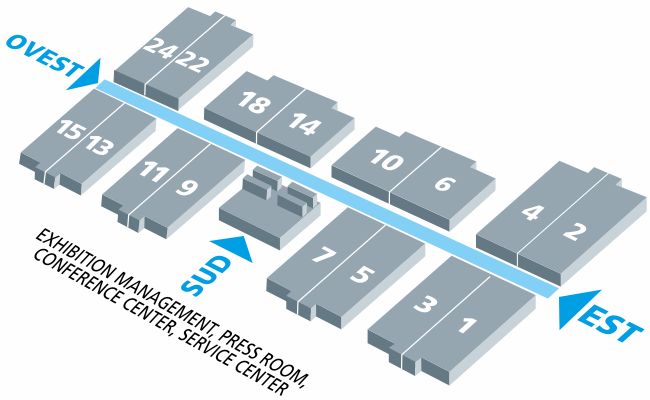

Organiser:
EFIM-ENTE FIERE ITALIANE MACCHINE

For information:
EMO MILANO 2015 c/o CEU-CENTRO ESPOSIZIONI UCIMU SPA
viale Fulvio Testi 128, 20092 Cinisello Balsamo MI, Italy
tel. +39 0226 255 860/861, fax +39 0226 255 882, info@emo-milan.com

www.emo-milan.com

SEZNAM ČLENSKÝCH SPOLEČNOSTÍ

cecimo

ALTA

ARGO HYTOS

AXA

ČKD BLANSKO-OS
SKUPINA ALTA

DIEFFENBACHER

gearSpect®
Gearspect Group a.s.

HELTOS

HESTEGO®
PROTECTION SYSTEMS

HOL-MONTA s.r.o.

MAS
KOVOSVIT MAS
machine your future

KSK
PRECISE MOTION

LAPP GROUP

MIKRONEX®

MOTOR JIKOV

narex®
ždánice

PILOUS®

PRAMET

RTS

RENISHAW
apply innovation™

ReTOS
VARNSDORF s.r.o.

SCHNEEBERGER
MINERALGUSSTECHNIK

SPOS

strojimport® a.s.
TOSHULIN GROUP

TYC

SUB

TOS

ŠKODA
ŠKODA MACHINE TOOL

ŠMERAL

TAJMAC – ZPS

TECNIMETAL

TOS KUŘIM
SKUPINA ALTA

TOS OLOMOUC

TOS SVITAVY®

VARNSDORF TOS

TOSHULIN

TRENS

TST

UniCut

Vanad®
Oxygen, plasma and laser CNC cutting machines

WALTER

WEILER
HOLOUBKOV S.R.O.

ZEBR®

Zkušebna VUOS

ZDAS